

NAVOIYURAN
DAVLAT KORXONASI

BARQAROR KELAJAK SOF ENERGIYA BILAN

2023 YIL BO'YICHA BARQAROR
RIVOJLANISH TO'G'RISIDAGI HISOBOT

MUNDARIJA

Kuzatuv Kengashi Raisi – O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vazirining murojaati	2
Bosh direktorning murojaati	6
"Navoiyuran" davlat korxonasi	10
Asosiy ko'rsatkichlar	11

Korxona to'g'risida

Bizning missiya va strategiya	13
Faoliyat geografiyasi	14
Uran bozorining obzori	16
Biznes-model	18
Asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar	20
Soliq siyosati	22
Investitsion va innovatsion faoliyat	24
Innovatsiyalar va taraqqiyot	25
Uran qazib olish	25
Energetika	26
Geologiya	27
Xarid qilish siyosati	28
Ishbilarmon hamkorlarni tanlab olish va baholash	28
Xaridlar va yetkazmalar tuzilmasi	29
2023 yil uchun transformatsiya bo'yicha asosiy loyihibar	30

12

Barqaror rivojlanishni boshqarish

32

BMT ni barqaror rivojlantirish Maqsadlariga erishishga qo'shilgan hissa	33
Ahamiyatlari mavzular	38
Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	39
Uyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	41
Axborot xavfsizligi	44

Korporativ boshqarish

46

Kuzatuv Kengashi	49
Ijroiya Organi	53
Ishbilarmonlik etikasi	57
Diskriminatsiyaga yo'l qo'ymaslik	61

BIZNING MAQSADIMIZ - YAXSHI DUNYO QURISH UCHUN ODAMLAR VA RESURSLARNI BIRIKTIRISH

Ekologik majburiyatlar

64

Ekologik masalalarni boshqarish tizimi	65
Ekologiya standartlariga rioya qilish	66
Konlarni ekologik mas'uliyat bilan ekspluatatsiya qilish	67
Iqlimning o'zgarishi	68
Energiya resurslarini boshqarish	68
Energiya iste'molini qisqartirish	70
Parnik gazlarining chiqarib yuborilishi	71
Ekologik Barqarorlik	72
Atmosfera havosining sifati	72
Suv resurslarini boshqarish	73
Chiqindilarni boshqarish	75
Chiqindi omborlarini boshqarish	76
Radioaktiv chiqindilarni boshqarish	77
Biologik xilma-xillikni saqlab qolish	77

Jalb qilinganlik va xodimlar bilan o'zaro munosabatlар

78

Sur resurslari va ularni tashkil etish	79
Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	82
Xodimlar uchun xilma-xillik va teng immoniyatlar	85
Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	90
Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	92
Ta'lim sohasida xalqaro hamkorlik	93
Investitsiya va ta'lim tizimini zamonaviylashtirish	93
Ijtimoiy rivojlanishga hissa qo'shish	95
Hududlarni rivojlantirish	95
Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	95
Radiatsion nazorat	99
Mehnat muhofazasini ustuvorlashtirish va jarohatlanishni oldini olish	99
Favqulodda vaziatlar ta'siriga javob berish strategiyasi va choralar	99

Hisobot to'g'risida

100

Hisobdorlik chegaralari	101
Hisobotni mustaqil tekshirish	101
Taqdimot valyutasi	101

Ilovalar

102

Ilova 1. GRI ko'satkichlari jadvali	103
Ilova 2. Abbreviaturalar va qisqartmalar	109
Ilova 3. Teskari aloqa anketasi	111

"Navoiyuran" davlat korxonasining 2023 yil uchun barqaror rivojlanish hisoboti elektron shaklda kompaniya web-saytida joylashtirilgan.

Kuzatuv Kengashi Raisi – O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vazirining murojaati

Kuzatuv Kengashi Raisi
O'zbekiston Respublikasi Kon
sanoati va geologiya vaziri
**Islamov Bobir
Farxadovich**

Hurmatli hamkorlar, hamkasabalar va manfaatdor tomonlar!

Bizning mamlakat shunday qat'iyat bilan intilayotgan barqaror rivojlanish yo'lida bizning amalga oshirayotgan ishlarimiz kontekstida sizga quvonch bilan murojaat qilyapman. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 8 apreldagi Farmonida bayon qilingan keng ko'lamli tashabbuslarga muvofiq, biz o'sish atrof-muhit to'g'risida g'amxo'rlik qilish va ijtimoiy farovonlik bilan uyg'unlashgan holda amalga oshadigan stabil va barqaror iqtisodiyot sari faol harakatlanmoqdamiz.

Bizning strategiya ekologik mas'uliyat, ijtimoiy adolat va iqtisodiy barqarorlik tamoyillariga asoslanadi. Bizning maqsadimiz ESG ning (ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqarish) ilg'or amaliyotlariga, innovatsion texnologiyalarga jalb qilinadigan investisiyalarga va konlarni kengaytirishga qaratilgan. Ushbu sa'y-harakatlar bizning mas'uliyatlari yondashuvga va barqaror kelajakni shakllantirishga bo'lgan intilishimizni aks ettirgan holda nafaqat ekologik mas'uliyatimizga yordam beradi, balki tezkor harajatlarimizni ham qisqartiradi.

Korporativ boshqarish

Biz davlat tomonidan belgilangan maqsadlarga erishish yo'lidagi Korxona muvaffaqiyatining garovi zamirida qabul qilingan qarorlar va korporativ boshqarish harakatini anglaymiz.

Korxona Umummiliy Korporativ boshqaruv kodeksi tamoyillariga amal qilishda davom etmoqda va Korxonaning ham davlat, ham jahon miyosidagi ahamiyatini oshirish maqsadida korxonaning o'zida ham, manfaatdor tomonlar bilan tashqi aloqalarga nisbatan ham tizimni mustahkamlash va doimiy ravishda rivojlanish bo'yicha chora-tadbirlarni joriy qilmoqda.

Bizning boshqaruv tuzilmamiz quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Davlat siyosati va aktivlarni samarali boshqarish uchun mas'ul bo'lgan Yagona Ta'sischi – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi.
- Rivojlanish strategiyasini tasdiqlovchi va ijroiya organi faoliyatini nazorat qiluvchi Kuzatuv kengashi.
- Joriy faoliyatni boshqaradigan va strategik tashabbuslarni joriy qiladigan Bosh direktor.
- Bu elementlar Korxonamizning ichki va xalqaro bozorlardagi shaffofligi, samaradorligi va raqobatbardoshligini ta'minlaydi.

Ishonchimiz komilki, yaxshi muvofiqlashtirilgan ish va korporativ boshqaruvni doimiy takomillashtirish tufayli Koqxonamiz uzoq muddatli muvaffaqiyat va barqaror rivojlanishga erishadi.

Ishlab chiqarishdagi ilg'or texnologiyalar

Korxonamiz ishlab chiqarish jarayonida ilg'or texnologiyalardan foydalanishi bilan faxlanadi. Biz uran qazib olish va qayta ishlashning samarali usullaridan foydalanamiz, bu esa sifat va xavfsizlikning eng yuqori standartlariga erishish imkonini beradi. Zamoniylar texnologiyalar nafaqat ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi, balki uning atrof-muhitga ta'sirini sezilarli darajada kamaytiradi. Bu barqaror rivojlanish va ekologik mas'uliyatga bo'lgan intilishimizning bir qismidir.

Innovatsiyalar va ishlab chiqarishning o'zi

Innovatsiyalar har doim kompaniyamizning diqqat markazida bo'lgan va shunday bo'lib qoladi. Biz ishlab chiqarish jarayonlarini yaxshilash uchun yangi yechimlarni topishga intilgan holda tadqiqot va ishlamalarga sarmoya kiritamiz. Bizning muhandis va olimlarimiz sohada yetakchi bo'lish imkonini beruvchi ilg'or texnologiyalarni yaratish va joriy etish ustida ishhamoqda. Uran ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar jahon bozorida yuqori raqobatbardoshlikni ta'minlaydi va mijozlarimizning o'sib borayotgan ehtiyojlarini qondirishga yordam beradi.

Xaridlar barqarorligi va ishlab chiqarish istiqbollari

Xaridlar barqarorligi Korxonamiz muvaffaqiyatining muhim ko'satkichidir. Biz yuqori sifatli uranni barqaror yetkazib berishni ta'minlab, mijozlarimiz bilan uzoq muddatli hamkorlik qilishga intilamiz. Kelajak uchun prognozlar ishonch uyg'otadi: uranga bo'lgan talab o'sishda davom etmoqda va bizning korxonamiz bu chaqiruvga javob berishga tayyor. Biz ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirishni rejalashtirmoqdamiz, bu esa ishlab chiqarish hajmini oshirish va xalqaro bozordagi mavqeimizni mustahkamlash imkonini beradi.

Rivojlanish istiqbollari

Kelajakka bo'lgan nazar optimizm uyg'otadi. Biz bundan keyin o'sish va rivojlanish uchun katta istiqbollar

borligini ko'rib turibmiz. Bizning maqsad - butun jahon bo'ylab minglab va millionlab odamlar uchun energiyani ta'minlagan holda jahonda yetakchi yetkazib beruvchi bo'lish. Bu maqsadga erishish uchun biz yangi texnologiyalarga investitsiyalar kiritsh, ilmiy salohiyatimizni rivojlantirish va yuqori sifat hamda xavfsizlik standartlarini qo'llab-quvvatlashda davom etamiz.

Yadro xavfsizligi

"Navoiyuran" Davlat korxonasi O'zbekiston Respublikasining yetakchi sanoat korxonasi sifatida xalqaro shartnomalarni amalga oshirish va yadro xavfsizligini ta'minlashga katta ahamiyat beradi. Biz BMT Bosh Assambleyasini tomonidan tasdiqlangan barqaror rivojlanish maqsadlarining muhimligini tan olamiz.

O'zbekiston Respublikasi BMTning to'liq a'zosi sifatida atom energiyasi bo'yicha xalqaro agentlik (keyingi o'rinnlarda MAGATE deb yuritiladi) faoliyatida faol ishtirok etib, yadro xavfsizligi kafolatlarini ta'minlashga qaratilgan shartnomalar, bitimlar va konvensiyalarni amalga oshirishga intiladi. "Navoiyuran" DK davlat korxonasi bo'lganligi sababli, ushbu sohadagi faoliyati uchun mas'uldir va davlat kelishuvlariga qat'iy rioya qiladi.

Korxonamizning barcha xodimlari ularning fidokorona mehnati va ishga vafodorliklari uchun o'z minnatdorchiligimni bildirmoqchiman. Sizning sa'y-harakatlaringiz va professionalligingiz muvaffaqiyatimizning asosiy omillaridir. Shuningdek, men hamkorlarimiz va mijozlarimizga ishonch va hamkorlik uchun minnatdorchilik bildiraman. Ishonchimiz komilki, biz birgalikda yanada yuksak marralarni zabt etishimiz va O'zbekiston Respublikasi uran sanoati rivojiga salmoqli hissa qo'shishimiz mumkin.

Hurmat bilan,

Kuzatuv Kengashi Raisi
O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vaziri
Islamov Bobir Farxadovich

Bosh direktorning murojaati

GRI 2-22

Bosh direktor
**Fayzullayev Jamol
Sabahonovich**

Hurmatli hamkorlar, hamkasabalar va manfaatdor tomonlar!

"Navoiyuran" davlat korxonasining (bundan keyin – "Navoiyuran" DK yoki "Korxona") 2023-yil uchun mo'ljallangan Barqaror rivojlanish hisobotini (bundan keyin – "Hisobot") e'tiboringizga havola etamiz. Ushbu hujjatda Korxonaning ijtimoiy va ekologik mas'uliyati sohasidagi yondashuvlari, yutuqlari va rejalarini to'g'risidagi axborot olib beriladi. Hisobot davrida Korxonamiz barqaror amaliyotlarni rivojlantirish yo'nalishida harakat qilishni davom ettiradi. "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati qo'shimcha qiymat yaratishning barcha bosqichlarida bugungi va kelajak avlodlar farovonligi hamda kamolotiga katta hissa qo'shmoqda. Korxonani rivojlantirish strategiyasi ishlab chiqarish hajmini oshirish, xalqaro moliya bozorlariga chiqish, yangi konlarni o'zlashtirish va boyitish quvvatlarini kengaytirishga qaratilgan. Ayni paytda Korxona yangi konlarni qidirish va o'zlashtirishga qaratilgan yettita istiqbolli investitsiya loyihasini faol amalga oshirmoqda.

2023 yilda Korxona mas'uliyatlari ishlab chiqaruvchi maqomini saqlab, ijobiy operatsion va moliyaviy natijalarga erishdi. Barcha ishchi-xodimlarining muvofiqlashtirilgan mehnati tufayli "Navoiyuran" davlat korxonasi 3650 tonna uran oksidi qazib olish va sotishga muvaffaq bo'ldi. 2023 yildagi sof foyda 226 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shuningdek, Korxona davlat byudjetiga 104 milliard so'm (86 mln. AQSh dollar) soliq to'landi va bu orqali umuman olganda butun mamlakatimiz va xususan Korxonaning bo'lib turgan hududlaridagi rivojlanishiga ulkan hissa qo'shdi.

Insoniylik kapitalini boshqarish

Xodimlar "Navoiyuran" davlat korxonasi tuzilmasidagi eng qimmat aktiv bo'lib hisoblanadi. Bugungi kunda Korxona xodimlarining soni 8,9 ming kishidan oshadi, ularning taraqqiyoti va farovonligi o'zgarishlar va strategik rejalarining diqqat markazida bo'lib turibdi.

Biznesni muvaffaqiyatlari ilgari surish bevosita yuqori malakali mutaxassislarini jalg qilish va ularni saqlab qolish qobiliyatiga bog'liq. Xodimlarni rag'batlanishiga va asosiy kadrlarni saqlab qolish uchun Korxona turli xil o'qitish va rivojlanish dasturlarini amalga oshiradi, shuningdek, raqobatbardosh ish haqi tizimini va keng ko'lamlari ijtimoiy imtiyozlar va qo'llab-quvvatlash dasturlarini taklif qiladi.

Korxona qulay va inklyuziv ish sharoitlarini yaratishga harakat qiladi, bu yerda har bir xodim o'z fikrlarini erkin ifoda etish va turli tashabbuslarni taklif qilish imkoniyatiga ega.

Ishlab chiqarishning xavfsizligi

Korxona ish joylarida mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik va sog'liqni saqlashni ta'minlashga katta e'tibor beradi, bu mehnatni muhofaza qilish va texnik xavfsizlik (keyingi o'rinnlarda "MMVaTX" deb yuritiladi) sohasidagi boshqaruva tizimining har yili takomillashtirilishi bilan tasdiqlanadi. Shu bilan birga, xodimlar o'tasida xavfsizlik madaniyatini oshirish strategiyasi faol ravishda targ'ib qilinmoqda. Hisobot davrida turli darajadagi ishlab chiqarish jarohatlari soni 10 tani tashkil etib, o'lim holatlari kuzatilmadi. Korxona ishlab chiqarishdagi jarohatlanishni kamaytirish bo'yicha o'z yondashuvini ishlab chiqadi va takomillashtiradi. 2022 yildan beri Korxona ISO 45001:2018 xalqaro standarti talablariga muvofiq sog'liqni va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasida IMSni ishlab chiqish va joriy etish bo'yicha ishlarni olib bormoqda.

Tashkilot har yili o'z xodimlarining salomatligi va farovonligini saqlashga qaratilgan kompleks choratadbirlarni amalga oshirish uchun katta mablag' ajratadi. Masalan, 2023-yilda jami xarajatlar, jumladan, shaxsiy himoya vositalari, tibbiy-profilaktika ovqatlanishi, xodimlar uchun sotib olingan maishiy texnika xarajatlari 3,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Bo'lib turish hududlarini qo'llab-quvvatlash

Korxona rahbariyati mahalliy hamjamiyatlarni rivojlantirishda faol ishtirok etish strategiyasiga amal qiladi va buni muhim majburiyat deb biladi. Korxonamiz tashqi ijtimoiy muhit bilan faol aloqada bo'lib, biz bo'lib turgan hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shmoqda. Biz mahalliy hamjamiyatlarni qo'llab-quvvatlash va salohiyatini kengaytirishga qaratilgan turli dastur va tashabbuslarni amalga oshirmoqdamiz.

Ijtimoiy infratuzilmani va shahar muhitini rivojlanish, ommaviy va bolalar sportini qo'llab-quvvatlash, ta'lim, ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, shuningdek, sog'liqni saqlash va aholi turmushini yaxshilashga xizmat qiluvchi boshqa jihatlar sarmoyamizning asosiy yo'nalishlari hisoblanadi.

Atrof muhitni muhofazasi

Tabiiy resurslardan ogilona foydalanish "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatining o'zgarmas muhim yo'nalishi bo'lib qolmoqda. Korxona faoliyati natijasida atmosferaga chiqariladigan issiqxona gazlarining umumiy miqdori 49 398 tonna CO₂ ekvalivalentini tashkil etdi. (2022

yilda – 65103 tonna CO₂-ekvivalentida); issiqxona gazlari chiqarib tashlanishini 36 foizga qisqartirish texnik jihozlar va texnologik jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish natijasida erishilgan salmoqli yutuqdir. "Navoiyuran" davlat korxonasi issiqxona gazlarining chiqarib tashlanishini kamaytirishga faol intilmoqda va bu maqsadga erishish uchun barcha choralarни ko'rmoqda.

Yadro xavfsizligi

Yadro xavfsizligi – bu birinchi raqamli ustuvor vazifadir. U uran rudasini qazib olishdan tortib, yadroviy materiallarni qayta ishlash va tashishgacha bo'lgan faoliyatimizning barcha jabhalarini qamrab oladi. Bizning butun jamoamiz xavfsizlik standartlari va qoidalariga riosa qilmaslik odamlar uchun ham, atrof-muhit uchun ham halokatli oqibatlarga olib kelishi mumkinligini aniq tushunadi. Biz nafaqat barcha milliy va xalqaro yadro xavfsizligi standartlariga riosa qilamiz, balki ularni doimiy ravishda takomillashtirishga intilamiz.

Biz korporativ boshqaruvdagi ilg'or tajribalarni ko'rib chiqish va joriy etish orqali barqarorlikning har bir sohasida ajoyib natijalarga erishishga intilamiz. Bizning maqsad – maksimal kuch bilan barcha manfaatdor tomonlarning, jumladan, mahalliy hamjamiyatlarning, global hamkorlar va investorlarning ishonchi va hurmatini qozonishdir.

Korxona nomidan barqaror rivojlanish yo'lidagi muvaffaqiyatimizga qo'shgan hissasi uchun har bir xodim va hamkorga minnatdorchilik izhor etaman!

Hurmat bilan,

Bosh direktor
Fayzullayev Jamol Sabahonovich

«NAVOIYURAN» DAVLAT KORXONASI

GRI 2-1, 2-2, 2-28

"Navoiyuran" davlat korxonasi (keyingi o'rinnlarda "Navoiyuran" DK yoki "Korxona" deb yuritiladi) "Navoiy kon-metallurgiya kombinat" davlat korxonasini o'zgartirish natijasida tashkil topgan va 2022-yil 1-yanvarda O'zbekiston Respublikasining Navoiy shahrida mustaqil korxona sifatida o'z faoliyatini boshlagan.

2022-yil yanvardan 2023-yil martigacha O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi Korxona ta'sischisi bo'ldi. 2023-yil martidan 2023-yil 18-avgustigacha – Strategik islohotlar Agentligi ta'sischi hisoblanadi. 2023-yil 18-avgustidan hozirgi vaqtgacha ta'sischi bo'lib O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi hisoblanadi.

Asosiy bo'lilmalar:

- Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasi, Navoiy viloyatining shimoliy qismida joylashgan;
- Zafarobod ruda boshqarmasi, Navoiy va Buxoro viloyatlariga joylashgan;
- Nurobob ishlab chiqarish maydonchasi, Samarqand viloyatida joylashgan;
- "Navoiyuran" DK Boshqarmasi va uran ishlab chiqarish zavodi, Navoiy viloyatining Navoiy shahrida joylashgan.

Korxonaning asosiy faoliyat turlari bo'lib quyidagilar hisoblanadi:

- tabiiy uran qazib olish va uni U_3O_8 chala oksidi-oksidi gacha qayta ishslash;
- U_3O_8 chala oksidi-oksidini eksport qilish;
- AP-0 rusumidagi ammoniy perrenat NH_4ReO_4 tayyor mahsulot ishlab chiqarish bilan yer osti ishqor bilan burg'ulash eritmalaridan reniyini bog'liq holda olish;
- O'zbekiston Respublikasi korxonalarini va o'z ehtiyojlari uchun sulfat kislota ishlab chiqarish;

- Korxona va "Navoiy KMK" AJ ehtiyojlari uchun polietilen va polivinilxloriddan quvur mahsulotlari ishlab chiqarish.

"Navoiyuran" davlat korxonasini tashkil etishdan asosiy maqsad O'zbekiston Respublikasining Qizilqum hududida tabiiy uran qazib olish va uran chala oksidi-oksidini eksport qilishdir.

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasidagi yagona tabiiy uran ishlab chiqaruvchisi bo'lib, dunyodagi eng yirik uran ishlab chiqaruvchilardan biridir. Shu bilan birga, ishlab chiqarilgan xomashyodan O'zbekiston Respublikasida foydalanimay, eng yirik xalqaro korporatsiyalarga eksport qilinmoqda. Ayni paytda Korxona Itochu (Yaponiya), Marubeni (Yaponiya), Cameco (Kanada), Korea Hydro & Nuclear Power Co Ltd. (Koreya Respublikasi), CGNPC Uranium Resources Co. Ltd. (Xitoy Xalq Respublikasi) kabi korporatsiyalarga uran oksidi ko'rinishidagi tayyor mahsulotni yetkazib bermoqda.

Hozirgi kunda Korxona 18 ta uran konini o'zlashtirishda ishtirok etmoqda va yana 4 ta konni o'zlashtirish 2023-2026 yillarga mo'ljallangan. Bugungi kunda asosiy tasdiqlangan, hisoblangan va prognoz qilingan uran zaxiralari Markaziy Qizilqum va Ziyorutdin-Zirabuloq hududlarida jamlangan.

Uran narxining barqaror o'sishi qadimgi tog' jinslarida joylashgan va urandan tashqari noyob yer elementlari majmuasiga boy bo'lgan noan'anaviy konlarni o'zlashtirishni boshlash imkonini beradi.

2023-YILAGI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

EKOLOGIK KO'RSATKICHLAR

IJTIMOIY KO'RSATKICHLAR

KORPORATIV BOSHQARISH

IQTISODIY KO'RSATKICHLAR

KORXONA TO'G'RISIDA

Bizning missiya va strategiya
 Faoliyat geografiyasi
 Uran bozorining obzori
 Biznes-model
 Asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar
 Soliq siyosati
 Investitsion va innovatsion faoliyat
 Innovatsiyalar va taraqqiyot
     Uran qazib olish
     Energetika
     Geologiya
 Xarid qilish siyosati
 Ishbilarmon hamkorlarni tanlab olish
     va baholash
 Xaridlar va yetkazmalar tuzilmasi
2023 yil uchun transformatsiya bo'yicha asosiy loyihibar

13
 14
 16
 18
 20
 22
 24
 25
 25
 26
 27
 28
 28
 29
 30

«NAVOIYURAN» DAVLAT KORXONASI

BIZNING MISSIYA VA STRATEGIYA

MISSIYA

Biz kam uglerodli iqtisodiyotiga o'tishga yordam bergan holda energiya bo'yicha dunyoning o'sib borayotgan ehtiyojini qondirishga intilayapmiz. Korxonamiz o'z missiyasini kritik bo'lgan uran resurslarini ishlab chiqarish va yetkazib berish deb biladi.

Shu munosabat bilan, uran konlari ishlab chiqarishni amalga oshirish barqaror rivojlanish tamoyillariga muvofiq Korxonaning barcha manfaatdor tomonlari uchun uzoq muddatli ahamiyatga ega bo'lib, atrof-muhitga salbiy ta'sirni istisno qilishni, shuningdek ishlab chiqarish xavfsizligi va mehnat muxofazasi sohasida yuqori ko'rsatkichlarga rioya qilinishini ta'minlaydi.

STRATEGIK YO'NALISHLAR

Faoliyatning asosiy turiga urg'u berish

Biznes faoliyatda ilg'or amaliyotlarni qo'llash

Bozor sharoitlaridan kelib chiqib ishlab chiqarish, qayta ishlash va sotish hajmlarini optimallashtirish

Soha yetakchisi maqomiga mos keladigan korporativ madaniyatni rivojlantirish

2020 yildan boshab biz ishlab chiqarish quvvatlarimizni modernizatsiya qilish, yangi uskunalarni joriy etish va texnologik jarayonlarni yangilash ishlarini boshladik. Biz uran kompleksini kengaytirishni va 2030 yilgacha yangi konlarni ishlab chiqishni rejalashtirmoqdamiz. Bundan tashqari, bizning rejalarimiz mavjud konlardagi ishlab chiqarishni ko'paytirishni o'z ichiga oladi. Ushbu maqsadlarga 2030-yilgacha erishish uchun biz bir qator sarmoyaviy loyihalarni, shu jumladan yangi uran konlari va qumtoshlari yerlarda yangi qazib olish va qayta ishlash komplekslarini qurishni amalga oshiramiz.

Yadro energetikasining asosiy afzalliklaridan biri ekologik javobgarlikning yuqori standartlariga javob beradigan minimal uglerod chiqindilari bilan katta miqdordagi elektr energiyasini ishlab chiqarish imkoniyatidir. Atmosferaga

sezilarli darajada katta hajmdagi CO₂ va boshqa parnik gazlarini chiqaradigan ko'mir, neft va tabiiy gazdan farqli o'laroq, urandan foydalanish ifloslantiruvchi moddalarning past darajasi bilan bog'liq hisoblanadi. Bu yadro energetikasini havo sifatiga negativ ta'sirsiz va global isishga hissa qo'shmagani holda barqaror va uzlusiz elektr ta'minotini ta'minlaydigan asosiy yuklama uchun eng ekologik toza manbai sifatida gavdalantirib qo'yadi.

Ishonchli, keng ko'lamli va toza energiya manbai bo'lgani holda, atom energiyasi parnik gazlarini chiqarib tashlanishini kamaytirish, energetik xavfsizlikni oshirish va iqlim o'zgarishi bilan global kurashni qo'llab-quvvatlashda muhim rol o'ynashi mumkin.

FAOLIYAT GEOGRAFIYASI

GRI 2-2

Korxona O'zbekiston Respublikasining Uran ishlab chiqarish sohasida yagona ishlab chiqaruvchi va qazib oluvchi hisoblanadi va mamlakatning asosiy hududlarida, shu jumladan Navoiy, Samarcand va Buxoro viloyatlarida faoliyat yuritadi. Korxonaning tashkiliy tuzilmasi nafaqat uran ishlab chiqarish, balki ilmiy-tadqiqot va loyiha yo'nalishlarini ham o'z ichiga oladi.

Konl	Joylashuvi	Qazib olish/taylor mahsulot hajmi, tonna hisobida
------	------------	---

ZAFAROBOD RUDA BOSHQARMASI

Navoiyuran davlat korxonasining asosiy bo'linmasi hisoblanadigan Zafarobod ruda boshqarmasi 1971-yilda tashkil etilgan. Ruda boshqarmasi Navoiy va Buxoro viloyatlari hududida joylashgan. Ruda boshqarmasi tarkibiga 1, 2, 3, 4 geoteknologik konlar, mexanik ta'mirlash ustaxonasi, markaziy fizik-kimyo laboratoriysi, elektr tarmoqlari va podstansiylar sexi, 6-sonli avtobaza, texnik nazorat xizmati va qurilish maydonchasi kiradi.

Shimoliy Konimex koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	510,4
Shimoliy Bukinoy koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	239,7
Janubiy Bukinoy koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	462,8
Ovulbek koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	290,8
Ko'xinur koni	Buxoro viloyati, O'zbekiston Respublikasi	206,9
Istiqlol koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	2,2
Jingeldi koni	Buxoro viloyati, O'zbekiston Respublikasi	208,2
Teriquduq koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	99,1
So'g'irali koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	767,3
Janubiy So'g'irali koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	68,8
Lovliken koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	-
Oqsoy koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	106,5
Oqtog' koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	92,7
Yo'g'du koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	16
Ketmonchi koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	16,3
Moybuloq koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	69,9
Nurkon koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	21,9

Konl	Joylashuvi	Qazib olish/taylor mahsulot hajmi, tonna hisobida
UCHQUDUQ ISHLAB CHIQARISH MAYDONCHASI		
Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasi, Navoiy viloyatining shimoliy qismida joylashgan; E'tiborli, O'zbekiston Respublikasi tarixida birinchi marta 1962-yilda yer osti ishqor bilan burg'ulash usuli yordamida uran qazib olish ishlari aynan shu yerda boshlangan. Bugungi kunda yangi hududlar – Uchquduq, Maylisoy va Kindik-tepa doimiy jalg etgan holda uchta konda ishlab chiqarish amalga oshirilmoqda. Tuzilmaga geoteknologik kon va sulfat kislota ishlab chiqarish sexi kiradi.		
Uchquduq koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	209,9 + 46,9 (rekultivatsiya uchastkasi)
Maylisoy koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	348,2
Kindik-tepa koni	Navoiy viloyati, O'zbekiston Respublikasi	-
NUROBOD ISHLAB CHIQARISH MAYDONCHASI		
Nurobod maydonchasidagi Sobirsoy uran konini o'zlashtirish yer osti yo'li bilan 1964 yilda boshlangan. 2000-yildan karbonat rudalarini qazib olishning yangi texnologiyalarini joriy etish va texnologik va yordamchi uskunalarini modernizatsiya qilish natijasida geoteknologik konda Sobirsoy konining zaxiralarini qayta ishslash ("yo'qotishlarni qoplash") amalga oshirilmoqda.		
Sharqiy Ag'ron koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	7,8
Sobirsoy koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	309,4
Ulus koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	-
Arnasoy koni	Jizzax viloyati, O'zbekiston Respublikasi	-
Ingichki koni	Samarqand viloyati, O'zbekiston Respublikasi	131,1

URAN BOZORINING OBZORI

Global uran bozori tog'-kon sanoatining boshqa tarmoqlaridan nisbatan o'zining kichik ko'lami va cheklanganligi bilan ajralib turadi. Ushbu bozorda tabiiy uranning ishlab chiqaruvchilar, qayta ishlovchilar va yakuniy iste'molchilar, shuningdek, ba'zi moliyaviy institutlar, shu jumladan treyderlar va investitsiya fondlari faoliyat ko'rsatmoqda.

Mahsulotning katta qismini (taxminan 75%) bor-yo'g'i bir nechta mamlakat, shu jumladan Kanada, Avstraliya,

Qozog'iston, Rossiya, AQSh, Ukraina va Xitoy ta'minlaydi. Shu bilan birga, Qozog'iston dunyo ishlab chiqarishining qariyb 40 foizini ta'minlaydi va O'zbekistonni o'z ichiga olgan eng katta beshta ishlab chiqaruvchi zimmasiga ishlab chiqarishining 85 foizi to'g'ri keladi. Tabiiy uranning jahon zaxirasi taxminan 6,14 million tonnaga teng baholanmoqda, va bunda uning sezilarli qismi Avstraliya, Qozog'iston, Kanada, Rossiya va Namibiyyada joy olgan. Uchta eng yirik ishlab chiqaruvchi mamlakatlar uran zahirasining 51% iga egalik qiladi. Bu holat atom

energiyasiga qaram bo'lgan va uranni import qiladigan mamlakatlar uchun ma'lum bir xavf-xatarlarni keltirib chiqaradi.

Shuni ta'kidlash zarurki, tabiiy uran bevosita atom elektr stansiyalarida ishlatilmaydi. Buning o'rniغا uran geksaftoriga aylantiriladi va keyin U235 izotopi bilan boyitiladi. Uranni geksaftoridga aylantirish bo'yicha xizmatlarni taqdim etadigan kompaniyalar qatoriga Fransyaning Orano, Kanadaning Cameco, AQShning ConverDyn firmalari, shuningdek Rossiyadagi Sibirskiy, Chepetskiy va Vladimirskiy elektr-kimyo kombinatlari kiradi.

WNA ma'lumotlariga ko'ra, hozirgi kunda dunyoda 440 yadro reaktorlari mavjud bo'lib, ularning umumiyoq quvvati 396,3 Gvt ni tashkil etadi, bu esa yiliga 67,5 ming tonna uranni talab qiladi. Bu shuni anglatadiki, tabiiy uranni jahon bo'yicha qazib chiqarish ehtiyojlarning 74 foizini qondiradi va qolgan qismi ikkilamchi bozor tomonidan,

URANGA BO'LGAN NARXLAR TAHLILI

Uranga fyuchers - **85,85 0,00 (0,00%)**

Business Insiderning hisobotiga ko'ra, "Sariq kek" nomi bilan tanilgan uranning f'yucherslariga bo'lgan narxlari 15 yillik maksimumga erishib, yadro energiyasiga bo'lgan talabning ortib borishi fonida bir funt uchun \$80 belgisidan o'tib ketdi. Uran narxlarining bunday o'sishi "Navoiyuran" davlat korxonasi yillik pasayish kontekstida amalga oshdi va ekstremal ob-havo sharoitlari bilan shartlashilgan holda elektr energiyasi bozoridagi barqarorsizlik natijasida yadro energetikasiga bo'lgan qiziqishning o'sib borishi fonida amalga oshdi. Bu omillar energiyaning muqobil manbalarini qidirib topichni rag'batlantirdi.

Investorlar yana tog'-kon kompaniyalarining aksiyalarini va uran ishlab chiqarishga e'tibor qaratdilar. Jahonda

shu jumladan demontaj qilingan yadro qurolining materiallari bilan ta'minlanadi. Bu haqiqat tabiiy uran qazib olishni ko'paytirish bo'yicha qabul qilingan choralar, masalan, 2030 yilgacha "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan qazib chiqarishni ikki baravar oshirish to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-319-soni Qarorining dolzarbligi va muhimligini ta'kidlaydi.

Uranning boyitish bozori yopiq soha bo'lib, unga faqat bir necha mamlakatlar va kompaniyalar egalik qilishadi, shu jumladan Rossiyaning Rosatom, G'arbiy Yevropaning Urenco, Fransyaning Orano va Xitoyning CNNC kompaniyalari.

Shunday qilib, uranning jahon bozori uni qazib olish, boyitish va tarqatish bilan bog'liq bo'lgan turli xil xavf-xatarlarga moyil bo'ladi, bu esa, bu sohada barqarorlikni ta'minlash uchun manfaatdor tomonlardan jiddiy e'tibor va strategik rejalashtirishni talab qiladi.

uran qazib olishning asosiy ulushi Qozog'iston, Kanada va Avstraliyaga to'g'ri keladi. Biroq, yaqinda uran ishlab chiqarish ba'zi qiyinchiliklarga duch keldi: Cameco kompaniyasi o'z qazib olish moslamalarida muammolar tufayli ishlab chiqarish rejalarini pasaytirdi. Nigerda esa Yevropaga uran yetkazib berish to'xtatildi.

Kompaniya uran narxlari va bozorda investorlarning xulqatvorini tahlil qiladi, natijalarga muvofiq o'z jarayonlari va strategiyalarini to'g'rilaydi. U strategiyalarni amalga oshirish tashqi omillar va uranga bo'lgan talablarga bog'liqligini tushunadi.

BIZNES-MODEL

Biznes modeli negizida "Navoiyuran" DKning uzoq muddatli strategiyasi yotadi.

KAPITAL

- ustav kapitali
- sof foyda

- uran konlari
- energiya iste'moli
- suv iste'moli
- biologik turli-tumanlik

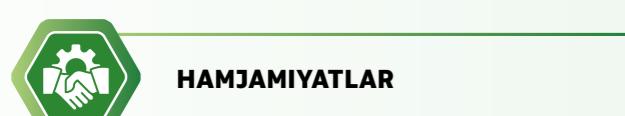
- texnologik yechim
- kapital

- patentlar
- litsenziyalar

- professionallik
- etik qadriyatlar

- mahalliy hamjamiyatlar
- mijozlar
- kasaba uyushmalari
- yetkazib beruvchilar

QIYMAT YARATISHNING ISHLAB CHIQARISH ZANJIRI - VERTIKAL INTEGRATSIYALASHGAN JARAYON:

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 20-noyabrdagi 976-f-son qaroriga muvofiq uran kompleksiga biriktirilgan konlar ro'yxati belgilandi.

Ushbu Hisobotning "Korxonaning innovatsiyalarni boshqarishga yondashuvi" bo'limiga qarang.

Yer osti ishqor bilan yuvib tashlash usuli yordamida.

- Uran qazib olish maydonchalarining mahalliy sorbsion qurilmalarida ("MSQ") unumli eritmada yer osti ishqor bilan yuvib tashlahs usuli yordamida uranni sorbsiyalash.
- To'yingan ionitni MSQ dan eritmalarini qayta ishslash uchastkasiga (bundan keyin – "EQIU") ion almashinuv qatronini qayta tiklash va tovar regeneratsiyasini olish uchun tashish.
- Tovar regeneratsiasini sulfat kislota tuzlari shaklida tayyor mahsulot olingunga qayta ishslash.

100% li eksport

"Navoiyuran" davlat korxonasining ishlab chiqarish jarayoni geologiya-qidiruv va tadqiqot ishlariidan boshlab, qazib olish bosqichiga, keyingi ishlab chiqarish va mahsulotni sotish bosqichigacha bol'gan bosqichlarni o'z ichiga bir qator jarayonlarni amalga oshirishdan iborat. Sanab o'tilgan bosqichlarning har biri nafaqat jarayonning

ajralmas qismi bo'lib hisoblanadi, balki Korxona qiymatini bosqichma-bosqich oshirishga yordam beradi. Bunday yondashuv "Navoiyuran" davlat korxonasining barqaror rivojlanish va bozordagi mavqeini mustahkamlashga qaratilgan uzoq muddatli strategiyasini samarali amalga oshirish imkonini beradi.

"Navoiyuran" DK o'z faoliyatining iqtisodiyot va jamiyat uchun ahamiyatini anglagan holda, jumladan, korxona va manfaatdor tomonlarning keng doirasi uchun umumiyligi oshirish orqali tadbirkorlikni barqaror rivojlantirish vazifasini o'z oldiga qo'yadi. Qiymat tushunchasi nafaqat uran qazib olish va moliyaviy

natjalarni, balki "Navoiyuran" davlat korxonasining manfaatdor tomonlarga, butun jamiyatga va atrof-muhitga iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik ta'siri yig'indisini ham anglatadi.

ASOSIY MOLIYAVIY KO'RSATKICHLAR

GRI 201-1

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining buxgalteriya hisobi milliy standartlari (bundan keyin – "BHMS")
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-fevraldagagi "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4611-sон farmoni

"Navoiyuran" DK o'zi faoliyat yuritayotgan hududlarda ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga faol ko'maklashmoqda: yangi ish o'rinnarini yaratish, soliqlar to'lash hisobiga viloyat byudjetini to'ldirish hamda yetkazib beruvchi

va pudratchi sifatida faoliyat yuritayotgan mahalliy tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash.

"Navoiyuran" davlat korxonasining oliv rahbariyati Korxona faoliyatining asosiy yo'naliishlari, jumladan, Korxona faoliyatining iqtisodiy jihatlari va strategik ustuvor yo'naliishlariga oid masalalarni muntazam muhokama qiladi. Iqtisodiy va infratuzilmaviy ahamiyatga ega bo'lgan loyihalarni amalga oshirish uchun Korxona Kuzatuv kengashi kelgusi moliya yili uchun biznes-rejani ko'rib chiqadi va tasdiqlaydi. Muhim loyihalarni amalga oshirish bo'yicha yakuniy qaror O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi darajasida qabul qilinadi.

2023-YILDAI ASOSIY KO'RSATKICHLAR

Yil	Ishlab chiqarish hajmi, tonna	Sotuv hajmi, tonna	Sotish narxi, kilogramm uchun AQSh dollarisi	Uran chala-oksidini sotishdan tushgan daromad, million AQSH dollarisi hisobida	Sof foyda, mln AQSh dollarisi	Daromad solig'i boyicha xarajatlar, mln AQSh dollarisi hisobida	Kapital harajatlar, mln AQSh dollarisi hisobida
2022	3 545	3 545	100	435	188	35	32,7
2023	3 650	3 650	127	513	226	41	62,1

IPO REJALASHTIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 24-martdagagi "Iqtisodiyotda davlat ishtirotini qisqartirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qaroriga muvofiq "Navoiyuran" DK mahalliy fond bozorida IPO tartibida, "bir aksiya – bitta lot" aksiya paketlari tamoyiliga muvofiq aksiyalari ochiq kimoshdi savdolari orqali xususiyashtiriladigan 40 ta davlat korxonasi qatoriga kiradi.

IPOga kirish Navoiyuran DKga atrof-muhit, ijtimoiy va korporativ boshqaruv (ESG) sohasidagi o'z pozitsiyasini

mustahkamlash uchun noyob imkoniyatni taqdim etadi. Aksiyalarni ommaviy joylashtirish orqali xususiy investorlarni jalb qilish nafaqat ekologik toza va ijtimoiy yo'naltirilgan loyihalarni qo'shimcha moliyalashtirishni ta'minlabgina qolmay, balki Korxonaning shaffofligi va hisobdorligini oshiradi, bu esa zamonaviy ESG standartlariga mos keladi. Bu korxonaning barqaror rivojlanishi va ekologik faoliyatini yaxshilash yo'lidagi muhim qadam bo'ladi, shuningdek, xalqaro investorlar va jamoatchilikning ishonchini oshiradi.

MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIGA (BUNDAN KEYIN – MHXS) O'TISH

Ushbu hisobotni chiqarish vaqtida Korxona MHXSga muvofiq birinchi moliyaviy hisobotlarni tayyorlash jarayonida edi. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi bilan kelishilgan MHXSga muvofiq birinchi moliyaviy hisobotlarni chiqarishning kutilayotgan sanasi 2024-yil dekabr hisoblanadi.

Ushbu hisobotlarda, agar boshqasi ko'rsatilmagan bo'lsa, barcha moliyaviy va soliq ko'rsatkichlari MHXS ga muvofiq ko'rsatilgan.

YARATILGAN VA TAQSIMLANGAN BEVOSITA IQTISODIY QIYMAT

YARATILGAN VA TAQSIMLANGAN BEVOSITA IQTISODIY QIYMAT

	2022-yil	2023-yil
	Miqdori, mln AQSh dollarisi	Miqdori, mln AQSh dollarisi
Daromadlar	446	539
Taqsimlangan bevosita iqtisodiy qiymat, shu jumladan:		
Ishlab chiqarish harajatlari	(160)	(190)
Davr harajatlari	(63)	(83)
Daromad solig'i boyicha xarajatlar	(35)	(41)
Taqsimlanmagan iqtisodiy qiymat (yil bo'yicha sof foyda)		189
		225

2023-yilda daromadning 29 foizga o'sishiga uran chalaoaksi sabab bo'ldi.

Operatsion xarajatlarga quyidagi asosiy xarajatlarni o'z ichiga olgan ishlab chiqarish harajatları, sotish bo'yicha harajatlar va ma'muriy harajatlar kiradi: xom-ashyo va materiallar, ish haqi, soliqlar (daromad solig'idan tashqari), ijtimoiy xarajatlar (mahalliy jamoalarga investitsiyalar), asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning amortizatsiyasi va boshqalar.

Ishchilarni moddiy rag'batlantirish maqsadida 2023-yilda ish haqi iyun oyida 7 foizga, oktyabr oyida esa 10 foizga oshirildi. Qo'shimchasiga xodimlar soni oshirildi.

Daromad solig'i bo'yicha xarajatlar 2023-yilda yuqori daromadlar olingani tufayli 23% ga oshdi.

2022 va 2023-yillar davomida yagona ta'sischiga dividendlar to'langan.

SOLIQ SIYOSATI

GRI 207-1, 201-4

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi 2019-yil 30-dekabrdagi O'RQ-599-son.
- "Davlat soliq xizmati to'g'risida"gi 1997-yil 29-avgustdagi 474-I-sonli Qonun.
- O'zbekiston Respublikasining 2019-yilgi Davlat byudjeti, davlat maqsadli jamg'armalarining byudjetlari hamda soliq va byudjet siyosatining asosiy

yo'naliishlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasining 2018-yil 17-noyabrdagi 2119-III-sonli Qarori.

- Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 17-apreldagi 320-son qaroriga 1-ilova bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq Qo'mitasi to'g'risidagi Nizom.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 29-iyundagi "O'zbekiston Respublikasining soliq

siyosatini takomillashtirish Konsepsiysi to'g'risida"gi PF-5468-sonli Farmoni.

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 26 dekabrdagi "O'zbekiston Respublikasining 2019-yilgi asosiy makroiqtisodiy ko'satkichlari va Davlat byudjeti parametrlarini hamda 2020-2021-yillarga mo'ljallangan budgetning maqsadli ko'satkichlarini prognoz qilish to'g'risida"gi PQ-4086-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 26-sentabrdagi "O'zbekiston Respublikasining soliq

siyosatini takomillashtirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5837-sonli Farmoni.

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasining eng yirik soliq to'lovchilaridan biri hisoblanadi. Korxona soliqqa tortish bo'yicha qonunchilik talablariga qat'iy amal qilib, mamlakat va uning hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishga, jumladan, davlat va viloyat hokimiylarini oldidagi soliq majburiyatlarini bajarish orqali salmoqla hissa qo'shib kelmoqda.

HISOBLANGAN VA TO'LANGAN SOLIQLAR

Soliq turi	2022 yil		2023 yil	
	Hisoblangan, mln AQSh dollarlari hisobida	To'langan, mln AQSh dollarlari hisobida	Hisoblangan, mln AQSh dollarlari hisobida	To'langan, mln AQSh dollarlari hisobida
Daromad solig'i	36	37	41	41
Jismoniy shaxslarning daromad solig'i (Shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobini hisobga olganda)	7	7	10	10
Qoshimcha qiymat solig'i*	(22)	-	(24)	1
Yer ostidan foydalanganlik uchun soliq	34	33	40	40
Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq	0.5	0.5	0.5	0.5
Yuridik shaxslarning mulk solig'i	0.5	0.5	0.5	0.5
Yuridik shaxslarning yer solig'i	1	1	2	2
Ijtimoiy soliq	7	7	9	9
Jami byudjetga to'langan miqdor	64	86	79	104

*O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining 260-moddasiga muvofiq, Korxona Qo'shilgan qiymat solig'i to'lashdan ozod qilingan.

SOLIQLAR BO'YICHA OLDINDAN TOLOVLAR VA MAJBURIYATLAR

Balans moddasi, mln AQSh dollarlari hisobida	Aktiv/(Majburiyat)	
	2022 yil 31 dekabr holatiga ko'ra	2023 yil 31 dekabr holatiga ko'ra
Soliqlar va byudjetga yo'naltiriladigan boshqa majburiy to'lovlar bo'yicha oldindan to'lovlar	13	21
Byudjetga to'lovlar bo'yicha qarzdorlik	(1,7)	(0,1)
Davlat maqsadli jamg'armalariga to'lovlar bo'yicha qarzdorlik	(0,03)	(0,1)

INVESTITSION VA INNOVATION FAOLIYAT

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrdagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasi Investitsiya dasturini tasdiqlash hamda bu boradagi yangi yondashuv va mexanizmlarni joriy etish to'g'risida"gi PQ-72-son qaroriga muvofiq Korxona tomonidan investitsiya loyihamalarini amalga oshirish parametrlari belgilandi.

Korxona o'z investitsiya faoliyatini amalga oshirishda quyidagi manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qildi:

- O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Ekspertiza markazi;
- O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vazirligi.

O'zbekiston Respublikasi davlat dasturlariga kiritilgan, mamlakat farovonligi va uning investitsion jozibadorligini oshirishga qaratilgan investitsiya loyihamalarini o'z vaqtida amalga oshirish o'zaro hamkorlikning asosiy maqsadlari bo'lib hisoblanadi.

2023-yilda jami kapital xarajatlар 61,1 million AQSh dollarini tashkil etdi, bu 2022-yildagi 32,7 million AQSh dollardan 90 foizga ko'proqdir. Korxona yangi istiqbolli uran konlarini o'zlashtirishni faol davom ettirdi va texnologik hamda transport uskunalarining asosiy parkini kengaytirishga sarmoya kirdi; Uchquduq, Nurobod ishlab chiqarish maydonlari hamda Zafarobod kon boshqarmasida texnik va texnologik jihozlarni zamonaviylashtirish va rekonstruksiya qilish ishlari amalga oshirildi.

Ushbu investitsiyalar quyidagi afzallikkalarga ega:

- **ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish:** uskunalar parkini kengaytirish uran ishlab chiqarish hajmini oshiradi, bu esa uran mahsulotlarini ishlab chiqarishni ko'paytirishga olib keladi. Bu nafaqat Korxonaning iqtisodiy ko'rsatkichlarini yaxshilaydi, balki hududning barqaror rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim energetika resursini yetkazib berish bilan ham ta'minlaydi;
- **ishlab chiqarish samaradorligini oshirish:** yangi va zamonaviy uskunalarini joriy etish uranni qazib olish, boyitish va qayta ishlash jarayonlarini yaxshilashga yordam beradi. Bu unumdoorlikning oshishiga va ishlab chiqarish tannarxining kamayishiga olib keladi, bu esa

o'z navbatida resurslar sarfini va atrof-muhitga salbiy ta'sirlarni kamaytiradi;

- **xavf va baxtsiz hodisalarini kamaytirish:** yangi texnik jihozlar yuqori darajadagi ishonchilik va xavfsizlikka ega. Bu Korxonada favqulodda vaziyatlar yuzaga kelishi ehtimolini va ishchilar va atrof-muhit uchun xavflarni kamaytirishga yordam beradi;
- **standartlar va reglamentlarga mos kelish:** uran sanoatida qat'iy xavfsizlik va ekologik talablarni hisobga olgan holda, zamonaviy uskunalardan foydalanish Korxonaga barcha zarur standartlar va reglamentlarga yaxshiroq mos kelish imkonini beradi. Bu ekologik xavflarni kamaytirish va ishchilar va mahalliy hamjamiyatlarning salomatligini muhofaza qilishni yaxshilashga yordam beradi;
- **ekologik barqarorlikning yaxshilanishi:** yangi uskunalar ishlab chiqarishning atrof-muhitga salbiy ta'sirini kamaytirishga yordam beradigan yanada samarali texnologiyalarga ega. Shu jumladan, ekotizimlar va biologik xilma-xillikni saqlashga xizmat qiluvchi zararli moddalar emissiyasini kamaytirish va chiqindilarni boshqarish samaradorligini oshirish;
- **mehnat sharoitlarining yaxshilanishi:** zamonaviy uskunalar ko'proq avtomatlashtirilgan va ishchilar uchun kamroq xavfli bo'lib, bu mehnat sharoitlarini yaxshilash va ularning xavfsizligini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, u xodimlarning ijtimoiy farovonligiga, ularning qoniqishi va mehnat unumdoorligini oshirishga ijobjiy ta'sir ko'rsatadi;
- **raqobatbardoshlikni oshirish:** texnologik uskunalar parkini kengaytirish ishlab chiqarish vaqtini qisqartirish, xarajatlarni kamaytirish va mahsulot sifatini yaxshilash orqali Korxonaning raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Bu Korxonaning bozorda barqaror pozitsiyasini va uzoq muddatda barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

INNOVATSIYALAR VA TARAQQIYOT

Ekologik va ijtimoiy mas'uliyat tamoyillarini amalga oshirish, ishlab chiqarish jarayoniga yangi modernizatsiyalangan texnologiyalarni jalb etish, intellektual mulk va nouxauni joriy etish va ulardan foydalanish tamoyillariga rioya qilish maqsadida Korxonada innovatsion rivojlanish dasturi ishlab chiqilgan. Dastur jahon standartlariga javob beradigan yangi ekologik toza texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etishga, shuningdek, Korxonaning barqaror rivojlanishi uchun kulay shart-sharoitlar yaratish va mahalliy aholi

turmush sifatini yaxshilashga qaratilgan o'zaro bog'liq tadbirlar majmuasini o'z ichiga oladi.

2023-yilda Korxona uran qazib olish va energetika sohalarida tadqiqot va innovatsion ishlarni rivojlantirishni davom ettirdi. Bundan tashqari, geologiya va mehnat va texnika xavfsizligi yo'nalishlari bo'yicha tadbirlar amalga oshirildi. Ilmiy-tadqiqot va innovatsion ishlarga yo'naltirilgan investitsiyalar umumiy hajmi 2,2 million AQSh dollarni tashkil etdi.

URAN QAZIB OLİSH

"Navoiyuran" tomonidan boshqa pudratchilar bilan hamkorlikda turli loyihalarga investitsiyalar rejalashtirilgan va amalga oshirilmoqda, jumladan:

- 0,4 mln AQSH dollar miqdorida metall yoki lantanidlar guruhi elementi oksidi ko'rinishidagi tovar mahsulotini olish uchun yer osti yuvish eritmalaridan nodir tuproq elementlarini ajratib olish texnologiyasini ishlab chiqish.
- Qora slanets konlaridan uran va tegishli elementlarni yig'ib yuvish yordamida olish texnologiyasini ishlab chiqish bo'yicha tajriba sinovlarini o'tkazish
- **Resurslardan samarali foydalanish.** Uran rudalarida ko'pincha noyob yer elementlari mayjud bo'lib, bu ularni uran bilan birga qazib olish imkoniyatini beradi. Ushbu elementlarni yer osti eritmalaridan ajratib olish texnologiyasini ishlab chiqish nafaqat tabiiy resurslardan samarali foydalanish, balki barqaror rivojlanish tamoyillarini qo'llab-quvvatlagan holda chiqindilar miqdorini kamaytirish imkonini beradi.
- **Mahsulotlar va daromadlarni diversifikatsiya qilish.** Lantanidlar guruhining metallari yoki oksidlari ko'rinishidagi tijorat mahsulotlarini ishlab chiqarish uran korxonasining mahsulot va daromadlarini diversifikatsiya qilish imkonini beradi. Bu nodir yer elementlari elektronika, tibbiyot va qayta tiklanadigan energiya kabi muhim tarmoqlarda talabgor bo'lib, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish va ish o'rinnari yaratishga hissa qo'shmaqda.
- **Tashqi yetkazib beruvchilarga qaramlikni kamaytirish.** Nodir yer elementlari yuqori texnologiyali sanoatda keng qo'llaniladi va ularning importiga bog'liqlik sezilarli bo'lishi mumkin. Ushbu elementlarni qazib olish bo'yicha o'zimizning texnologiyamiz ishlab chiqilishi tashqi qaramlikni kamaytiradi, iqtisodiy mustaqillikni oshiradi, yanada barqaror va barqaror ishlab chiqarishni ta'minlaydi.

ENERGETIKA

Qayta tiklanadigan energiyadan foydalanish iqlim xatarlarini boshqarish va ESG mezonlariga javob beradigan issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirishning asosiy omili hisoblanadi. Shamol, quyosh, gidro va geotermal energiyaga o'tish qazib olinadigan yoqilg'ilar bilan bog'liq zararli chiqindilarsiz elektr energiyasini ishlab chiqaradi. Ushbu strategik o'tish nafaqat karbonat angidrid va boshqa ifloslantiruvchi moddalarning chiqarib yuborilishini sezilarli darajada kamaytirish orqali iqlim o'zgarishini yumshatishga yordam beradi, balki energiya xavfsizligi va barqarorligini ham mustahkamlaydi. Korxonamiz quyosh stansiyasining quvvatini 600 kWt gacha oshirdi, 6 MVt quvvatga ega bug' texnologiyalarini joriy qildi va qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanishi yanada kengaytirishni rejalashtirmoqda.

1,6 million AQSH dollari miqdorida "Navoiyuran" davlat korxonasining ishlab chiqarish ob'ektlarida, bo'linmalarining yordamchi va ma'muriy binolarida "muqobil energiyadan foydalanish" loyihasi amalga oshirildi. Uran sanoatidagi ushbu loyiha bir qator afzalliklarga ega:

- Ekologik va ijtimoiy ta'sirning kamayishi.** Ishlab chiqarish ob'ektlari va ma'muriy binolarda muqobil energiyadan foydalanish issiqxona gazlarining chiqarib yuborilishini va uran ishlab chiqarish bilan bog'liq boshqa ifloslanishlarni kamaytiradi. Shuningdek,

u mahalliy aholi salomatligini muhofaza qilish va ekotizimlarni saqlashga yordam beradi.

- Iqtisodiy samaradorlik va ijtimoiy barqarorlik.** Muqobil energiya manbalariga o'tish uzoq muddatda energiya xarajatlarini kamaytirishga yordam beradi, bu esa resurslarni tejash va operatsion xarajatlarni kamaytirishga olib keladi. Yashil texnologiyalarga kiritiladigan investitsiyalar va energiyani tejash choralar Korxona faoliyat yuritayotgan hududlarda barqaror rivojlanish va hayot sifatini yaxshilashga yordam beradi.
- Tartibga solishdagi o'zgarishlarga chidamlilik va ijtimoiy mas'uliyat.** "Yashil iqtisodiyot" tizimi Korxonaga ekologik xavfsizlikning qat'iy standartlari va qonunchiligiga moslashishga yordam beradi, bu esa potensial jarimlar va sanksiyalarini istisno qilishga yordam beradi. Bu shuningdek jamiyatning Korxonaga bo'lgan ishonchini mustahkamlaydi va uning kelajak avlodlar oldidagi mas'uliyatini namoyon etadi.
- Ijobiy imidj va ijtimoiy ishonch.** Atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirish va biznes barqarorligini oshirishga qaratilgan loyiha jamiyat va investorlar oldida Korxonaning obro'sini oshiradi. Bu ijobji yamoatchilik fikrini shakllantirishga, ijtimoiy ishonchni mustahkamlashga xizmat qilmoqda.
- Iste'dodlarni jaib qilish va ijtimoiy rivojlanish.** Bugungi kunda ko'plab mutaxassislar barqaror rivojlanish va atrof-muhitga g'amxo'rlik qilish

tamoyillariga amal qiladigan korxonalarda ishlashga e'tibor berishadi. Ushbu loyiha yuqori malakali xodimlarni jaib qilish va saqlashga yordam beradi, ijtimoiy rivojlanish va kasbiy o'sishga yordam beradi.

- Innovatsiyalarni rag'batlantirish va ijtimoiy taraqqiyot.** Yashil texnologiyalar va amaliyotlarni joriy

GEOLOGIYA

0,2 million AQSH dollarlik geologiya sohasidagi loyihiilar quyidagi afzalliklarga ega:

- Iqtisodiy rivojlanish va barqarorlik.** Uran va nodir yer sanoati ko'plab mamlakatlar, jumladan, O'zbekiston iqtisodiyotida asosiy o'rinn tutadi. Noyob metallar konlari istiqbollarini tadqiq etish va baholash Korxonaning iqtisodiy o'sishiga hissa qo'shish bilan birga, kelajak avlodlar ehtiyojlarini hisobga olgan holda barqaror rivojlanishni ham ta'minlashi mumkin.
- Ilmiy-texnikaviy salohiyat va ta'limmni rivojlanish.** Uran rudalari va nodir yer metallarini o'rganish zamonaliviy ilmiy-texnikaviy usul va uskunalardan foydalanishni taqozo etadi. Bu mamlakatimizda va "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyat yuritayotgan hududlarda nafaqat ilmiy-texnik kadrlar yetishtirish, balki mutaxassislarning malakasini oshirish, ilmiy bilimlarni kengaytirish va ekologik jihatdan mas'uliyatli mutaxassislarning yangi avlodini tayyorlashga xizmat qiladi.
- Ekologik mas'uliyat va barqarorlik.** Uran va nodir yer metallari konlarini o'rganish Korxonamizda foydali qazilmalarni qazib olishning mumkin bo'lgan ekologik oqibatlarini sinchkovlik bilan baholash imkonini beradi. Bu "Navoiyuran" davlat korxonasini barqaror rivojlanishning ustuvor yo'naliishi bo'lgan atrof-muhit va aholi salomatligiga salbiy ta'sirni minimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirish imkonini beradi.
- Iqtisodni diversifikatsiya qilish va ijtimoiy rivojlanish.** Nodir yer sanoatining rivojlanishi O'zbekiston iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish, yangi ishlab chiqarish tarmoqlarini yaratish va Korxonaning eksport salohiyatini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, yangi ish o'rinnari yaratilishi va mahalliy aholining turmush darajasining yuksalishiga olib keladi, hududlarning ijtimoiy rivojlanishiga xizmat qiladi.
- Ijtimoiy rivojlanish va yangi ish o'rinnarini yaratish.** Uran va nodir yer metallarining yangi konlarini o'zlashtirish ko'plab yangi ish o'rinnarini yaratmoqda, bu esa mahalliy aholi turmush darajasini oshirishga olib keladi. Bu barqaror ijtimoiy rivojlanish, "Navoiyuran" davlat korxonasi joylashgan hududlar farovonligi va barqarorligini ta'minlash yo'lidagi muhim qadamdir.

etish energiya tejash va ekologik barqarorlik sohasida yangi yechimlar va texnologiyalarni ishlab chiqishga yordam berishi mumkin. Uzoq muddatli istiqbolda bu yangi bozor imkoniyatlari va raqobatdosh ustunliklarga olib keladi va ijtimoiy taraqqiyotni tezlashtiradi hamda hayot sifatini yaxshilaydi.

XARID QILISH FAOLIYATI

GRI 2-6, 204-1

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

Korxona "Navoiyuran" davlat korxonasining xarid faoliyatini to'g'risidagi Nizomga muvofiq xarid faoliyatini amalga oshiriladi. Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 22-apreldagi O'RQ-684-sonli "Davlat xaridlari to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 2-iyuldagagi "Davlat xaridlarining shaffofligini ta'minlash va samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5171-son qaroriga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 21-avgustdagagi "Mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4812-son qaroriga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 20-maydagi

ISHBILARMON HAMKORLARNI TANLAB OLİSH VA BAHOLASH

Tanlov protseduralarini amalga oshirish doirasida Korxona potensial yetkazib beruvchilarini keng ko'lamli mezonlar asosida baholaydi, jumladan:

- taqdim etilgan tovarlarning sifati;
- taklif etilayotgan tovar va xizmatlarning loyihaning texnik shartlariga muvofiqligi;
- ekspertiza va ishbilarmon hamkorning ish tajribasi;
- kontragentning ishchanlik obro'si va ishonchlilikining Korxona talablariga muvofiqligi;
- yetkazib beruvchida qarzlarning yo'qligi.

Barcha turdag'i xaridlar new.cooperation.uz, xarid.uzex.uz, xt-xarid.uz, etender.uzex.uz va boshqalar kabi maxsus axborot portalida amalga oshiriladi. Yetkazib beruvchilarini tanlash maxsus axborot portalida avtomatik tarzda aniqlanadi.

2023-yilda xarid jarayonlarida ekologik va ijtimoiy mas'uliyatni oshirish majburiyati doirasida Korxona bir qator qo'shimcha tadbirlarni amalga oshirdi:

- Xaridlar sohasidagi korrupsiya risklarini baholash va tahlil qilish tizimini ularning shaffofligi va samaradorligini oshirish maqsadida joriy etish. Bu korruption amaliyotlar ehtimolini kamaytirishga va xaridlar jarayonida ishonchni mustahkamlashga yordam beradi.
- Xolislikni va axloqiy xulq-atvor tamoyillariga riyoa qilishni ta'minlash uchun xaridlar jarayonlarida ishtiokchilar o'rtaida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan manfaatlar to'qnashuvining oldini olish choralarini ko'rish. Ushbu chora-tadbirlar barcha ishtiokchilar uchun adolat va tenglikni ta'minlaydi.

276-sonli "Davlat xaridlari bilan bog'liq tartib-taomillarni tashkil etish va o'tkazish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qaroriga va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 14-sentabrdagi "Shartnomaviy munosabatlarni tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6313-son Farmoniga mos keladi.

Xarid faoliyatini yaratish va qo'llab-quvvatlash Korxona uchun ustuvor vazifalardan biridir. Korporativ tamoyillarni baham ko'radigan va biznesni mas'uliyat bilan olib boruvchi kontragentlar bilan mustahkam va o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini shakllantirish, xaridlar jarayonida shaffoflikni ta'minlash bu boradagi muhim tamoyillardan hisoblanadi.

XARIDLAR VA YETKAZMALAR TUZILMASI

GRI 2-6

"Navoiyuran" davlat korxonasining yetkazib berish zanjiriga O'zbekiston Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston Respublikasi, Fransiya, Amerika Qo'shma Shtatlari, Kanada va Buyuk Britaniya hududida joylashgan korxonalar jalb qilingan.

Xarid qilingan tovarlar va xizmatlarning asosiy toifalari:

- mahalliy va xalqaro ishlab chiqarish aloqalarini rivojlantirishga yordam beradigan asbob-uskunalar, transport va ehtiyyot qismlari;
- yoqilg'i-moylash materiallari va yoqilg'i materiallari, va bunda ekologik toza va qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanshga alohida e'tibor qaratiladi;
- kimyoiy materiallar va reagentlar, ularning atrof-muhit va inson salomatligiga ta'sirini minimallashtirishga e'tibor qaratish;

- tabiiy resurslar va biologik xilma-xillikni saqlash bo'yicha ilg'or jahon tajribasini hisobga olgan holda amalga oshirilgan geologik qidiruv ishlari.

Yil	Xaridlarning umumi shartnoma hajmi	Yetkazib beruvchilarning umumi	Import xaridlarning ulushi
		soni	
2022	153 mln AQSh dollarri	643	2%
2023	389 mln AQSh dollarri	766	2%

2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan xaridlarning shartnoma hajmi bo'yicha aylanmani sezilarli darajada 1,7 barobarga oshirishga erishildi. Ushbu o'sish yetkazib beruvchilar sonining 19% ga o'sishi, shuningdek, asosiy xom ashvo narxining oshishi bilan bog'liq. Biroq, biz faoliyatimizning ekologik va ijtimoiy jihatlarini hisobga olish zarurligini tan olamiz.

Elektr energiyasi narxining 1,9 barobar oshishi uglerod izimiz va atrof-muhitga ta'sirimizni kamaytirish uchun qayta tiklanadigan energiya manbalariga o'tish muhimligini ko'rsatadi. Yoqilg'i moyi va dizel yoqilg'isi narxining 11 foizga oshishi atmosferaga zararli moddalarining chiqarib yuborilishini kamaytirishga yordam beradigan bioyoqilg'i yoki elektrumobillar kabi toza muqobilarga ehtiyoj borligini ko'rsatadi.

Oltingugurt kislotasi narxining 31 foizga, ammoniyli selitra, azot kislotasi va ammiakli suv narxining 6 foizga oshishi ushu kimyoiy moddalarni ishlab chiqarish va ulardan foydalanshning yanada ekologik toza usullarini izlash, shuningdek, chiqindilarni qayta ishslash va utilizatsiya qilish texnologiyalarini rivojlantirish zarurligini ko'rsatadi. Ushbu chora-tadbirlar atrof-muhitga salbiy ta'sirini minimallashtirish va mahalliy hamjamiyatlarning mehnat va turmush sharoitlarini yaxshilash, ularga xavfsiz va sog'lom kelajakni ta'minlashga yordam beradi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi mahalliy yetkazib beruvchilarini o'zining yetkazib berish zanjiriga faol ravishda qo'shish orqali qo'llab-quvvatlaydi. Bu O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyoti barqarorligini rivojlantirish va qo'llab-quvvatlash, shuningdek, u faoliyat yuritayotgan hududlarda mahalliy aholi farovonligini oshirishga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 11-maydagi "2023-yilda hududi va respublika tarmoqlararo sanoat yarmarkalarini tashkil etish va o'tkazish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 195-son Qaroriga asosan Korxona ko'rgazma tadbirlarida faol ishtiok etdi. Mazkur yarmarkalarda mamlakatimizning turli viloyatlari, jumladan, Samarcand, Farg'ona, Andijon, Namangan, Qoraqalp'iston, Surxondaryo, Navoiy, Xorazm, Qashqadaryo viloyatlardan kelgan ishlab chiqarish korxonalarini ishtiok etdi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi sanoat yarmarkalarida ishtiok etish bilan birga, ekologik me'yorlar va ijtimoiy mas'uliyatni qo'llab-quvvatlagan holda mahalliy ishlab chiqaruvchilar mahsulotlarini ham tahlil qiladi. Ushbu tashabbuslar mahalliy hamjamiyatlarning barqaror rivojlanishiga yordam beradi va atrof-muhitga ta'sirini kamaytiradi, yashil iqtisodiyot o'sishini rag'batlantridi va ijtimoiy farovonlikni qo'llab-quvvatlaydi.

2023-YIL UCHUN TRANSFORMATSIYA BO'YICHA ASOSIY LOYIHALAR

"Navoiyuran" davlat korxonasining transformatsiya bo'limi tomonidan korxonani barqaror rivojlantirish va IPOga tayyorgarlik ko'rishga qaratilgan asosiy vazifalar amalga oshirilmoqda. Ishning asosiy yo'nalishlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmonlari va 2022-yil 8-apreldagi iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlash borasidagi islohotlar to'g'risidagi qarorida nazarda tutilgan rivojlanish vazifalari ijrosini ta'minlash.
- Uran sanoatini rivojlantirish bo'yicha davlat dasturlarini ishlab chiqishda ishtirok etish.
- Uran qazib olish va barqaror rivojlanish sohasida xalqaro tashkilotlar bilan o'zaro manfaatli hamkorlik.
- Transformatsiya mexanizmlari va korporativ boshqaruvning zamonaviy usullarini joriy etish.
- Korxonani xalqaro standartlarga muvofiq o'zgartirish va uran qazib oluvchi yetakchi kompaniyalar modeliga muvofiq isloh qilish.
- Biznes jarayonlarini optimallashtirish va avtomatlashtirish, xalqaro korporativ reytinglarni kelishtirish.

Ushbu chora-tadbirlar "Navoiyuran" davlat korxonasining xalqaro bozordagi mavqeini mustahkamlash va IPOga muvaffaqiyatlari chiqishga qaratilgan.

2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan ekologik va ijtimoiy o'zgarishlar bo'yicha qator loyihalar amalga oshirildi:

- Uran resurslarini qidirish bo'yicha tadqiqotlarni o'tkazish va mineral resurslar va ruda zaxiralari bo'yicha hisobotlarni xalqaro standartlarga muvofiq amalga oshirish, bu orqali tabiiy resurslardan barqaror foydalanishga ko'maklashish.
- Uran ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtirish, atrof-muhitni muhofaza qilish, suvdan oqilona foydalanish, mehnatni muhofaza qilish va texnik xavfsizlik talablariga rioya etilishini ta'minlash mexanizmlarini joriy etish.
- Davlat xaridlari jarayonining ochiqligi va shaffofigini oshirish, xaridlar tizimini qayta tashkil etish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish orqali adolat va barqaror rivojlanishga hissa qo'shish.
- Korxona xaridlari jarayonlariga samaradorlikni oshiradigan va atrof-muhitga ta'sirni kamaytiradigan raqamlashtirishi keng ko'lamda jaib qilish.

- Davlat xaridlari sohasidagi xodimlarning malakasini oshirish, bu orqali ularning kasbiy o'sishi va ijtimoiy mas'uliyatini oshirishga erishish.
- Korxonaning biznes jarayonlari va nazorat muhitini takomillashtirish va bu orqali barqaror rivojlanish va ijtimoiy farovonlikka hissa qo'shish.
- Shaffoflik va hisobdorlikni ta'minlash uchun ichki audit funksiyasini tashkil etish.
- Moliyaviy jarayonlarning shaffofligi va barqarorligiga yordam beruvchi MHXS ni joriy etish.
- Barqaror va ekologik xavfsiz ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida xalqaro standartlarni joriy etish.
- Ta'sischining o'zgarishi va ustav fondining (kapitalining) ko'payishi munosabati bilan korxona ustavining yangi tahrirda davlat ro'yxatidan o'tkazish va bu orqali moliyaviy barqarorlik va barqaror rivojlanishga yordam berish.
- Biznes jarayonlarining samaradorligi va barqarorligini oshirish uchun raqamli transformatsiyani joriy etish.
- Barqaror rivojlanish va ijtimoiy mas'uliyatni ta'minlash uchun ESG (Ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv) tamoyillarini joriy etish.
- Xodimlarning malakasini oshirish va ularning ijtimoiy mas'uliyatini oshirish bo'yicha o'quv markazi faoliyatini takomillashtirish.
- McKinsey&Company tomonidan ishlab chiqilgan, korxonaning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shadigan operatsion samaradorlik dasturini amalga oshirishni jadallashtirish.
- Tabiiy resurslardan barqaror foydalanishni ta'minlash uchun mavjud zaxiralarni xalqaro standartlarga (JORC Code) muvofiq baholashni jadallashtirish.
- Shaffoflik va ijtimoiy mas'uliyatni rag'batlantiradigan Global Reporting Initiative (GRI) kabi xalqaro hisobot standartlari asosida barqaror rivojlanish bo'yicha hisobot berish jarayonini joriy etish.
- Oshkoraliq va mas'uliyatni oshirish maqsadida Korxona Kuzatuv kengashiga mustaqil a'zolarni izlash va jaib etish.
- Korxonaning inson resurslari va ijtimoiy mas'uliyatini rivojlantirishga yordam beradigan inson resurslarini boshqarish funksiyalarini o'zgartirish bo'yicha ustuvor tadbirlar rejasini ishlab chiqish.

BARQAROR RIVOJLANISHNI BOSHQARISH

BMT ni barqaror rivojlantirish Maqsadlariga erishishga qo'shilgan hissa	33
Ahamiyatli mavzular	38
Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	39
Uyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	41
Axborot xavfsizligi	44

GRI 2-12

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyulagi "2022-2030-yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasida uran qazib olish va qayta ishlash hajmini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-ton qarori.

"Navoiyuran" davlat korxonasining barqaror rivojlanishni boshqarishga nisbatan yondashuvi ekologik, ijtimoiy va boshqaruv jihatlarini qamrab oladigan integrallashgan tizimga asoslanadi. Korxona biznesning xalqaro standartlarga va uran sohasidagi barqaror rivojlanish amaliyotiga muvofiq bo'lish yo'nalishida transformatsiya bo'lishi ustida faol ish olib bormoqda.

"Navoiyuran" DK barqaror rivojlanish tamoyillarini hisobga olgan holda ijobjiy o'zgarishlarga erishish uchun o'z oldiga ulkan maqsadlar qo'yib, innovatsiyalar va ilmiy izlanishlar madaniyatini rivojlantirmoqda. Bunday yondashuv nafaqat uzoq muddatli qiymat yaratadi, balki atrof-muhitga ta'sirni minimallashtiradi va sanoatning eng ilg'or amaliyotlariga muvofiq ijtimoiy rivojlanishga yordam beradi.

2022-yildan berli barqaror rivojlanish kun tartibini ishlab chiqish doirasida Korxona faol transformatsiya jarayonlarini boshladi. ESG tamoyillarini joriy qilish va Korxonani rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish bo'limi quyidagi vazifalar bilan shug'ullanmoqda:

- Korxona uchun kompleks ESG strategiyasini ishlab chiqish;
- qiymatning butun yaratilish zanjirida EGS ning xavflari va imkoiniyatlarini aniqlash, baholash va boshqarish;
- Korxonaning xalqaro (ISO) va milliy (O'zDST ISO) sertifikatsiya standartlariga muvofiqligini ta'minlash va uning monitoringini amalga oshirish;
- jalb qilingan maslahatchilar bilan hamkorlikda Korxonaning rivojlanish strategiyasini ishlab chiqish;

Bundan tashqari, Korxona xalqaro GRI standartiga muvofiq o'z faoliyati natijalarini oshkor qilishda davom etmoqda. 2022-yilda ushbu standartlar asosida SASB standartlarini kelgusida qo'llash rejalari bilan "Navoiyuran" DK ning barqaror rivojlanishi bo'yicha birinchi hisoboti tuzildi. 2024-yilda Korxona ESG reytingini olishni va uzoq muddatda barqarorlik hisobotlarini tasdiqlash uchun mustaqil kompaniyani jalb qilishni rejalashtirmoqda.

BMT NI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MAQSADLARIGA ERISHISHGA QO'SHILGAN HISSA

"Navoiyuran" davlat korxonasi uchun BMT ning BRMga erishishdagi hissa bir qancha sabablarga ko'ra muhim ahamiyatga ega. Birinidan, BRM lar jamiyatning korporativ mas'uliyatni yuqoriqoq kutishlariga mos keladigan dolzarb ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy muammolarni hal qilish uchun global miqyosda tan olingan bazani ta'minlaydi. BRM maqsadlariga erishishga faol hissa qo'shish orqali Korxona barqaror rivojlanishga sodiqligini namoyish etadi va manfaatdor tomonlar, jumladan investorlar, mijozlar, xodimlar va hamjamiatlar o'tasida obro'sini mustahkamlaydi. Bundan tashqari, BRM larni biznes strategiyalariga integratsiya qilish innovatsiyalarni, operatsion samaradorlikni va uzoq muddatli qiymat yaratishni rag'batlantrishi mumkin, bu esa Korxonaga xatarlarni kamaytirishga va tez o'zgaruvchan global muhitda imkoniyatlardan foydalanishga yordam beradi. BRMga erishishni qo'llab-quvvatlagan holda "Navoiyuran" davlat korxonasi barqaror va inklyuziv jamiyat qurishga, o'zi joylashgan hududlarda atrof-muhitni muhofaza qilish va iqtisodiy farovonlikka ko'maklashish va shu orqali barcha manfaatdor tomonlar uchun umumiy qiymat yaratishga hissa qo'shadi.

2022-yilda Korxonaga xos bo'lgan resurslarni mas'uliyatli boshqarish, jamiyatni rivojlantirish va atrof-muhitni muhofaza qilish bilan bog'liq 12 ta SDGga e'tibor qaratib, "Navoiyuran" DK o'zining ijobiylari ta'sirini maksimal darajada oshirish va barqaror rivojlanish tamoyillariga sodiqligini namoyish etish niyatida faoliyat korsatmoqda.

BMT BRM GA HISSA QO'SHISH

BARCHA YOSHDAGILAR UCHUN SOG'LOM TURMUSH TARZINI VA FAROVONLIKNI TA'MINLASH

Bizning hissa

- 7 ta shahar tashqarisidagi va 2 ta shahar ichidagi bolalar salomatligi markazlari tashkil etildi.
- 300 nafardan ortiq xodimlarga Sarmishsoy, Qanorboy ota, Nurota dam olish maskanlari hamda Abduholiq G'ijduvoniy ziyyaratgohiga yo'llanmalar xarid qilishda moddiy yordam ko'rsatildi.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Tibbiy uskunular xarid qilishga 0.03 mln AQSh dollari ajratildi.
- Geologlarning Milliy Qo'mitasi bilan birgalikda sport musobaqalarini o'tkazishga 0.01 mln AQSh dollari ajratildi.

INKLYUZIV VA ADOLATLI SIFATLI TA'LIMNI TA'MINLASH VA BARCHA UCHUN UMRBOD TA'LIM IMKONIYATLARINI RAG'BATLASNTIRISH

Bizning hissa

- Biz xodimlarimizning ta'limga olishi va malakasini oshirishiga sarmoya kiritamiz, ularni martaba muvaffaqiyati uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan ta'minlovchi sifatlari ta'limga o'quv dasturlariga jalb qilamiz.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Belgiyadagi Yevroosiyo raqobatbardoshlik instituti va Buyuk Britaniyaning GBS Group Ltd bilan hamkorlik memorandumi imzolandi.
- Korxonaning 5 nafar xodimi Janubiy Koreyada tashkil etilgan o'quv-amaliy seminarda ishtirok etgan bo'lsa, 12 nafar xodim xalqaro amaliyot doirasida Germaniyada malaka oshirdi.

Qo'shimcha va ikkinchi mutaxassisliklarga tayyorgarlik bo'yicha malaka oshirish borasida sarflangan umumiy summa 0,01 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Jami 2023 yilda o'quv markazida turli yo'nalishlar bo'yicha 1967 ta odam ta'limga oldi.

GENDER TENGLIGIGA ERISHISH VA BARCHA AYOLLAR VA QIZLARNING IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH

Bizning hissa

- Biz ayollar uchun maxsus mo'ljallangan o'qish va rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etamiz, jumladan mentorlik dasturlari, yetakchilik bo'yicha seminarlar va martaba oshirish tashabbuslari.
- Korxonaning faol ayol xodimlarini rag'batlanish va rahbariyat tomonidan taqdirlash bo'yicha takliflar kiritildi.

2023 yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Xotin-qizlarni muhofaza qilish va tibbiy ko'rikdan o'tkazish bo'yicha qo'shimcha ishlarni muntazam olib borildi.
- Teng huquq va imkoniyatlar kafolatlarini targ'ib qilish maqsadida Korxonaning asosiy mas'ul xodimlari va mahalliy davlat hokimiyati organlari vakillari ishtirokida seminar o'tkazildi.
- Ijtimoiy himoyaga muhtoj bo'lgan, nogiron bolasi bor bo'lgan va kam ta'minlangan ayollar ro'yxati shakllantirildi.
- Ayollar Kengashi tomonidan genderli tenglik va ayollarni qo'llab-quvvatlashga e'tibor qaratishga mo'ljallangan tadbirlar amalga oshirildi.

HAMMA UCHUN SUV RESURSLARI VA SANITARIYANING MAVJUDLIGINI TA'MINLASH VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH

Bizning hissa

- Biz yer osti suvlari sifatining o'z vaqtidagi monitoringini ta'minlaymiz.
- Biz suv resurslaridan ratsional foydalanshga harakat qilamiz.
- Biz suv tanqisligi bo'lgan hududlarda faoliyat yuritmaymiz

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Yer osti suvlari sifatini monitoring qilish tizimi joriy etilgan.
- 2023-yilda ochiq manbalarga suv resurslari nol miqdorda tushirilgan.

Tozalashga Suv resurslari **100%** o'tkazilgan.

HAMMA UCHUN ARZON, ISHONCHLI, BARQAROR VA ZAMONAVIY ENERGIYADAN UNIVERSAL UMUMIY FOYDALANISHNI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Biz elektroenergiya ishlab chiqarish uchun ilg'or texnologiyalarni faol joriy qilyapmiz.
- Biz qayta tiklanadigan energiya manbalarini faol joriy qilgan holda, energiya ishlab chiqarish imkoniyatlarini oshirmoqdamiz.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Energiya sarfini kamaytirish uchun texnologik jarayonlarni optimallashtirish.
- Elektroenergiyanı hisobga olish tizimini takomillashtirish.
- ISO 50001 talablariga muvofiq energetika menejmenti tizimi sohasidagi siyosatni tasdiqlash.

Elektrenergiyasini iste'mol qiish intensivligi **24%** ga pasaydi.

OLDINGA INTILADIGAN, KENG QAMROVLI VA BARQAROR IQTISODIY O'SISH HAMDA AHOLINING TO'LAQONLI UNUMDOR BANDLIGI VA MUNOSIB MEHNAT QILISH IMKONIYATLARINI TA'MINLASH

Bizning hissa

- Ishchilar o'rtasida gender tengligining qaror topishiga yordam berish, adolatli ish haqi, xavfsiz mehnat sharoitlari va barcha xodimlar uchun tegishli imtiyozlarni kafolatlaydigan mehnat qonunlari va qoidalariga riosa etilishini ta'minlashi.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Ishga qabul qilingan xodimlarning umumiy soni 1079 nafarni tashkil etadi, shundan 51 nafari ayollardir.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 21-avgustdagagi "Mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4812-son qaroriga muvofiq mahalliy xaridlar ulushi 98 foiz bo'lishiga erishildi.

Korxona xodimlarining o'rtacha ish haqi O'zbekiston Respublikasidagi eng kam oylik ish haqi (EKOIH) dan 7,5 baravar yuqori.

BARQAROR INFRATUZILMANI QURISH, KENG QAMROVLI VA BARQAROR SANOATLASHTIRISH VA INNOVATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHGA YORDAM BERISH.

Bizning hissa

- Yangi istiqbolli uran konlarini ishlab chiqish.
- Amaldagi uran konlarini zamonaviylashtirish va rekonstruksiya qilish.
- Olyigohlar bilan hamkorlikni qo'llab-quvvatlash.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- 2023-yilga mo'ljallangan Innovatsion rivojlanish dasturi ishlab chiqilib, unga muvofiq investitsiya loyihalariga 62,1 million AQSH dollarri, innovatsion loyihalarga 2,1 million AQSh dollarri sarflanadi.

2023-yilda Korxona hayriya va ehson ishlariga 2,7 milliard so'm (0,4 million AQSH dollarri) investitsiya kiritildi.

MAMLAKATLAR ICHIDA VA UALAR O'RТАSIDAGИ TENGSIZLIKNI KAMAYTIRISH.

Bizning hissa

- O'zi bo'lib turgan hududlarda turmush tarzini oshirish va mahalliy aholini qo'llab-quvvatlash.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Korxona Navoiy, Buxoro va Samarqand viloyatlarini ish bilan ta'minlovchi O'zbekiston Respublikasidagi eng yirik ish beruvchilardan biri hisoblanadi.
- Hududlardagi xodimlarga mamlakatning ixtisoslashgan olyigohlarida ta'lum olish imkoniyati mayjud: Navoiy davlat tog'-texnologiya universiteti, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining Yadro fizikasi instituti, Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat texnika universiteti va boshqalar.

Tumanning 7 ta maktabiga quyosh va dizel elektrostansiyalari o'rnatildi. Yangi ilmiy-tadqiqot loyihalari ishlab chiqildi, xodimlarning bandligi va O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lum muassasalarida ta'lum olishi ta'minlandi.

SHAHARLAR VA AHOI PUNKTLARINING OCHIQLIGI, XAVFSIZLIGI, BARDOSHLILIGI VA EKOLOGIK JIHATDAN BARQAROR BO'LISHINI TA'MINLASH.

Bizning hissa

- Biz hududlarimizni obodonlashtirish, asosan qurg'oqchilik va kasallikkarga chidamli o'simliklar ekish bilan faol shug'ullanmoqdamiz.
- Biz moddiy-texnik qo'llab-quvvatalash orqali shaharlar va o'zimiz joylashgav hududlarni obodonlashtirishni yaxshilayapmiz.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- "Yashil makon" milliy loyihasi doirasida tadbirlar faoliyat olib borilmoqda. 2023-yilda Korxonaning bo'lib turish hududlarida umumiy qiymati 18 ming AQSH dollariga yaqin bo'lgan 107 ming tup turli mevali va manzarali daraxt ko'chatlari ekildi.

107 mingta daraxt ekildi.

ISTE'MOL VA ISHLAB CHIQARISHNING RATSIONAL MODELLARIGA O'TISHNI TA'MINLASH.

Bizning hissa

- Biz quyosh stansiyalarini joriy etish orqali energiya sarfini kamaytirish chora-tadbirlarini amalga oshirmoqdamiz.
- Biz hosil bo'lgan chiqindilarni qayta ishslashga topshiramiz va qayta ishslash amaliyotini qo'llab-quvvatlaymiz.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Quyosh stansiyalarining quvvatini 600 kWt gacha oshirish.

Elektr energiyasi iste'moli **10 426 MVt*s** ga kamaytdi

IQLIM O'ZGARISHI VA UNING OQIBATLARIGA QARSHI KURASHISH UCHUN SHOSHILINCH CHORALAR KO'RISH.

Bizning hissa

- Biz issiqxona gazlarining chiqarib tashlanishi to'g'risidagi hisobotni tahlil qilishni boshladik.
- Biz muntazam ravishda chiqarib tashlash manbalarining sanoat ekologik monitoringini olib boramiz.
- Biz Tashqi energiya manbalarini (TEM) iste'mol qilishni oshirish ustida ishlayapmiz.
- Bizning uran mahsulotlarini qazib olish usulimiz ekologik toza va xavfsiz bo'lib, elektr energiyasini barqaror va keng ko'lamli ishlab chiqarishni ta'minlaydi, bu esa global energiya ehtiyojlarini qondirish uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi.

2023-yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Issiqxona gazlarining chiqarib tashlanishini kamaytirish bo'yicha texnik chora-tadbirlar.

Issiqxona gazlarining chiqarib tashlanishi (Qamrov 1) **36% ga** kamaydi.

YER USTI EKO TIZIMLARINI MUHOFAZA QILISH VA TIKLASH HAMDA ULARDAN BARQAROR FOYDALANISHNI RAG'BATLANTIRISH, O'RMONLARNI BARQAROR BOSHQARISH, CHO'LLANISHGA QARSHI KURASHISH, YERLARNING DEGRADATSİYASINI TO'XTATISH VA QAYTARISH HAMDA BIOLOGİK XILMA-XILLİKNİNG YO'QOLİSHINI TO'XTATISH.

Bizning hissa

- Biz bevosita rejaleshtirayotgan faoliyatdan oldin atrof-muhit holatini tahlil qilamiz.
- Biz konlarni rekultivatsiya qilish bo'yicha davlat dasturini amalga oshirish ustida ishlayapmiz.
- Korxona ko'zlangan maqsadlardan biri bo'lib cho'llanishdan himoya qilish hisoblanadigan "Yashil Makon" dasturida faol ishtirok etmoqda.

2023 yildagi asosiy chora-tadbirlar

- Kon uchastkalarini zararsizlantirish va texnik rekultivatsiya qilish loyihalari ishlab chiqilgan.
- Konimex konida va Nurobod uchastkasida tut, tuy, qarag'och, saksovul, eldar va tog' qarag'aylari ekildi.

30 hektar yer rekultivatsiya qilindi.

AHAMİYATLI MAVZULAR

GRI 3-1, 3-2

Barqaror rivojlanish hisobotida oshkor etilishi kerak bo'lgan muhim mavzularni aniqlashda "Navoiyuran" DK kompleks yondashuvni qo'lladi. Birinchidan, atrof-muhitga ta'sir qilish, mehnat amaliyoti, jamoatchilik bilan aloqalar va boshqaruva muammolari kabi Korxona faoliyati bilan bog'liq bo'lgan potensial ESG xatarlari va imkoniyatlarini aniqlash uchun ichki diagnostika va baholash amalga oshirildi. Keyinchalik, sohadagi tengdoshlar bilan qiyosiy tahlil va yangi tendensiylar hamda me'yoriy talablar tahlili o'tkazildi. Ushbu manbalardan olingan tushunchalarni birlashtirib,

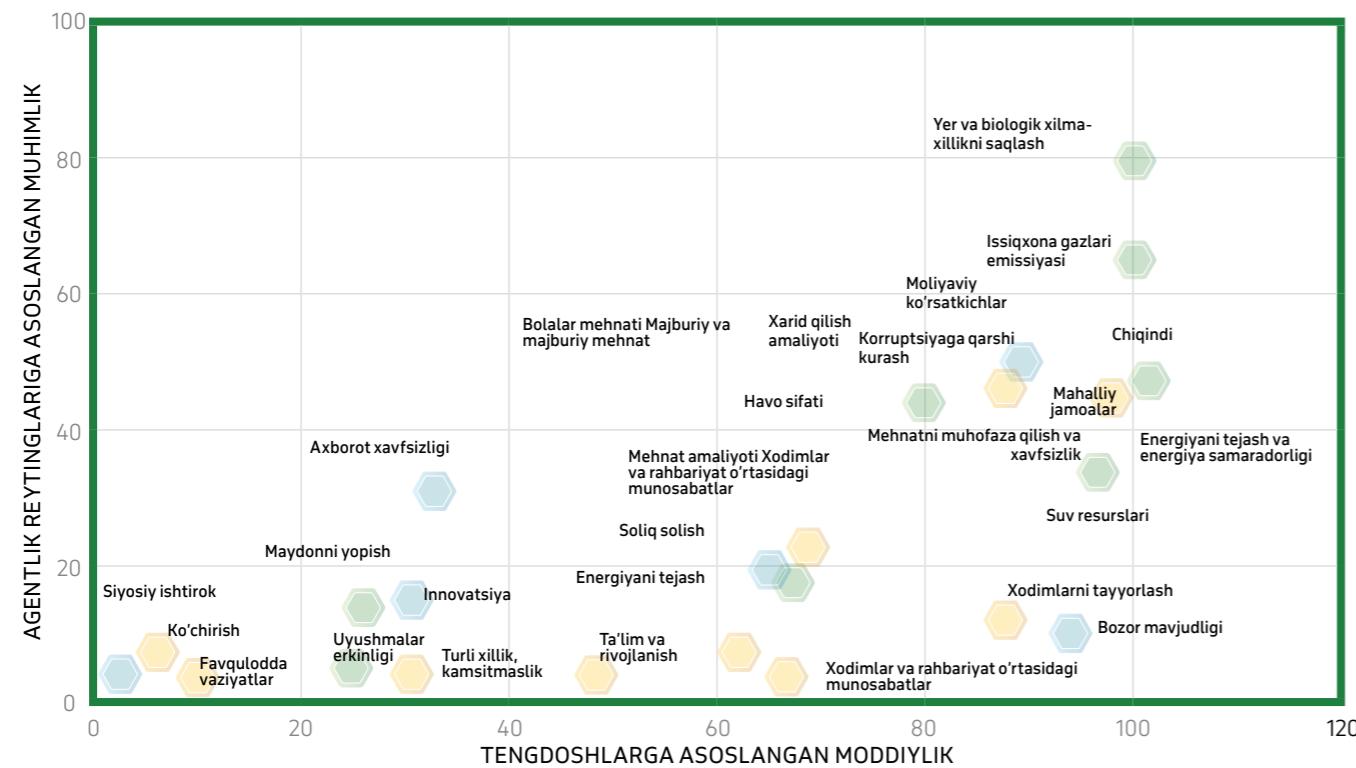
ESGning eng muhim mavzularini ularning Korxonaning manfaatdor tomonlari va biznes operatsiyalari bilan bog'liqligi asosida Korxona vizual tarzda aks ettiruvchi ahamiyatlilik matritsasini ishlab chiqdi.

Manfaatdor tomonlarning maqsadini hisobga olgan holda ushu yondashuv Barqaror rivojlanish hisobotida ham ichki, ham tashqi manfaatdor tomonlar uchun eng muhim bo'lgan masalalar ko'rib chiqilishini ta'minlaydi, bu esa shaffoflik, ishonchlikni va sanoatning ilg'or amaliyotga mosligini oshiradi.

AHAMİYATLILIK MATRITSASI

Ahamiyatlilik matritsasi Barqaror rivojlanish hisobotida muhim ahamiyatga ega, chunki u Korxona va uning manfaatdor tomonlariga tegishli bo'lgan eng muhim ekologik, ijtimoiy va boshqaruva (ESG) masalalarini va ularning ustuvorligini aniqlashga yordam beradi. Bu shaffoflik va hisobdorlikni ta'minlab, Korxonaga asosiy muammolarni hal qilish, resurslarni samarali taqsimlash

va barqaror rivojlanish sohasida sezilarli natijalarga erishish imkonini beradi. 2022-yilgi Barqaror rivojlanish hisobi bilan taqqoslaganda, GRI 206 "Raqobatga qarshi xulq-atvor" mavzusi qo'shimcha ravishda olib berildi va tengdosh kompaniyalar faoliyatiga nisbatan 29 ta muhim mavzu baholandi.

MANFAATDOR TOMONLAR BILAN O'ZARO ALOQA

GRI - 2-29, 413-1

"Navoiyuran" davlat korxonasi manfaatdor tomonlar bilan o'zaro hamkorlik qilish va uzoq muddatli munosabatlarni shakllantirish masalalariga alohida e'tibor beradi. Korxonaning manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa qilishining asosiy maqsadi bo'lib ishonchli munosabatlarni o'rnatish, ularning manfaatlari va kutilmalarini tushunib yetish, shaffoflikni va ochiqlikni ta'minlash, shuningdek keng doiradagi manfaatdor shaxslar bilan o'zaro aloqalarni tizimli va samarali boshqarish orqali Korxonaning ishbilarmonlik maqomini yaxshilash hisoblanadi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi uchun manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa qilish tamoyillari bo'lib quyidagilar hisoblanadi:

- Dialog va ochiqlik. Korxona manfaatdor tomonlar bilan doimiy muloqot olib boradi hamda axborot va fikr bilan ochiq almashadi.
- Manfaatlarni hurmat qilish. Korxona o'z manfaatlarini hisobga olgan holda barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlarni hisobga oladi va ularni hurmat qiladi.

- Shaffoflik. Korxona faoliyatning shaffofligini va manfaatdor tomonlarga ishonchli ma'lumotlarni taqdim etishni ta'minlaydi.
- Mas'uliyat. Korxona o'z harakatlarining oqibatlari uchun barcha manfaatdor tomonlar, shu jumladan ijtimoiy va ekologik javobgarlik uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi.
- Adolat va teng huquqlik. Korxona manfaatdor tomonlarga kamsitmasdanadolatli va teng huquqli munosabatda bo'lislini ta'minlaydi.
- Uzoq muddatli ko'ra bilish. Korxona uzoq muddatli istiqbolda manfaatdor tomonlarning manfaatlarni hisobga oladi va uzoq muddatda o'zaro manfaatli munosabatlarga intiladi.
- Hamkorlik va sherikchilik. Korxona umumiyyat maqsadlarga erishish va umumiyyat muammolarni hal qilish uchun manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik va sherikchilikni rivojlantirishga intiladi.

MANFATLI TOXARLAR O'RТИСИНИ О'РТА HAMORAT MEXANIZMLARI

YAGONA TA'SISCHI

- Korxonaning rentabelligi va iqtisodiy samaradorligini oshirish
- Davlat topshiriqlarini bajarish va davlat siyosatiga riya qilish
- Ta'sischi manfaatlariiga riya qilish
- Korxona ichida davlatning rivojlanish dasturlarini joriy qilish
- Ustav kapitalini oshirish va dividendlarni to'lash

RAHBARIYAT VA PERSONAL

- Xodimlarning huquqlarini hurmat qilgan holda samarali boshqarishni amalga oshirish
- Faoliyat ko'rsatish masalalari bo'yicha qarorlar qabul qilish
- Mehnat shartnomasi bo'yicha ishlarni bevosita bajarish
- Operatsiyalar va funksiyalar kontekstida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflar haqida rahbariyatni xabardor qilish
- Korporativ madaniyatni mustahkamlash va xodimlarning farovonligini oshirish
- Jamoadagi ijtimoiy barqarorlik
- Kadrlar tayyorlash va malaka oshirish dasturlarini joriy etish va amalga oshirish
- Ishlab chiqarish xavfsizligi madaniyatini oshirish

KASABA UYUSHMALARI

- Ijtimoiy barqarorlikning ta'minlanishiga yordam berish
- Mehnat munosabatlarini tartibga solish va nizolarni hal qilish
- Xodimlarning huquqlariga riya qilish va ularni himoya qilish

MAHALLIY AHOI

- Korxona faoliyati uchun qulay sharoit yaratish
- Atrof muhitga chiqarib yuborishlarni minimallashtirish
- Hududlardagi infratuzilma muammolarini hal qilishda ko'maklashish
- Hududlardagi ish o'rinalarini yaratish va ularni saqlab qolish
- Homiylik va xayriya tadbirlarini amalga oshirish orqali bo'lib turish hududlarida ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash

YETKAZIB BERUVCHILAR VA HAMKORLAR

- O'zaro manfaatlarni hisobga olgan holda shartnomaviy majburiyatlariga riya qilish
- Mahsulotning sifatini ta'minlash va o'z vaqtida yetkazib berish
- Xarid qinadigan tovarlar, ishlarni, xizmatlardagi (TIX) mahalliy mazmun
- O'zaro hamkorlik sohalarini kengaytirish va hamkorlik munosabatlarini mustahkamlash

DAVLAT ORGANLARI

- Qonunchilik va me'yoriy ko'rsatmalar talablariga riya qilish
- Biznesning barqarorligini ta'minlash
- Ish o'rinalarini yaratish va ularni saqlab qolish
- Xalqaro maydonda mamlakatning iqtisodiy manfaatlarni ifodalash
- Mavjud ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat hamda hududiy va sanoatni rivojlantirish vazifalarini hisobga olgan holda uran sanoatini zamonaviylashtirish va rivojlantirish
- Atrof muhitga chiqarib yuborishlarni minimallashtirish
- Bo'lib turish hududlarida homiylik va xayriya yordamini ko'rsatish

OAV

- Korxona faoliyati to'g'risida axborot berish
- Korxona tashabbuslarini yoritish va xabardorlikni oshirish
- Korxonaga ishonch darajasini oshirish va faoliyatning shaffofligini ta'minlash

XALQARO TASHKILOTLAR

- Xalqaro kelishuvlarida, investitsiya loyihalarida ishtiroy etish
- Tashkilotlarning asosiy huquqiy va siyosiy resurslariga kirish
- Xalqaro standartlar, ko'rsatmalar, metodologiyani Korxona amaliyotida qo'llash imkoniyatlari
- Tajriba almashish va malaka oshirish imkoniyatlari

UYUSHMALARDA QATNASHISH VA XALQARO TAMOYILLARGA AMAL QILISH

GRI 2-28

Korxona Butunjahon yadro assotsiatsiyasining (World Nuclear Association) a'zosi bo'lib, barqarorlik, innovatsiyalar va shaffoflikni ta'minlaydigan turli sohaviy tashabbuslarida ishtiroy etishga intiladi. Ushbu hamkorliklar bilim almashish, salohiyatni oshirish va umumiyy muammolarni hal qilish va ijobji o'zgarishlarni amalga oshirish yo'lida jamoaviy harakatlar uchun qimmatli imkoniyatlar yaratadi.

Barqaror rivojlanishga sadoqatimiz doirasida biz faoliyatimizda Birlashgan Millatlar Tashkilotining Global Shartnomasi (UNGC) va MAGATE standartlari kabi xalqaro tamoyillar va standartlarni qo'llashni rejalashtirmoqdamiz. MAGATE mutaxassislari har yili Korxonaga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 31-dekabrda 379-szon qaroriga muvofiq, shuningdek, O'zbekiston Respublikasining 2008-yil 11-noyabrdagi O'RQ-186-szonli "Yoqilg'i va radioaktiv chiqindilar bilan ishlash xavfsizligi to'g'risida"gi qo'shma konvensiyaga qo'shilish to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq majburiyatlar doirasida tashrif buyurishadi.

Korxona Orano Mining, JOGMEC, ITOCHU Corporation va CNNC kabi soha hamkorlari bilan faol hamkorlik qiladi, bu bilim almashish, jamoaviy tajribadan foydalanish va innovatsion va barqaror amaliyotlarni amalga oshirish imkonini beradi. Bu birqalikdagi sa'y-harakatlar umumiyy muammolarni hal qilish va ekologik va ijtimoiy masalalarga umumiyy yondashuvlarni

ishlab chiqish, sanoatning barqaror rivojlanishini ta'minlashga yordam beradi.

Prezidentning 2022-yil 14-iyulda 319-son Qaroriga muvofiq "Orano Mining SA" kompaniyasi mutaxassislari ishtiroyida "Navoiyuran" davlat korxonasing moliviyy-teknik, huquqiy va ishlab chiqarish salohiyati kompleks o'rganildi. Ushbu tadqiqot natijalariga ko'ra, ish samaradorligini oshirish, mehnatni muhofaza qilish tizimini takomillashtirish, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish, shuningdek, jarayonlarni avtomatlashtirish va qurish orqali ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish sohasida hamkorlikni kengaytirish bo'yicha uch tomonlama shartnomasi imzolandi. Bundan tashqari, mazkur kelishuv doirasida burg'ulash va qurilish ishlari, energiya ta'minoti va logistika, jumladan, sulfat kislotosi bilan barqaror ta'minlash masalalari ham ko'rib chiqildi.

Kelishuvni amalga oshirish uchun geologlar, gidrogeologlar, tog'-kon muhandislari va texnologlaridan iborat ishchi guruh tuzilib, ular baholash hisobotini taqdim etish va texnik hamkorlik bo'yicha yo'l xaritasiga asoslanib batafsil choratadbirlar rejasini ishlab chiqishdi. Ishchi guruh konlarning texnik auditini bilan bog'liq texnik hamkorlik bo'yicha baholash hisoboti va yo'l xaritasini ishlab chiqdi. Uchrashuv davomida 2024-2025 yillarga mo'ljallangan loyihalarni to'liq amalga oshirish jadvali

tahsil qilinib, ularni amalga oshirish bo'yicha mas'ul rahbarlar belgilab olindi.

Qarorga muvofiq, Davlat geologiya va mineral resurslar Qo'mitasining "Orano Mining SA" bilan hamkorlikda tashkil etilgan "Nurlikum Mining" MChJ QKdagi ulushi "Navoiyuran" davlat aksiyadorlik jamiyatining ustav kapitalidagi davlat ulushini mutanosib ravishda oshirish hisobiga o'tkazildi. Ushbu hamkorlik doirasida Korxona "Nurlikum Mining" MChJ QK bilan texnologik quduqni burg'ulash bo'yicha ("O'zGEORANGMETLITI" loyiha-tadqiqot instituti bilan birgalikda "Janubiy Jingeldi" loyihasi), laboratoriya tahlillarini o'tkazish va namunaviy tadqiqotlar, shuningdek quduqlarni ta'mirlash va tiklash ishlari bo'yicha 2023-yil 27-noyabrda ikkita shartnoma tuzdi.

"Xavfsizlik kuni" doirasida "Navoiyuran" davlat korxonasi "Nurlikum Mining" MChJ QK bilan hamkorlikda xodimlar mehnatini muhofaza qilish va xavfsizligiga bag'ishlangan tadbir tashkil etdi. Texnologiyalarni joriy etish va mehnat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha amaliy tajriba almashish uchun Orano Mining kompaniyasining mehnat xavfsizligi

bo'yicha mutaxassislari taklif etildi. Tadbir dasturi korxonalar oldida turgan asosiy vazifalarni, mehnatni muhofaza qilish va ish joyini xavfsizligini ta'minlash bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar to'g'risidagi taqdimotlarni, shuningdek, joriy jarayonlarni ko'rib chiqish va ishchilar hayoti va sog'lig'iغا ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan salbiy holatlarning oldini olish bo'yicha aniq masalalarni muhokama qilishni o'z ichiga olgan.

Bu harakatlar korxonalarning ESG tamoyillariga sodiqligini, ekologik mas'uliyatni, xodimlarning ijtimoiy farovonligini va shaffof boshqaruvni ta'minlashini ko'rsatadi.

2023-yil iyul oyida "Navoiyuran" davlat korxonasi vakillari Niger Respublikasidagi (G'arbiy Afrika) "Orano Mining SA" sho'ba korxonalariga qarashli "Somayr" va "Kominak" konlariga tashrif buyurishdi. Har ikki tomon mutaxassislari uran qazib olish jarayonida q'llanilayotgan yangi usullar, ya'ni to'p qilib ishqor bilan yuvib tashlash usuli va O'zbekiston sharoitida q'llash, ilg'or tajribalar va yangi usullar yuzasidan o'zaro fikr almashdilar. Bunday yondashuv nafaqat

ishlab chiqarish jarayonlarini takomillashtirish, balki foydali qazilmalarni qazib olish amalga oshiriladigan hududlarda ekologik xavfsizlik va ijtimoiy farovonlikni mustahkamlashga yordam beradi.

"Orano Mining SA" kompaniyasi va "Navoiyuran" davlat korxonasi o'rtaisdagi strategik hamkorlik doirasida ekologik barqaror va ijtimoiy mas'uliyatli rivojlanishga qaratilgan quyidagi tadbirlar rejalashtirildi:

- "Nurlikum Mining" qo'shma korxonasiga qarashli Janubiy Jingeldi konida 2025-yilda ekologik toza uran qazib olish bo'yicha "Yo'l xaritasi" ni tasdiqlash.
- "Orano Mining SA" kompaniyasi bilan birgalikda Buxoro-Xiva va Ustyurt mintaqalaridagi istiqbolli uran konlarida ekologik xavfsizlik va ijtimoiy ta'sirning yuqori standartlariga rivoja qilgan holda geologiya-qidiruv ishlarini olib borish.
- "Uran va noyob metallar geologiyasi" ilmiyishlab chiqarish markazi laboratoriyasini zamonaviylashtirish, geologiya-qidiruv ishlarini jadallashtirish va ekologik me'yor va standartlarga

qat'iy rivoja qilgan holda namunalar hajmini oshirishni ta'minlash.

- Balansdan tashqari, gidrotermal va qora slanets konlari bo'yicha hamkorlikni kengaytirish, barqaror rivojlanishni ta'minlash va ekologik izni minimallashtirish maqsadida O'zbekiston Respublikasida tog'-kon metallurgiya sohasida innovatsiyalar markazini tashkil etish.
- "Orano Mining SA" kompaniyasi bilan hamkorlikni yanada kengaytirish maqsadida Mo'g'uliston Respublikasidagi uran konlarida atrof-muhit muhofazasi va mahalliy hamjamiatlarning ijtimoiy farovonligiga alohida e'tibor qaratgan holda ekologik va ijtimoiy mas'uliyat bilan birgalikda uran qazib olishni boshlash.

Korxonamiz ITOCHU Corporation bilan muvaffaqiyatlari hamkorlikni davom ettirmoqda. Ushbu hamkorlik doirasida biz yangi uran konlari birligida geologik qidiruv ishlarni olib borishni rejalashtirmoqdamiz; raqamli texnologiyalarni joriy etish, jahon bozorida korporatsiyaning xalqaro tajribasidan samarali foydalanish hisobiga ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish bilan birga uran ishlab chiqarish hajmlarini oshirish; sulfat kislota ishlab chiqarish bo'yicha yangi quvvatlarni yaratish. Istiqbolli konlarda geologiya-qidiruv ishlari bo'yicha qo'shma korxona tashkil etish ustuvor vazifa bo'lib hisoblanadi.

"Navoiyuran" davlat korxonasining yana bir muhim hamkor Yaponiyaning "JOGMEC" korporatsiyasi bo'lib, u bilan Navoiy viloyatidagi Mesheti, Jasaga va Oqberdi

AXBOROT XAVFSIZLIGI

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining 2022-yil 15-apreldagi "Kiberxavfsizlik to'g'risida"gi O'RQ-764-soni Qonuni.
- "Navoiyuran" davlat korxonasining axborot xavfsizligi siyosati.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 31-maydag'i "O'zbekiston Respublikasining muhim axborot tuzilmasi obyektlarining kiberxavfsizligini ta'minlash tizimini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-167-soni qarori.

Raqamli aktivlar jismoniy resurslar kabi muhim ahamiyat kasb etayotgan bir davrda axborot xavfsizligini ta'minlashning ishonchli choralarini ta'minlash "Navoiyuran" davlat korxonasi barqaror rivojlanishining kalitidir.

massivlarida geologiya-qidiruv ishlarni tashkil etish va amalga oshirish uchun texnologik quduqlar qurish bo'yicha shartnoma tuzilgan. Hamkorlik doirasida texnologik va nodir metallarni o'rganish bo'yicha hamkorlik istiqbollari muhokama qilindi.

Yuqoridagilardan tashqari, "Navoiyuran" davlat korxonasi Xitoyning CNNC korporatsiyasi vakillari bilan yaqin hamkorlikda bo'lib, ular bilan ikki tomonlama tashrif bo'lib o'tgan. 2023-yil 28-oktabrda Kon qazib olish sanoati va geologiya vazirligi va CNNC o'ttasida uranni qidirish va qazib olish sohasida axborot almashish, xususan, gidrotermal va qora slanets konlarini va uranni birligida o'zlashtirish bo'yicha kelishuv tasdiqlandi.

2023-yil may oyida "Navoiyuran" davlat korxonasida axborot xavfsizligi xizmati tizimida yoqilg'i-moylash materiallarini nazorat qilish bo'yicha muhandis lavozimi joriy etilgan edi. Muhandis uchta kompleks tekshiruv o'tkazdi, ular yonilg'i nazorati axborot tizimining ko'satkichlarini monitoring qilish va inventarizatsiya qilish orqali keyingi o'g'irliklar aniqlanib, oldi olingan.

Yillik tekshiruv natijalariga ko'ra, 2023-yilda 137-tonli buyrug'i asosida axborot xavfsizligi talablariga rioxalishini ta'minlash va korxona resurslariga ruxsatsiz kirishning oldini olish maqsadida Korxonadagi barcha kompyuterlar joyida ko'rikdan o'tkazildi. Tekshiruv davomida ma'muriy huquqbazarliklar aniqlanib, o'rganishlar natijalariga ko'ra axborot xavfsizligi siyosati talablarini buzgan shaxslarga nisbatan intizomiylar choralar ko'rildi. 2023-yil avgust oyida oyida mahalliy

kamchiliklar va axborot xavfsizligi siyosatida belgilangan kompyuterlardan foydalanish qoidalarining buzilishini aniqlashga yordam beradigan qo'shimcha tekshiruv o'tkazildi. Shunga qaramay, 2023-yil oxiriga kelib, mijozlar ma'lumotlarining maxfiyligini buzish yoki korxona ma'lumotlarini yo'qotish bilan bog'liq birorta ham tasdiqlangan holat kuzatilmadi.

"Navoiyuran" MChJ Korxonaning asosiy faoliyatini davom ettirish va kutilmagan uzilishlar yoki inqirozlardan tezda tiklanish qobiliyatini ta'minlash uchun biznesning uzluksizligini ta'minlash rejasini qo'llab-quvvatlaydi. Ushbu reja bekap va zaxirali nusxalashni, stress testini va pen-testini o'z ichiga olgan mojarolarga javob berish tartib-qoidalarini o'z ichiga oladi. Ishonchli BCP va mojarolarga javob berish protseduralari Korxonaning chidamliligini oshiradi, uning obro'sini himoya qiladi va nomaqbul hodisalar oldida manfaatdor tomonlarning ishonchini mustahkamlaydi.

"Navoiyuran" DKning axborot xavfsizligini rivojlantirish tashabbuslarini ishlab chiqish turli strategik maqsadlar va konfidensial ma'lumotlarni himoya qilish, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan kibertahdidlarga javob berish va xalqaro standartlarga muvofiqligini ta'minlashga qaratilgan tashabbuslarni amalga oshirishni o'z ichiga oladi. Biroq, shu bilan birga, kompaniya va umuman jamiyatning barqaror rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan ekologik va ijtimoiy jihatlarni ham hisobga olish muhimdir. Quyida ekologik va ijtimoiy kontekstni hisobga olgan holda Korxonaning axborot xavfsizligini rivojlantirish bo'yicha asosiy tashabbuslar keltirilgan:

- Axborot xavfsizligining joriy holatini har tomonlama baholash:** Korxonaning axborot xavfsizligining joriy holatini har tomonlama baholash, shu jumladan zaifliklarni aniqlash, xavflarni baholash va mavjud xavfsizlik choralarini baholash. Ushbu tashabbus ma'lumotlar himoyasini ta'minlashga yordam beradi, bu esa o'z navbatida jamoatchilik ishonchini saqlashga va ekotizimlarni kompaniya faoliyatining ekologik jihatlari bilan bog'liq bo'lshi mumkin bo'lgan ma'lumotlarning sizib chiqishidan himoya qilishga yordam beradi.

- AXMT (Axborot xavfsizligi Menejmenti Tizimi) tuzilmasini joriy qilish (ISO/IEC 27001:2022):** Axborot xavfsizligi risklarini tizimli ravishda boshqarish va doimiy takomillashtirishni ta'minlash uchun AXMT tuzilmasini joriy etish. Bu xavfsizlik maqsadlarini belgilash, xavflarni baholash, nazoratni amalga oshirish chora-tadbirlarini joriy etish, va shuningdek xavfsizlik jarayonlarini muntazam ravishda kuzatib borish va tahsil qilishni o'z ichiga oladi. Bunday yondashuv nafaqat ma'lumotlarni himoya qilishga, balki kompanianing barqaror rivojlanishiga, atrof-

muhitga va mahalliy hamjamiyatlarga zarar yetkazishi mumkin bo'lgan hodisalar ehtimolini kamaytirishga yordam beradi.

- Kirish nazoratini mustahkamlash:** Maxfiy ma'lumotlarga ruxsatsiz kirishni cheklash, kirish nazoratini kuchaytirish va ma'lumotlarni uzatishda va saqlashda ularni himoya qilish uchun shifrlash usullarini qo'llash. Ushbu chora-tadbirlar ma'lumotlarning sizib chiqishi xavfini kamaytiradi, bu salbiy ijtimoiy ta'sirlarning oldini olishga va ekologik xavfsizlikni ta'minlashga yordam beradi.

- Hamkasabalar va tashkilotlar bilan faol hamkorlik:** Ilg'or tajribalarni almashish va axborot xavfsizligi barqarorligini oshirish uchun sohadagi tengdoshlar, davlat muassasalarini va kiberxavfsizlik tashkilotlari bilan hamkorlik qilish. Ushbu hamkorlik ijtimoiy va ekologik jihatlarga ijobjiy ta'sir ko'ssatadigan yanada xavfsiz va barqaror axborot muhitiga hissa qo'shadi.

- DLP tizim dasturiy ta'minotini sotib olish va joriy etish:** Korxonaga tegishli hujjatlarning sizib chiqishi va tarqalishining oldini olish, shuningdek uzatiladigan trafikning maxfiyligini o'z vaqtida himoya qilish uchun DLP tizimlarini joriy etish. Bu kompanianing ekologik va ijtimoiy mas'uliyati bilan bog'liq ma'lumotlarni himoya qilishga yordam beradi.

- Qo'riqlash otryadlari faoliyatiga raqamlashtirish jarayonlarini joriy etish:** Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadlari faoliyatini raqamlashtirish va "Navoiyuran" davlat korxonasi ob'yektlarida vaziyat markazlari tashkil etilgani noxush holatlarga qarshi kurashish samaradorligi va tezkorligini oshirishga xizmat qilmoqda, bu esa o'z navbatida ekologik xavfsizlik va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashga xizmat qilmoqda.

- Audit o'tkazish va xalqaro sertifikat olish:** Korxonada audit o'tkazish va ISO/IEC 27001:2022 "Axborot xavfsizligini boshqarish tizimi" xalqaro standarti talablariga muvofiq xalqaro sertifikat olish. Bu kompanianing barqaror rivojlanishga hissa qo'shadigan va aholi ishonchini oshiradigan yuqori xavfsizlik standartlariga sodiqligini tasdiqlaydi.

Ushbu tashabbuslar nafaqat konfidensial ma'lumotlarni himoya qilish va xalqaro standartlarga rioxalishga qilish, balki Korxona va umuman jamiyatning uzoq muddatli barqarorligi va farovonligiga hissa qo'shadigan ekologik va ijtimoiy mas'uliyatning muhimligini ham hisobga oladi.

KORPORATIV BOSHQARISH

Kuzatuv Kengashi
Ijroiya Organi
Ishbilarmonlik etikasi
Diskriminatsiyaga yo'l qo'ymaslik

49
53
57
61

GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-26, 2-18, 2-19, 2-20, 2-21, 405-1

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- Davlat aktivlarini boshqarish agentligining 2022-yil 25-fevraldagi "Navoiyuran" davlat korxonasini tashkil etish to'g'risida"gi 16/10-kr-son qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-martdagi "Navoiy kon-metallurgiya kombinati" davlat korxonasini isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori.
- O'zbekiston Respublikasining Korporativ boshqarish Kodeksi.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi Ustavi.
- Kuzatuv Kengashi to'g'risidagi Nizom.
- Qo'mitalar to'g'risidagi Nizom.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi Kuzatuv kengashi a'zolarining mehnatiga haq to'lash tartibi to'g'risidagi Nizom.

"Navoiyuran" davlat korxonasining korporativ boshqaruvi ochiqlik, oshkoraliq va Korxona, yagona muassis va davlat manfaatlaridan kelib chiqqan holda Korxona faoliyatini doimiy ravishda takomillashtirish tamoyillariga asoslanadi. Davlat korxonasining tashkiliy-huquqiy shaklidagi strategik sub'ekt bo'lgan holda "Navoiyuran" DK o'z faoliyatini to'g'ri va barqaror boshqarish, moliyaviy barqarorlik va rentabellikni ta'minlash mas'uliyatini his qiladi.

2023-yilda Korxonaning korporativ boshqaruvini mustaqil baholash ("Navoiyuran" DKning 2022-yil yakunlari bo'yicha korporativ boshqaruv tizimini baholash) o'tkazildi. U O'zbekiston Respublikasining korporativ boshqaruv sohasidagi qonunchiligidagi belgilangan

standartlarga muvofiq amalga oshirildi, buning natijasida korporativ boshqaruv darajasini oshirish bo'yicha qator chora-tadbirlar ishlab chiqildi. Hozirgi kunda Korxona qabul qilingan chora-tadbirlarni joriy qilish va amalga oshirish bosqichida bo'lib turibdi, jumladan, Korporativ boshqaruv sohasidagi Korxona faoliyatini tartibga soluvchi bir qator ichki me'yoriy hujjatlar ishlab chiqilmoqda, tashkiliy tuzilmaga va boshqaruv organlari tuzilmasiga o'zgartirishlar kiritish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rilmoxda, axborotning shaffofligi va axborotni ochib tashlashni oshirish chora-tadbirlari amalga oshirilmoqda.

Shunday qilib, 2023-yilda korporativ boshqaruv sohasidagi asosiy voqealar quyidagilar bo'ldi:

- Kuzatuv Kengashi Qo'mitalari tarkibini tasdiqlash;
- 2022-yilgi moliya-xo'jalik faoliyati to'g'risidagi hisobotni ko'rib chiqish natijalari bo'yicha Korxonaning 2023-yilga mo'ljallangan biznes-rejasini tasdiqlash;
- Korxonaning ichki audit xizmati tarkibi shakllantirildi;
- Faoliyat samaradorligini oshirish maqsadida yangi tashkiliy tuzilma tasdiqlandi;
- Yangi tahrirdagi Nizom ishlab chiqildi va tasdiqlandi;
- Inson resurslarini boshqarish strategiyasini takomillashtirish chora-tadbirlari ko'rib chiqildi;
- McKinsey & Company xalqaro konsalting tashkiloti tomonidan ishlab chiqilgan sanoatni raqamlashtirish dasturi tasdiqlandi;
- Xaridlar tizimini qayta tashkil etish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari joriy etildi.

Shunday qilib, Korxona Umummilliy Korporativ boshqaruv kodeksi tamoyillariga amal qilishda davom etmoqda va Korxonaning ham davlat, ham jahon miqyosidagi ahamiyatini oshirish maqsadida korxonaning o'zida ham, manfaatdor tomonlar bilan tashqi aloqalarga nisbatan ham tizimni mustahkamlash va doimiy ravishda rivojlantirish bo'yicha chora-tadbirlarni joriy qilmoqda.

Boshqaruv organlari tuzilmasi

Korxonaning korporativ boshqaruv tuzilmasi quyidagicha:

- Oliy organ – Yagona ta'sischi.
- Boshqaruv organi – Kuzatuv Kengashi
- Ijro organi – Bosh direktor

Yagona ta'sischi

2023-yil 18-avgustdan boshlab "Navoiyuran" davlat korxonasining yagona ta'sischisi bo'lib O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va Moliya vazirligi yagona ta'sischi sifatida "Navoiyuran" davlat korxonasida yuqoridaq vazifalarni amalga oshirish choralarini ko'rib, Korxona faoliyatini doimiy ravishda takomillashtirish va uning uzoq muddatli qiymatini oshirishga hissa qo'shadi.

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va Moliya vazirligi yagona ta'sischi sifatida "Navoiyuran" davlat korxonasida yuqoridaq vazifalarni amalga oshirish choralarini ko'rib, Korxona faoliyatini doimiy ravishda takomillashtirish va uning uzoq muddatli qiymatini oshirishga hissa qo'shadi.

KUZATUV KENGASHI

Tasvir faqat illyustratsiya uchun mo'ljallangan.

"Navoiyuran" DK Kuzatuv kengashi Korxonaning xavfsiz, muvaffaqiyatlari va barqaror rivojlanishini ta'minlash, shuningdek, uzoq muddatli qiymat yaratishda muhim o'rinn tutadi. Kuzatuv kengashi Korxona faoliyatining ustuvor yo'nalishlarini, istiqbolli rejalarini va asosiy dasturlarini belgilab beruvchi rivojlanish strategiyasini tasdiqlaydi, ichki nazorat tizimini tashkil etishning umumiyligi tamoyillari va yondashuvlarini belgilaydi, shuningdek, Korxona ijro etuvchi organning faoliyatini ustidan nazoratni amalga oshiradi. Kuzatuv kengashining amaldagi tuzilmasi yagona ta'sischi manfaatlarini adolatli va xolis ifodalashni ta'minlaydi.

Strategik tashabbuslar ustidan nazoratni amalga oshirish va o'z vaqtida samarali qarorlar qabul qilish uchun Kuzatuv kengashi ijro etuvchi organning faoliyatning asosiy

ko'sratkichlari bo'yicha hisobotlarini, moliya-xo'jalik faoliyati to'g'risidagi hisobotlarni, biznes-rejalarning bajarilishi to'g'risidagi ma'lumotlarni, xaridlar bo'yicha faoliyat to'g'risidagi hisobotlarni, shuningdek, ijroiya organining hisobotlarini, korrupsiyaga qarshi tartibga solish sohasidagi chora-tadbirlar va ichki va mustaqil auditorlarning hisobotlarini muntazam ravishda eshitib boradi. Bunday uzlusiz monitoring Kuzatuv kengashiga Korxonaning hozirgi holatini baholash va uning uzoq muddatli muvaffaqiyati uchun asosli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Kuzatuv Kengashi Tarkibi 2022-yil yanvarida tasdiqlandi. Hisobot davri oxiriga kelib Kuzatuv kengashi tasdiqlangan tarkibi bilan Korxonani strategik boshqarishni davom ettirmoqda.

KUZATUV KENGASHI TARKIBI

**ISLAMOV BOBIR
FARXADOVICH**

Kuzatuv Kengashi Raisi

**NASRITDINXO'JAEV
OMONULLO
ZABIHULLAEVICH**

Kuzatuv Kengashi a'zosi

**NORQULOV ILXOM
IBROXIMOVICH**

Kuzatuv Kengashi a'zosi

**MELIEV XUDAYOR
XURRAMOVICH**

Kuzatuv Kengashi a'zosi

**USMONOV BEKZOD
SHAVKAT UGLI**

Kuzatuv Kengashi a'zosi

KIM KEVIN GVANGIL

Kuzatuv Kengashi a'zosi – mustaqil
a'zo

Tayinlangan yili: 2023
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi

Tayinlangan yili: 2022
Fuqaroligi: Amerika Qo'shma Shtatlari

Ma'lumoti:

- Toshkent Davlat texnika universiteti (balalavr – geologiya va foydali qazilmalar razvedkasi, magistratura – konlar geologiyasi)

Boshqa egallab turgan lavozimlari:

- "Olmaliq TMK" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "Navoiy TMK" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vazirligi.

Ish tajribasi:

- 2023 – hozirgi vaqtgacha – O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vaziri.
- 2017-2023 yillar – O'zbekiston Respublikasi Davlat geologiya va mineral resurslar Qo'mitasi raisi.

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat universiteti (Xalqaro iqtisodiyot va moliya).
- SDA Bocconi (Italiya) biznes-maktabi.
- Garvard biznes maktabi (AQSh)

Boshqa egallab turgan lavozimlari:

- "O'zbekiston Milliy elektr tarmoqlari" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "Olmaliq TMK" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "Navoiyazot" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "Uztelekom" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirining birinchi o'rinnbosari

Ish tajribasi:

- 2023 – hozirgi vaqtgacha – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirining birinchi o'rinnbosari.
- 2020-2023 yillar – Moliya vazirining birinchi o'rinnbosari

Ma'lumoti:

- Toshkent davlat yuridik instituti (advokatura).
- Glazgo universiteti (Buyuk Britaniya)

Boshqa egallab turgan lavozimlari:

- "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "Uzbekistan airways" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- "UzGasTrade" AJ tarkibidagi Kuzatuv Kengashi a'zosi
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirining birinchi o'rinnbosari

Ish tajribasi:

- 2023-hozirgi vaqt – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirining birinchi o'rinnbosari
- 2020-2023 yillar – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirining birinchi o'rinnbosari.
- 2019-2020 yillar – O'zbekiston respublikasi Markaziy banki raisining birinchi o'rinnbosari

Ma'lumoti:

- Toshkent moliya instituti (moliya va iqtisodiyot)

Boshqa egallab turgan lavozimlari:

- O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirining o'rinnbosari

Ish tajribasi:

- 2019 -h.v. – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirining o'rinnbosari
- 2001-2019 yillar – Adliya vazirligida turli lavozimlarda ishlab kelgan.

Ma'lumoti:

- California State University (Biznes-ma'murlashtirish)
- Golden Gate University (MBA)

Boshqa egallab turgan lavozimlari:

- Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi huzuridagi Davlat mulkidan samarali foydalanish markazi rahbari

Ish tajribasi:

- 2023-h.v. – Davlat aktivlarini boshqarish Agentligi huzuridagi Davlat mulkidan samarali foydalanish markazi rahbari
- 2001-2019 yillar – Adliya vazirligida turli lavozimlarda ishlab kelgan.
- 2021 yilgacha – 2021 yilgacha – "TOSHKENT" Respublika fond birjasi" AJ Boshqaruv Raisi.

Ma'lumoti:

- California State University (Biznes-ma'murlashtirish)
- Golden Gate University (MBA)

Ish tajribasi:

- 2019-h.v. – Xalqaro yashil texnologiyalar va investitsiya markazi (IGTIC) Ijrochi bo'lмаган mustaqil direktor

2023-yilda Kuzatuv Kengashining 15 ta yig'ilishi o'tkazilib, Korxonaning turli faoliyat yo'nalishlari bo'yicha 29 ta masala ko'rib chiqildi.

- Kuzatuv kengashining 2023-yilga mo'ljallangan ish rejasini tasdiqlash;
- Kuzatuv Kengashi Qo'mitalari tarkibini tasdiqlash;
- 2022-yilgamo'ljallanganbiznes-rejako'sratkichlarining bajarilishi yakunlarini eshitish;
- Ijro etuvchi organning Korxonaning moliya-xo'jalik faoliyati to'g'risidagi hisobotini ko'rib chiqish;
- Korxonaning 2023-yilga mo'ljallangan biznes-rejasini tasdiqlash;
- Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini shakllantirish bo'yicha yo'l xaritasini tasdiqlash;

KUZATUV KENGASHI QO'MITALARI

Korporativ boshqaruvning ilg'or standartlariga muvofiq, Kuzatuv kengashi faoliyatining muhim jihatni Korxona faoliyatining turli yo'nalishlari bo'yicha ixtisoslashgan qo'mitalar tashkil etish hisoblanadi. Qo'mitalar boshqaruvning o'ziga xos jihatlarini chuqurroq o'rganish uchun qo'shimcha mexanizmlarni taqdim etadi va kompaniyaning asosiy jarayonlari ustidan samaraliroq nazoratni ta'minlaydi. Qo'mitalarning faoliyati muammolar va imkoniyatlarni chuqurroq tushunishni ta'minlaydi, shuningdek, tashkilot Kuzatuv kengashi tomonidan yanada oqilona va samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishga yordam beradi.

2023-yildan boshlab korxona Kuzatuv kengashi huzurida keyinchalik Kuzatuv kengashi muhokamasiga kiritilgan masalalarni atroflicha o'rganish maqsadida tashkil etilgan quyidagi qo'mitalar faoliyat ko'satmoqda.

Tayinlashlar va mukofotlashlar bo'yicha Qo'mita. U Korxona Kuzatuv kengashining qarori bilan tuzilgan va Korxonaning kadrlar sohasidagi siyosatini shakllantirish, nazorat qilish, muvofiqlashtirish va amalga oshirish, ularning tashkiliy rivojlanishi va martaba ko'tarilishi bo'yicha kelishuvni amalga oshiruvchi organ hisoblanadi.

2023-yil davomida Tayinlashlar va mukofotlashlar bo'yicha Qo'mita 2023-yil 14-iyun va 2023-yil 11-sentabr kunlari 2 ta yig'ilishi o'tkazdi, unda Inson resurslarini boshqarish tizimini takomillashtirish strategiyasi hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasining vazifalari belgilab berildi. Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 7-sentabrdagi 16-1459-tonli va 2023-yil 8-sentabrdagi 15/1-2074-tonli qarorlari ko'rib chiqildi.

- Xaridlar tizimini diagnostika qilish uchun mustaqil auditorlik tashkilotini jaib qilish;
- Korxonaning ichki audit xizmati tuzilmasi va tarkibini shakllantirish;
- Yangi tashkiliy tuzilmani tasdiqlash;

Korxona faoliyati natijalariga ko'ra Kuzatuv kengashi a'zolariga o'tgan davr uchun haq to'lanadi. Ish haqini to'lashda asosiy tamoyillar bo'lib tartibning ochiqligi va shaffofligi, adolatli haq to'lash va Kuzatuv kengashi a'zolarining korxona samaradorligi va rentabelligini oshirishda kelgusida faol ishtirok etishlari uchun motivatsiyasini oshirish hisoblanadi. Shu tariqa, 2023-yil yakuniga ko'ra Kuzatuv kengashi a'zolariga jami 132 ming AQSh dollari miqdorida maosh to'langan.

Strategiya va investitsiyalar Qo'mitasi. Korxonaning ustuvor strategik va investitsiya tashabbuslari va loyihalari bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqish maqsadida tashkil etilgan Kuzatuv kengashi huzuridagi maslahat-maslahat organi hisoblanadi.

2023-yilda Strategiya va investitsiya qo'mitasining 3 ta yig'ilishi o'tkazildi, unda quyidagilar ko'rib chiqildi:

- kelgusi yil uchun biznes-rejani tasdiqlash masalalari;
- yangi tashkiliy tuzilmani dastlabki tasdiqlash;
- Ijrochi organning moliyaviy-xo'jalik faoliyati yakunlari to'g'risidagi hisobot;
- McKinsey & Company xalqaro konsalting firmasi tomonidan ishlab chiqilgan Korxonaning raqamli dasturi;
- Korxonaning sof foydasini taqsimlashni oldindan tasdiqlash.

Audit Qo'mitasi. Korxonaning moliyaviy-xo'jalik faoliyati ustidan nazorat funksiyalarini amalga oshirishga oid eng muhim masalalarni ko'rib chiqish uchun Kuzatuv kengashi qarori bilan tuzilgan.

2023-yilda Audit qo'mitasining 5 ta yig'ilishi o'tkazildi, unda quyidagilar ko'rib chiqildi:

- ichki audit xizmati rahbari lavozimiga nomzodlarni ko'rib chiqish;
- ichki audit xizmatining smetasini va shtat jadvalini tasdiqlash;
- har chorakda sotib olingan tovarlar, ishlar va xizmatlar to'g'risidagi hisobotni ko'rib chiqish;
- Deloitte auditorlik tashkilotining mavjud xaridlar tizimini qayta tashkil etish to'g'risidagi xulosasini ko'rib chiqish;
- korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi samaradorligini oshirish masalasini ko'rib chiqish.

Korrupsiyaga qarshi kurashish va ishbilarmonlik axloqi Qo'mitasi. Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish va ishbilarmonlik odob-axloqi darajasini oshirish sohasida nazoratni amalga oshirish maqsadida Kuzatuv kengashi qarori bilan tuzilgan.

Hisobot yilida Korrupsiyaga qarshi kurashish va ishbilarmonlik axloqi Qo'mitasining 2 ta yig'ilishi bo'lib

o'tdi, unda komplaens xizmati faoliyati to'g'risida hisobot taqdim etildi va Deloitte auditorlik tashkilotining mavjud xarid tizimini qayta tashkil etish bo'yicha xulosasi hamda "Navoiyuran" davlat korxonasida o'tkazilgan "sudekspertiza" auditining xulosalari va tavsiyalari asosida mavjud xarid tizimini qayta tashkil etish va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi samaradorligini oshirish bo'yicha "Yo'l xaritasi" muhokama qilindi.

IJROIYA ORGANI

Korxonaning joriy faoliyatiga rahbarlik qilish korxonaning Ustavi va tegishli Nizom bilan belgilanadigan, Korxona oldida turgan strategik tashabbuslarni va Kuzatuv kengashining ko'sratmalarini tezkorlik bilan amalga oshiradigan ijro etuvchi organ – Bosh direktor tomonidan amalga oshiriladi. Ijroiya organining faoliyati Ustav, muvofiq tartibga solinadi, ularga muvofiq Bosh direktor va uning o'rinnbosarları o'z faoliyatida Kuzatuv kengashi va yagona ta'sischi oldida javobgardirlar va korxona faoliyatining barcha masalalari bo'yicha qarorlar qabul qilish huquqiga egadir, boshqa boshqaruv organlarining vakolatiga kiradigan masalalar bundan mustasno hisoblanadi.

Kuzatuv kengashi va Ijroiya Organı Korxonaning missiyasi va maqsadlarini samarali amalga oshirishni ta'minlaydi, Korxona manfaatlarini himoya qiladi va uning uzlusiz rivojlanishiga ko'maklashadi.

2023-yilda Jamal Sabahovich Fayzullaev korxona bosh direktori etib tayinlandi.

**FAYZULLAYEV JAMAL
SABAHONOVICH**

Bosh direktor

Tayinlangan yili: 2023
Fuqaroligi: O'zbekiston Respublikasi**NAZAROV VALIJON
FAYZULLAEVICH**Bosh direktorning birinchi
o'rincbosari**HAYDAROV HASAN
TOLIBOVICH**Bosh direktorning transformatsiya
jarayonlarini muvofiqlashtirish
bo'yicha o'rincbosari**RUZIEV UMRIDIN
BAZARBAEVICH**Bosh direktorning iqtisodiyot va
moliya bo'yicha o'rincbosari**XAMIDOV LATIFJON
ABDIMUMINOVICH**Bosh direktorning tijorat masalalari
bo'yicha o'rincbosari**OLTINOV AZIZ
IKROMOVICH**Bosh direktorning personal va
ma'muriy masalalar bo'yicha
o'rincbosari

- Ma'lumoti:**
- Toshkent Davlat texnika universiteti
  - Moskva po'lat va qotishma oliygohi

Ish tajribasi:
Jamil Sabahonovich ishlab chiqarish sohasida professional tajribaga ega. O'tgan yillar davomida metallurgiya sohasida muhandis, O'zbekiston metallurgiya kombinatida boshliq o'rincbosari, atom energetikasi va yadro texnologiyalari bo'limi boshlig'i lavozimlarda ishlagan. Shu bilan birga Jamol Sabaxanovich O'zbekiston Respublikasi davlat organlarida – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining sanoat sohasida, Bosh vazir kotibiyatida tahliliy materiallar tayyorlash xizmatida ishlagan. Hozirda kon sanoati va geologiya vazirining o'rincbosari hisoblanadi.

- Ma'lumoti:**
- Navoiy davlat konchilik instituti (Metallurgiya)
  - Navoiy davlat konchilik instituti (Rangli metallar metallurgiyasi)

Ish tajribasi:
Valijon Fayzullaevich kon sanoati sohasida professional malakaga ega. Valijon Fayzullaevich konchilik sohasida kasbiy malakaga ega, mehnat faoliyatini NKMKA mutaxassis sifatida boshlagan va 13 yil davomida rahbarlik lavozimlarga yetgan – bosh muhandis, gidrometallurgiya majmuasi bo'yicha bosh muhandis o'rincbosari, Kon boshqarmasi direktori lavozimlarda ishlagan. Korxona tashkil etilganidan buyon bosh direktorning birinchi o'rincbosari lavozimiga tayinlangan va ushbu lavozimda faoliyatini muvaffaqiyatl olib bormoqda.

- Ma'lumoti:**
- Toshkent Davlat texnika universiteti
  - Ritsumeykan Universiteti

Ish tajribasi:
Hasan Tolibovich – mehnat faoliyatini 2004 yilda davlat idoralarida bosh hisobchi, bosh iqtisodchi lavozimlarida boshlagan, so'ngra O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligiga o'tgan va 2007-2016 yillarda bosh iqtisodchi lavozimidan bo'lim boshlig'i lavozimigacha bo'lgan yo'lni bosib o'tgan. 2016-2017-yillarda Mehnat vazirligining Bandlikka ko'maklashish jamg'armasi mablag'lardan maqsadli va samarali foydalanan boshqarmasiga rahbarlik qilgan. 2017-yildan Xasan Tolibovich tijorat tuzilmalarida ish boshlagan – "O'zbekgidroenergo" aksiyadorlik jamiyatni boshqaruvi raisi o'rincbosari lavozimlarida ishlagan, shundan so'ng 2022-yil yanvar oyida «Navoiyuran» DK Bosh direktorning transformatsiya jarayonlarini muvofiqlashtirish bo'yicha o'rincbosari sifatidagi mehnat faoliyatini boshlagan.

- Ma'lumoti:**
- Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti (Iqtisodiyot)
  - O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi (Investitsiya menejmenti)

Ish tajribasi:
Umriddin Bazarboevich 2008 yilda Toshkent davlat iqtisodiyot universitetini tamomlagan va uni tamomlagan paytdan boshlab "Navoiy tog'-metallurgiya kombinati"da mehnat faoliyatini amalga oshirgan. Mehnatri tashkil etish va tartibga solish bo'yicha geologiya-qidiruv boshqarmasi muhandisi, rejalashtirish bo'yicha iqtisodchi, 2019 yildan boshlab rejalashtirish va iqtisodiyot bo'limining boshliq o'rincbosari lavozimlarida ishlagan. Keyinchalik "Navoiyuran" davlat korxonasi tashkil etilgandan buyon bosh direktorning iqtisod va moliya bo'yicha o'rincbosari lavozimida ishlab kelmoqda.

- Ma'lumoti:**
- Navoiy davlat pedagogika instituti (Tarix, davlat va huquq asoslari)

Ish tajribasi:
Latifjon Abdumominovich tijorat sohasida katta tajribaga ega bo'lib, yillar davomida "Navoiyuran" DK bo'lim eksperti, boshliq o'rincbosari, tovar bozori kon'yunkturasi bo'limi boshlig'i lavozimlarda ishlagan. To'plangan tajriba inobatga olinib, 2022-yil yanvar oyida bosh direktorning personal va ma'muriy masalalar bo'yicha o'rincbosari lavozimiga tayinlandi.

- Ma'lumoti:**
- Navoiy davlat pedagogika instituti (Tarix, davlat va huquq asoslari)

Ish tajribasi:
Aziz Ikromovich mehnat faoliyatini Navoiy viloyati hokimligida yetakchi mutaxassis sifatida boshlagan, so'ngra "Navoiy tog'-metallurgiya kombinati"da kadrlar bo'limi boshlig'i lavozimiga o'tib, o'tgan yillar davomida xodimlarni boshqarish sohasida turli rahbarlik lavozimlarida ishlagan. To'plangan tajriba inobatga olinib, 2022-yil yanvar oyida bosh direktorning personal va ma'muriy masalalar bo'yicha o'rincbosari lavozimiga tayinlandi.

JERAR FRIES

Bosh direktorning maslahatchisi

ANDREAS MITTLER

Bosh direktorning maslahatchisi

Tayinlangan yili: 2023**Fuqaroligi:** Fransiya**Ma'lumoti:**

- Fan doktori (geologiya), Parij universiteti,
- Kon muhandislari korpusi muhandisi (davlat boshqaruvi fanlari nomzodi darajasiga teng kuchli), Tog' maktabi
- Muhandis (muhandislik fanlari magistriga teng kuchli), Politexnika Universiteti

Ish tajribasi:

Jerar Fries uran sanoatining har ikki yetakchisi bo'lgan "Kazatomprom" va "Orano" o'tasidagi xalqaro qo'shma korxonani muvaffaqiyatlari boshqargan. U Veolia Environmental Services tomonidan texnik guruhni rivojlantirish uchun yollangan. Shuningdek, u 1987 yildan 2001 yilgacha Fransiya, Gabon, Qozog'iston, Rossiya va Buyuk Britaniyada Total kompaniyasida turli rahbarlik lavozimlarida ishlagan. Beicij Franlab (Fransiya neft instituti Energies Nouvelles) biznesining suv omborlarini loyihalash va suv omborlarini modellashtirish bo'yicha dasturiy ta'minotni ishlab chiqishda muvaffaqiyatlari rivojlanishiga qo'shgan strategik hissasi ham qayd etildi. U Fransiyaning CGG geofizik kompaniyasining boshqaruvi a'zosi bo'lgan, uning aksiyalari Parijning Euronext birjasida sotiladigan va Kanadaning Veritas geofizik kompaniyasi bilan birlashishida faol ishtirok etgan. Jerar "Navoiyuron" davlat korxonasiga ishga kelguniga qadar "Orano" konchilik kompaniyasi bosh direktorining maslahatchisi bo'lgan.

Hozirda quyidagi tashkilotlarga a'zolik:

- Amerika neftchi geologlar assotsiatsiyasi (AAPG),
- Yevropa geofiziklar va muhandislar uyushmasi (EAGE),
- Xalqaro sedimentologlar assotsiatsiyasi (IAS).

Tayinlangan yili: 2023**Fuqaroligi:** Germaniya**Ma'lumoti:**

- Tog'kon muhandisi, Parijdagi Milliy oliy ma'danlar universiteti
- Parijdagi Milliy konlar maktabi fan va ishlash bo'yicha magistr darajasi

Ish tajribasi:

Andreas konchilik loyihalarini ishga tushirish va boshqarishda 30 yildan ortiq tajribaga ega. Afrikadagi Kinross Gold korporatsiyasida katta vitse-prezident lavozimida ishlagan va Afrika mintaqasidagi operatsiyalar (Mavritaniyada ochiq karer, Ganadagi er osti kon), shu jumladan strategik yo'nalish va hukumat munosabatlari uchun mas'ul bo'lgan. Shuningdek, Orano Mining kompaniyasida (sobiq COMINAK /AREVA guruhi) ishlab chiqarish maydonchalarini ishlatish va rivojlantirish bo'yicha vitse-prezident lavozimini egallagan, shujumladan: Qozog'iston va Mo'g'ulistonda in-situ eritma bilan qazib olish loyihalari, Niger va Namibiadagi ochiq kon loyihalari.

Fransiyada etakchi mutaxassislar guruhlari: Ar-ge, Texnologiya, Sanoat ko'rsatkichlari, Uzoq muddatli kon va zahiralarни rejalashirish, Xaridlar, Markaziy Loyha boshqaruvi idorasasi. Andreas turli mamlakatlar va xalqaro kompaniyalarda Kuzatuv kengashlari, boshqaruvi kengashi va bosh direktor lavozimlarida turli lavozimlarda ishlagan: ORANO CANADA, KATCO Kazakhstan, Nigerdagi Somair va Cominak, Mavritaniyadagi Tasiast va boshqalar.

Hisobot davrida ijroiya organi tomonidan Korxonaning boshqaruvi tizimi va operatsion faoliyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatgan bir qator ustuvor qarorlar qabul qilindi, jumladan:

- komlayens xizmati to'g'risidagi Nizomga o'zgartirishlar kiritish;

- ISO 37001:2016 standartiga ko'ra Korxonaning muvofiqlik xizmatiga xalqaro standartlarni joriy etish;
- yangilangan tashkiliy tuzilmani ishlab chiqish va yangi tarkibiy bo'linmalarini tasdiqlash;
- investitsiya tashkiloti bilan hamkorlikni amalga oshirish va aktivlar rentabelligini oshirish.

ISHBILARMONLIK ETIKASI

GRI 2-15, 2-16, 2-26, 2-27, 205-1, 205-2, 206-1, 408-1, 409-1, 415-1

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruvi hujjatlar

O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 11-sentabrdagi "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'RQ-445-son Qonuni.

- Etiket xulq-odob siyosati.
- Xodimlar uchun etiket qoidalari.
- Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati.
- Komlayens xizmati to'g'risidagi Nizom.
- Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha Nizom.
- Korxonaning xodimi olishi mumkin bo'lgan sovg'anining qiymati to'g'risidagi Nizom.
- Korrupsiya xavfini aniqlash va baholash metodologiyasi.

- Aloqa kanallari orqali korrupsiyon xatti-harakatlar to'g'risidagi hisobotlarni qabul qilish va ko'rib chiqish qoidalari.
- 2022-2023-yillar uchun komplayens xizmati yo'l xaritasi.
- Xatarlar va imkoniyatlar registri.

Qonuniylik, halollik madaniyatini shakllantirish va rioya etish sohasida yuqori standartlarni mustahkamlash maqsadida, "Navoyuran" davlat korxonasi ishbilarmonlik odob-axloqi me'yordi va amaliyotini doimiy ravishda takomillashtirib boradi. 2023-yilda "Etik xulq-atvori siyosati"ning yangi tahriri tasdiqlanib, tegishli ekspertiza, manfaatlar to'qnashuvi va korrupsiyaga qarshi kurash standartlariga oid hujjatlar ishlab chiqildi.

"Navoiyuran" davlat korxonasining Etik xulq-atvori siyosati egallab turgan lavozimidan qat'iy nazar, Korxonaning barcha xodimlari va bo'lilmalarini qamrab oladi. Siyosatning asosiy qoidalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Yuqori kasbiy madaniyatni shakllantirish.
- Davlat xizmatiga hurmat va ishonchning ortishi.
- Korxona ichida ham, tashqarisida ham axloqiy me'yorlarga mos kelmaydigan hatti-harakatlarning oldini olish.

Korxona xodimlari o'z xizmat vazifalarini qonuniylik, davlatga va burchga sadoqat, ijo intizomiga riya qilish, fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini hurmat qilish tamoyillari asosida bajarishlari shart. Ular davlat va jamiyat manfaatlariga sodiqlik ko'stishga, adolatli, halol va xolis xulq-atvorga riya qilishga, korrupsiyaga qarshi faol kurashishga, manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslikka majburdirlar.

Siyosatning 8-bandiga ko'ra, xodimlar va rahbarlarga qo'l ostidagi xodimlarni partiya yoki jamoat birlashmalari nomidan siyosiy faoliyatda qatnashishni talab qilish yoki majburlash taqiqlanadi. Siyosat qoidalariiga riya qilish xodimlarning samaradorligini baholashning asosiy mezoni, shuningdek, ularni kelgusida rag'batlanish va boshqaruv kadrlari zaxirasiga kiritish hisoblanadi. Ushbu tamoyillarni buzish ma'naviy va intizomiy choralarga sabab bo'ladi.

Korxonaning Bosh direktori xodimlarni tahdidlar, haqoratlar va boshqa qonunga xilof harakatlardan himoya qilishni ta'minlaydi. Xizmat vazifalarini bajarish

bilan bog'liq tahdidlar yuzaga kelgan taqdirda, rahbariyat xodimlarni himoya qilish, ularning faoliyatiga aralashish va huquqbazarliklarga undashning oldini olish choralarini ko'radi. Xulq-atvor qoidalari buzilgan taqdirda, Bosh direktor yoki Etika komissiyasi tegishli choralar ko'rish uchun Kuzatuv kengashiga takliflar yuboradi.

"Navoiyuran" davlat korxonasining jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlaribilanishlash xizmati murojaatlar bilan bog'liq ishlarni nazorat qiladi va muvofiqlashtiradi. Qabul qilingan arizalar belgilangan muddatda ro'yxatga olinadi va ko'rib chiqish uchun yuboriladi, shundan so'ng muallifga yozma javob yuboriladi. Aloqa kanallariga "Navoiyuran" DK Bosh direktorining qabulxonasi va Korxonaning pochta manzili kiradi.

Bunday yangilangan yondashuv nafaqat huquqiy madaniyat va kasbiy etikani mustahkamlaydi, balki xodimlar o'rtasida jamiyatning barqaror rivojlanishi va atrof-muhitni muhofaza qilishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan ekologik va ijtimoiy mas'uliyatlari xulq-atvorni shakllantirishga xizmat qiladi.

Korxona tomonidan o'z vaqtida chora-tadbirlar ko'rish va huquqbazarliklarning oldini olish maqsadida jismoniy va yuridik shaxslardan kelib tushgan murojaatlar doimiy ravishda nazorat qilib boriladi. 2023-yilda yozma va og'zaki kanallar, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining virtual qabulxonasi orqali quyidagi taqsimotda jami 907 ta murojaat kelib tushdi:

Murojaat shakli	Murojaatlar soni	
O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Virtual Qabulxonasi	55	
Og'zaki va qabul qilish vaqtida	449	
Yozma shaklda	403	
Ulardan:		
Murojaat natijasi	Murojaatlar soni	Ulushi
Ijobiy hal qilingan	197	22%
Yuridik axborot taqdim etilgan	593	65%
Tushuntirishlar berilgan	110	12%
Rad etilgan	-	-
Yopilgan	2	0,22%
Ko'rib chiqish jarayonida	5	0,55%

"Navoiyuran" davlat korxonasi o'zining ishchanlik obro'sini qadrlaydi va qonun hujjatlari va ichki siyosatning barcha talablariga qat'iy amal qiladi. Hisobot davrida

"Korxona"ga nisbatan tashqi tekshiruvlar o'tkazilmagan va "Korxona"da qonunchilik talablarini buzganlik uchun jarima undirilmagan.

DISKRIMINATSIYAGA YO'L QO'YMASLIK

"Navoiyuran" davlat korxonasi adolat va tenglik uchun kurash tamoyillariga sodiqdir. Korxona tashkilot ichida yoki tashqarisida kamsitishlarga yo'l qo'yib bo'lmasligini ochiq e'lon qiladi – bu tamoyil bizning faoliyatimiz uchun asos bo'lib, Korxona axloqiy madaniyatining asosini tashkil qiladi. Biz har bir inson o'zini teng va qadrn his qiladigan ochiq, inkyuziv ish muhitini yaratishga intilamiz. Korxonamiz ushbu tamoyilga riya etilishini faol nazorat qilib boradi va kamsitishning har qanday ko'rinishini bostirish uchun barcha choralarни ko'radi.

Bundan tashqari, biz bolalar mehnatiga qarshi kurashni qat'iy qo'llab-quvvatlaymiz. Bizning fikrimizcha, bolalar mehnati nafaqat ekspluatatsiya, balki bolalar huquqlarining jiddiy buzilishidir. Korxonamiz voyaga yetmaganlarning foydalanishini taqilovchi barcha xalqaro standartlar va me'yorlarga amal qiladi. Biz mahsulotlarimiz va xizmatlarimiz bolalar mehnati bilan bog'liq bo'lmasligini ta'minlashga intilamiz va barcha xodimlarimiz uchun xavfsiz va axloqiy ish muhitini ta'minlash uchun harakat qilamiz.

Bundan tashqari, biz siyosiy partiyalar va deputatlikka nomzodlarni moliyalashtirishda ishtiroy etishdan bosh tortamiz. Biz faqat ishbilarmonlik maqsadlari va jamiyat oldidagi majburiyatlarga e'tibor qaratamiz.

Hisobot davrida biron-bir sababga ko'ra kamsitish holatlari qayd etilmagan.

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH

GRI 205-2, 205-1, 206-1

"Navoiyuran" DK korrupsiyaga qarshi madaniyat tamoyillariga amal qiladi, o'zining yuksak axloqiy me'yorlarga sodiqligini va korrupsiyaga toqat qilmasligini e'lon qiladi. Korxona xalqaro standartlar va qonunchilik talablaridan kelib chiqib, o'z faoliyatining o'ziga xosligi va o'ziga xos risklarni hisobga olgan holda korrupsiyaga qarshi kurashning o'ziga xos mexanizmlarini ishlab chiqadi va amalga oshiradi.

O'zbekistonda uran qazib olish va qayta ishslash bo'yicha yagona korxona bo'lgan Navoiyuran monopoliyaga va raqobatga qarshi tartibga solinmaydi. Korrupsiyaga qarshi kurash halollik, oshkorlik va javobgarlik tamoyillariga asoslanib, faoliyatning barcha sohalarida korrupsiyaning oldini olish va unga barham berishni tizimli ravishda amalga oshirishga qaratilgan. Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining asosiy yo'naliishlari xavflarni aniqlash va minimallashtirish, qonun hujjatlariga qat'iy rioya etish, xodimlarning huquqiy ongini oshirish va korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishdan iborat.

Ushbu maqsadlarga erishish uchun Korxonaning barcha xodimlariga taalluqli korrupsiyaga qarshi siyosat ishlab chiqildi. "Navoiyuran" Davlat Korxonasi hamkorlar va yetkazib beruvchilar o'rtasida korrupsiyaga qarshi kurash standartlariga rioya etilishini, jumladan, shartnomalarda korrupsiyaga qarshi kurash standartlariga rioya qilish bo'yicha majburiy bandlarni ham tekshiradi.

Korxona treninglar va targ'ibot tadbirlarini o'tkazish orqali xodimlarni korrupsiyaga qarshi kurash standartlariga faol o'rgatmoqda. 2023-yilda 30 nafer xodim, shu jumladan boshqaruva xodimlari ISO 37001:2016 standartlari bo'yicha o'qitildi. Kelajakda barcha xodimlar uchun majburiy treninglar va pudratchilar va huquqni muhofaza qilish organlari bilan tadbirlar rejalashtirilgan.

Korrupsiyaga qarshi dasturlar xavflarni baholash asosida chora-tadbirlar ishlab chiqilib, kadrlar siyosati va protseduralari Korxona standartlariga mos kelishini ta'minlaydi. Korrupsiya xavfini bartaraf etish choralar o'qitish, fikr-mulohazalar va xavfsiz hisobot kanallarini o'z ichiga oladi. Dastur doimiy ravishda monitoring va baholash orqali takomillashtiriladi.

"Navoiyuran" Davlat Korxonasi korrupsiya masalalari bo'yicha anonim so'rovlari o'tkazadi, korrupsiyaga qarshi kurash choralarini takomillashtirish bo'yicha takliflar to'playdi. 2023-yilda aholi va xodimlarning murojaatlari asosida 12 ta tergov va 33 ta tekshiruvlar o'tkazilib, natijada jinoi va intizomiy huquqbazarliklar aniqlanib, umumiylar 0,8 mln. so'mni tashkil etdi.

Korxonaning rasmiy veb-saytida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'zbek, ingliz va rus tillarida amalga oshirilayotgan ishlar shaffofligi va xabardorligini ta'minlash bo'yicha ichki me'yoriy hujjatlar joylashtirilgan.

XAVFLARNI BOSHQARISH

Xavflarni to'g'ri boshqarish biznes operatsiyalarini davom ettirish uchun asos bo'lib, barqarorlik va barqarorlik kafolati bo'lib xizmat qiladi. Biroq, xavflarni to'g'ri boshqarish bilan Korxona potensial moliyaviy yo'qotishlar, ishlab chiqarish ob'ektlarida sodir bo'ladigan hodisalar, obro'ga va manfaatdor tomonlar bilan o'zaro munosabatlarga ta'sir qilishning, shuningdek, faoliyat ko'rsatishga mumkin bo'lgan boshqa har qanday zararning oldini olishi mumkin. Buni anglagan holda, "Navoiyuran" DK nafaqat xavflarni boshqarish sohasidagi qoidalarga rioya qilishga, balki atrof-muhitdag'i o'zgarishlarga o'z vaqtida moslashish uchun jarayonlar va ichki tartib-qoidalarni doimiy ravishda takomillashtirish uchun ularni doimiy ravishda kuzatib borishga intiladi. Xavflarni boshqarish xavfli vaziyatlarning salbiy oqibatlarini minimallashtirishga yordam beradi va xavf va potensial foyda tahvilini hisobga olgan holda ongli qarorlar qabul qilish uchun asos yaratadi.

Korxonada xavflar va imkoniyatlar reestri ishlab chiqilgan bo'lib, unga ko'ra 24 ta asosiy xavf va 5 ta potensial imkoniyatlar aniqlangan bo'lib, ulardan 3 tasi nazorat qilib bo'lmaydigan va 21 tasi boshqarilishi mumkin bo'lgan hisoblanadi.

QUYIDAGI JADVALDA BARQARORLIK UCHUN ASOSIY XAVFLAR VA ULARGA JAVOB QILISH CHORA-TADBIRLARI KELTIRILGAN.

Xavfning nomi	Javob berish choralar
Belgilangan ekologik standartlardan oshib ketish	<ul style="list-style-type: none"> Ekologik normativlarning tizimli monitoringi
Atrof-muhitga negativ ta'sir	<ul style="list-style-type: none"> Xodimlarni chiqindilarni alohida saqlash talablarini to'g'risida muntazam ravishda xabardor qilish Alohida chiqindilarni saqlash bo'yicha haftalik nazoratning mavjudligi
Malakali mutaxassislarning yetishmasligi	<ul style="list-style-type: none"> Malakali xodimlarni yollash tartiblarini takomillashtirish Xodimlarni ishga belgilangan tartibda qabul qilish
Xodimlar tomonidan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik talablarini buzish	<ul style="list-style-type: none"> Ta'lim tizimini joriy etish va takomillashtirish Bilimlarni test qilish Mehnat sharoitlariga rioya etilishi ustidan uch bosqichli nazorat
Pudratchi tashkilotlar tomonidan mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik talablarini buzish	<ul style="list-style-type: none"> Pudratchilar bilan ishslash tartiblarini joriy etish va takomillashtirish Pudratchi tashkilotlarning majburiyatli to'g'risida xabarnoma Faoliyatning muntazam monitoringi va nazorati

Korxona professional va ekologik xavfsizlik sohasidagi xavf-xatarlarga alohida e'tibor beradi. Shunday qilib, Bosh direktorning buyrug'i bilan ushbu sohalarda xavflarni boshqarishning hujjatlashtirilgan tartibi tasdiqlandi, bu Korxonaning ishlab chiqarish maydonlarida operatsiyalarni amalga oshiruvchi barcha xodimlarga ham, tashqi tomonlarga ham tegishli. Protsedura ISO 9001, 14001 xalqaro standartlari, shuningdek, "Atrof-

JARAYON BO'YICHA BOSQICHLAR VA HARAKATLAR:

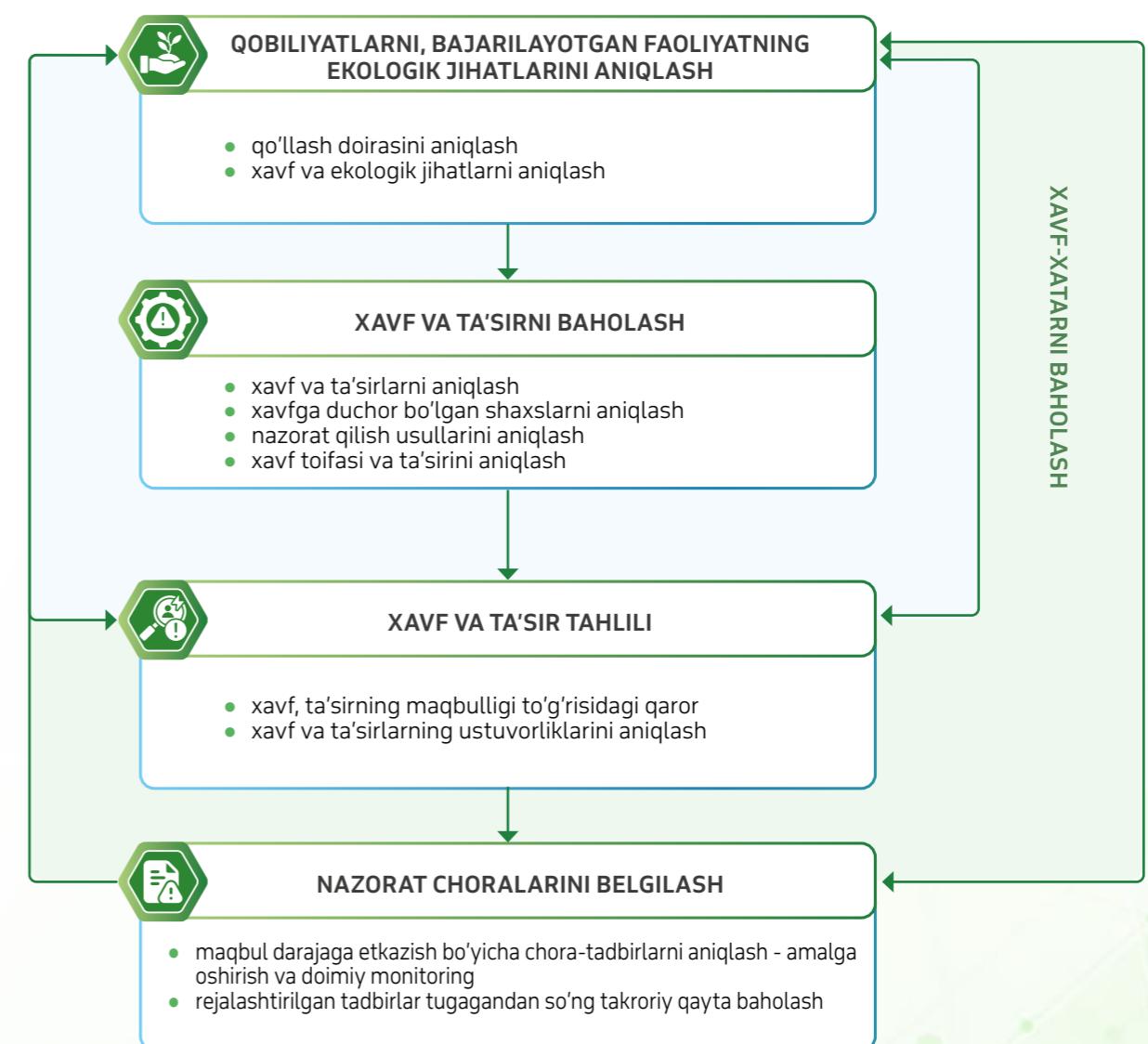
Bosqich	Chora-tadbirlar
Amalga oshirilayotgan faoliyatning xavf-xatarlari va ekologik jihatlarini aniqlash	<ul style="list-style-type: none"> Qo'llanilish sohasini belgilash Xavf va ekologik jihatlarni aniqlash
Xavflar va imkoniyatlarni baholash	<ul style="list-style-type: none"> Xavflar va ta'sirlarni aniqlash Xavf ostida bo'lgan shaxslarni aniqlash Nazorat usullarini aniqlash Xavflar va ta'sirlar razryadini aniqlash
Xavflar va imkoniyatlarning tahlili	<ul style="list-style-type: none"> Xavf, ta'sirning maqbulligi to'g'risidagi qaror Xavflar va ta'sirlar ustuvorligini aniqlash
Boshqarish choralarini aniqlash	<ul style="list-style-type: none"> Maqbul darajagacha yetkazish chora-tadbirlarini belgilash Sotish va joriy nazorat Rejalashtirilgan tadbirlar tugagandan so'ng takroriy qayta baholash

Korxona batafsil qoidalar va tartiblarni ishlab chiqqan xavflarni boshqarishning yana bir asosiy yo'nalishi korrupsiya xavfini aniqlash va baholashdir.

muhitni muhofaza qilish to'g'risida", "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi davlat qonunlari va ushbu normativ aklalarga asoslangan standartlarga asoslanadi. Tartibga ko'ra, Korxonada xavflarni aniqlash va bartaraf etishning batafsil bosqichlari va qadamlari, shuningdek, xavf darajasini aniq aniqlash va tegishli qarorlar qabul qilish uchun formulalar va ko'rsatkichlar tasdiqlandi.

xavflarni bartaraf etish mexanizmlarini takomillashtirish va bu sohada jamoatchilik ishtirotini kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-240-son qaroriga asoslanadi. Metodoliyaga ko'ra, korrupsiya xavfini aniqlash va baholash korrupsiya xavfi xaritasini, korrupsiyaga qarshi kurash dasturlarini va yuqori korrupsiya xavfi bo'lgan lavozimlar ro'yxatini ishlab chiqishni nazarda tutadi. Korxona faoliyatidagi korrupsiyaviy xavflar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi. Ichki axborot manbalariga ichki audit materiallari, Etika komissiyasi majlislari bayonnomalari, korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyati natijalarining ichki monitoringi, tarkibiy bo'linmalar tomonidan, shu jumladan, sotsiologik tadqiqotlar natijalari bo'yicha o'tkazilgan so'rovlar kiradi. Tashqi manbalarga tadbirkorlik faoliyati sohasidagi huquqburzaliklar to'g'risidagi murojaatlar

va statistik ma'lumotlar, Korxona faoliyati yuzasidan davlat tashkilotlari tomonidan o'tkazilgan so'rovlar, huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallар va boshqa manbalar kiradi. Korxona faoliyatidagi korrupsiya xavfi darajasi metodologiyada belgilangan mezonlar asosida past, o'rta yoki yuqori deb baholanadi. Xavf darajasini aniqlash natijalariga ko'ra, inson omilini kamaytirish va tarkibiy bo'linmalar faoliyatini raqamlashtirish, alohida tarkibiy bo'linmalar faoliyatini tartibga solish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini bartaraf etish, tushuntirish va profilaktika ishlarini olib borish, intervyular, xodimlarning korrupsiyaga va manfaatlar to'qnashuviga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlarga to'liq roiya etilishi ustidan har kuni monitoring o'tkazish kabi keyingi chora-tadbirlari ko'rilmoxda.

EKOLOGIK MAJBURIYATLAR

Ekologik masalalarni boshqarish tizimi

65

Ekologiya standartlariga rioya qilish

66

Konlarni ekologik mas'uliyat bilan ekspluatatsiya qilish

67

Iqlimning o'zgarishi

68

Energiya resurslarini boshqarish

68

Energiya iste'molini qisqartirish

70

Parnik gazlarining chiqarib yuborilishi

71

Ekologik Barqarorlik

Atmosfera havosining sifati

72

Suv resurslarini boshqarish

72

Chiqindilarni boshqarish

73

Chiqindi omborlarini boshqarish

75

Radioaktiv chiqindilarni boshqarish

76

Biologik xilma-xillikni saqlab qolish

77

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 27-dekabrdagi "Ekologik nazorat to'g'risida"gi O'RQ-363-sون Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining 1992-yil 9-dekabrdagi "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida"gi 754-XII-son Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi hududida atrof-muhitni muhofaza qilishning iqtisodiy mexanizmlarini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 202-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 21-yanvardagi "Ekologik normativlar loyihalarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida"gi 14-sonli Qarori.
- "Uran va mahsuldar eritmalarini qazib olish, qayta ishlash korxonalarini tugatish, konservatsiya qilish, qayta yo'naltirish bo'yicha sanitariya qoidalari (SP LKP – 2007)".

EKOLOGIK MASALALARINI BOSHQARISH TIZIMI

GRI 3-3

"Navoiyuran" davlat korxonasining bargaror rivojlanishga intilishi ekologik va ijtimoiy mas'uliyatni chuqur anglashga asoslanadi. Biz tabiatni muhofaza qilish qonunchiligiga rioya qilishdan tashqari, atrof-muhitga ta'sirimizni kamaytirish va xodimlarimiz hamda mahalliy hamjamiyatlarning hayot sifatini yaxshilash yo'llarini faol ravishda qidiramiz.

Ekologik masalalarni boshqarish uchun mas'uliyat Bosh direktorning birinchi o'rnbosariga bo'yunsunadigan Atrof-muhit muhofazasi Xizmati zimmasiga

Radiatsion xavfsizlik standartlari (NRB-2006) va radiatsiyaviy xavfsizlikni ta'minlashning asosiy sanitariya qoidalari (OSPORB-2006) (SanPiN RUz №0193-06).

O'zbekiston Respublikasining "Energiyadan ratsional foydalanish to'g'risida"gi Qonuni.

"Navoiyuran" davlat korxonasining sifat, ekologiya, sog'iqliqi saqlash va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasida integratsiyalashgan boshqaruv tizimi Siyosati.

Energetika menejmenti tizimi sohasidagi siyosat

Atrof muhitni muhofazalash xizmati to'g'risidai Nizom

Bosh energetik bo'lmi to'g'risidagi Nizom

2023-yildagi asosiy ko'satkichlar

- "Yashil makon" dasturi doirasida biologik xilma-xillikni saqlash va tiklash, tuproqni eroziya va ifloslanishdan asrash maqsadida 107 ming tup daraxt ekildi.
- 30 hektar yer rekultivatsiya qilindi.

yuklatilgan(bundan keyin "AMMX" deb ataladi). AMMX o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlariga va Korxonaning ichki tartib qoidalariga amal qiladi.

2023 yilda CERT International MChJ sertifikatlashtirish organi atrof-muhitni boshqarish tizimining ISO 14001:2015 standartiga muvofiqligini tasdiqlovchi audit o'tkazdi. Audit davomida Korxonaning ekologik jarayonlari va amaliyoti baholandi, takomillashtirish yo'nalishlari belgilandi.

2022-yil oxirida "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan sifat, ekologiya, salomatlikni muhofaza qilish va mehnatni muhofaza qilish sohasida Integrallashgan boshqaruv tizimi Siyosati ishlab chiqildi va tasdiqlandi. Ushbu siyosat atrof-muhitni boshqarish, xodimlarning salomatligi va xavfsizligini qamrab oladi. Ushbu siyosatning amalga oshirilishi ekologik muammolarni samarali boshqarish,

mehnat xavfsizligini oshirish va ishlab chiqarish sifatini oshirish imkonini berdi.

Integratsiyalashgan boshqaruv tizimi Siyosatini amalga oshirish Korxonaning ekologik va ijtimoiy holatini mustahkamlash va umuman boshqaruv darajasini oshirishda muhim qadamdir.

EKOLOGIYA STANDARTLARIKA RIOYA QILISH

Korxona sifat, atrof-muhit, salomatlik va xavfsizlikni boshqarish strategiyasining bir qismi sifatida ekologik standartlarga amal qiladi. Biz O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan tasdiqlangan siyosat va me'yoriy hujjatlar, atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha qonunlar va me'yoriy hujjatlar asosida faoliyat yuritib, O'zbekiston qonunchiligidagi belgilangan me'yordarga rivoya qilishga intilamiz.

O'tgan yil davomida biz atrof-muhitni ifloslantiruvchi moddalar chiqindilarini kamaytirish, suv oqizishlarini boshqarish va chiqindilarini boshqarish kabi ekologik muammolarni hal qilishga e'tibor qaratdik. Biz atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona

GRI 307-1

Amaldagi ekologik standartlar va talablarga rivoya qilish "Navoiyuran" DK faoliyatining ajralmas qismi hisoblanadi. Davlat organlari har yili Korxona ob'ektlarining atrof-muhitni muhofaza qilish talablariaga muvofiqligini tekshiradi.

foydanishning turli jihatlarini qamrab oluvchi 35 dan ortiq hujjatlarni ishlab chiqdik. Ushbu hujjatlar atmosfera, suv resurslari va chiqindilarini to'g'ri boshqarish sifatini yaxshilashga qaratilgan.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat Qo'mitasi ekspertizasida loyihamiz standartlarga muvofiqligi, amalga oshirish samaradorligi hamda atrof-muhit va inson salomatligiga ehtimoliy ta'siri nuqtai nazaridan baholanadi.

Shuningdek, biz yangi loyihalarni ishlab chiqishda, tabiatning hozirgi holatini va faoliyatimizning ta'sirini hisobga olgan holda rivojlanish ssenariylarini ishlab chiqishda atrof-muhitga ta'sirni baholashdan (EIA) faol foydalanamiz. Emissiya va chiqindilarini tartibga solish uchun biz ruxsat etilgan maksimal chiqarib yuborishlar (MChYu) va oqizishlar (MO), shuningdek chiqindilarini boshqarish standartlari (PDO) bo'yicha ichki hujjatlarni ishlab chiqamiz. Bu bizga ekologik standartlarga qat'iy rivoya qilish, chiqindilarini boshqarish va utilizatsiya qilish jarayonlarini samarali boshqarish imkonini beradi.

Bundan tashqari, olingen ma'lumotlarga muvofiq, biz muntazam ravishda atrof-muhitga emissiya uchun kompensatsiya to'laymiz. Bizning maqsadimiz atrof-muhitga salbiy ta'sirni kamaytirishdir, shuning uchun biz ekologik vaziyatni yaxshilashga qaratilgan keng ko'lamlı chora-tadbirlarni o'z ichiga olgan ekologik harakatlar rejalarini ishlab chiqamiz va taqdim etamiz.

O'zbekiston Respublikasi Navoiy viloyati ixtisoslashtirilgan prokururaturasi tomonidan 2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatida O'zbekiston Respublikasining ekologiya qonunchiligiga rivoya etilishi yuzasidan auditorlik tekshiruvi o'tkazildi. Navoiy viloyati prokururaturasi tomonidan o'tkazilgan tekshirish natijalariga ko'ra, qonunbuzarlik holatlari aniqlanmagan.

Audit davomida Korxonaning "Ekologik nazorat to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni talablariga rivoya etishiga yondashuvi tahlil qilindi. Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligidagi belgilangan ekologik me'yorlar va standartlarga rivoya etilishini ta'minlash bo'yicha Korxona tomonidan ko'rilib tahlil natijalari chora-tadbirlar samaradorligi baholandi. Tahlil natijalari Korxonada ekologik nazorat talablarini bajarish bo'yicha

faol ish olib borilmogda va atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtirish uchun zarur choralar ko'rilmogda, degan xulosaga kelishimizga imkon berdi.

Hisobot davrida birorta ham yirik ekologik hodisa qayd etilmagan, shuningdek mahalliy aholi tomonidan "Navoiyuran" davlat korxonasi ustidan shikoyatlar kelib tushmagan.

KONLARNI EKOLOGIK MAS'ULIYAT BILAN EKSPLUATATSIYA QILISH

Uran konlarini quduqlarni yer ostida ishqor bilan yuvib tashlash orqali faoliyat ko'rsatishi atrof-muhitga salbiy ta'sirni sezilarli darajada kamaytiradi. Ta'sir qilishning asosiy ob'yektlari bo'lib yer osti qatlamlari, yer osti suvlari, tuproq qoplamasi va tuproq hisoblanadi.

Davlat ekologik ekspertizasini o'tkazish talablariga ko'ra, aholining fikri inobatga olinadi. Xo'jalik faoliyatini boshlashdan avval mutaxassislar konlarni o'zlashtirish uchun yer uchastkalarini tanlash va ajratish bo'yicha ijobjiy ekspert xulosasini beradi. Uchinchi tomon kompaniyalari tomonidan ishlab chiqilgan atrof-muhitga ta'sirni baholash loyihalari ko'rib chiqiladi.

Konlarda ishlar tugallangach, tuproq qoplaming shikastlangan joylarini tiklash uchun maydonlarni zararsizlantirish va texnik melioratsiya qilish loyihasi ishlab chiqilmoqda. Korxona 2023-yilda 30 hektar yerni rekultivatsiya qilib qonuniy me'yordarga amal qiladi.

Ishlarni tugatgandan so'ng, Korxonada foydalanilgan texnika va infratuzilmalarni olib tashlash rejasи, shuningdek, tuproq qatlaming shikastlangan joylarini tiklash maqsadida kon maydonlarini zararsizlantirish va texnik melioratsiya qilish loyihasi ishlab chiqilmoqda.

IQLIMNING O'ZGARISHI

2023-yildagi asosiy ko'rsatkichlar

- **2.137 ming GJ** – elektroenergiyaning umumiyligi iste'moli.
- **32 003 tonna** – sotilgan bug'ning hajmi.
- **49398 tonna CO₂ ekvivalenti** – issiqxona gazlarining umumiyligi holda tashqariga chiqarib yuborilishining umumiyligi hajmi (Qamrov 1)

ENERGIYA RESURSLARINI BOSHQARISH

GRI 3-3

"Navoiyuran" davlat korxonasi atrof-muhitni muhofaza qilish va resurslardan samarali foydalanishni ta'minlashdagi roli uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi. Biz ekologik va ijtimoiy mas'uliyat tamoyillariga rivoj qilgan holda energiya iste'molini optimallashtirishga harakat qilamiz.

Barqarorlik va ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlash bo'yicha majburiyatimiz doirasida "Navoyuran" DK ISO 50001 xalqaro standartiga muvofiq energiya boshqaruv tizimini joriy etishga alohida e'tibor qaratadi. Ushbu yondashuv energiya menejmenti siyosatini ishlab chiqish va qabul qilishni, energiyani boshqarish maqsadlarini, ichki audit protseduralarini, nomuvofiqlikni boshqarish

va tuzatish choralarini, strategik boshqaruv va xavflarni boshqarishni o'z ichiga oladi.

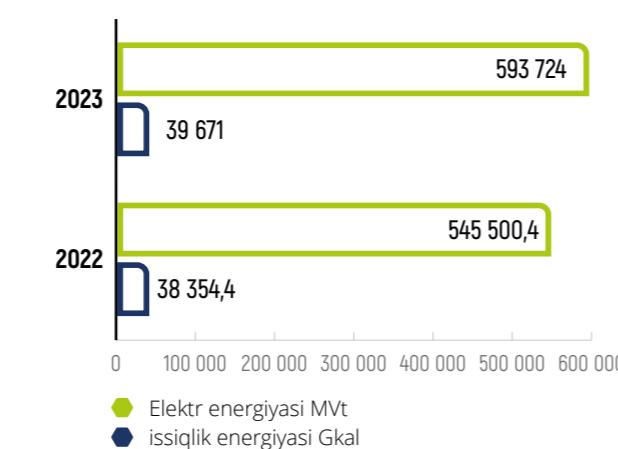
Biz doimo yaxshilanishga intilgan holda energiya iste'moli va energiya samaradorligini faol tahlil qilamiz. Energiyanı boshqarish tizimini joriy etish energiya sarfini va atrof-muhitga salbiy ta'sirlarni kamaytirish imkoniyatlarini aniqlashga yordam beradi.

GRI 302-1

"Navoiyuran" davlat korxonasi energiya samaradorligini oshirish va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishga intilmoqda. Uning umumiyligi elektr energiyasiga bo'lgan talabi yiliga 646,7 GJ ni tashkil qiladi. Uchquduq ishlab chiqarish maydonchasida quvvati 6 Mvt bo'lgan bug' turbinasi stansiyasi mayjud bo'lib, sulfat kislota ishlab chiqarishga bo'lgan ehtiyojning 80 foizini qoplaydi.

2023-yilda Korxona quyosh energiyasini elektr energiyasiga aylantirish uchun quyosh stansiyasining quvvatini 600 kWgacha kengaytirdi. Ishlab chiqarilgan ortiqcha bug' NTMK AJga o'tkaziladi. O'sha yilining o'zida mazkur korxonaga 32 ming 3 tonna bug' yetkazib berildi. Ishlab chiqarish quvvatlari NTMK AJ tarmoqlaridan, Nurobod ishlab chiqarish uchastkasi esa "O'zbekiston milliy elektr tarmoqlari" aksiyadorlik jamiyatidan elektr energiyasi bilan ta'minlanadi.

ELEKTR VA ISSIQLIK ENERGIYASINI ISTE'MOL QILISH

ELEKT VA ISSIQLIK ENERGIYASINI ISTE'MOL QILISH

GRI 302-1

2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasida elektr energiyasi iste'moli o'tgan yilga nisbatan 7,5 foizga oshdi. Elektr energiyasining asosiy qismi uran rudasini yer ostidan ishqor bilan yuvib chiqarish uchun zarur bo'lgan uskunalar va tizimlarning ishlashini ta'minlashga sarflanadi. Bu jarayon korxonaning umumiyligi energiya iste'molining 87 foizini tashkil qiladi. Burg'ilash ishlari

hajmining 6,3 foizga o'sishi ham elektr energiyasi iste'molining oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Bu uran ishlab chiqarishni 9,5 foizga oshirish imkonini berdi. Shunday qilib, "Navoiyuran" davlat korxonasida uran qazib olish jarayoni barqarorligi va unumdorligini ta'minlashda elektr energiyasidan unumli foydalanish muhim o'rinn tutadi.

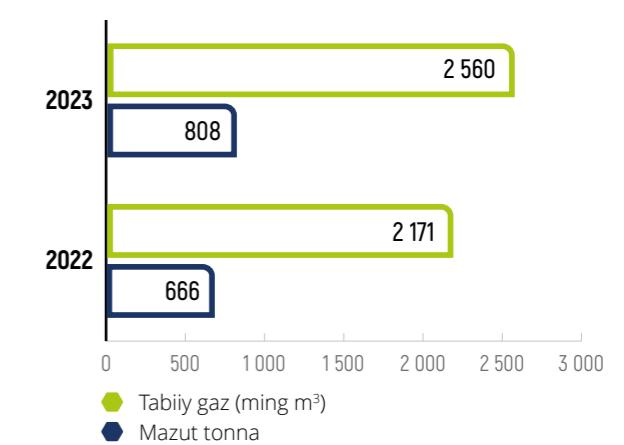
8-JADVAL. BO'LIM BO'YICHA ENERGIYA ISTE'MOLI, MVT*

Ishlab chiqarish jarayoni	2022 yil	2023 yil
Uran qazib olish	470 907	538 645
DK tomonidan ishlab chiqarilishi	12 954	15 274
Tarkibida uran bo'lgan ag'darilgan tuproq qatlamini rekultivatsiya qilish	5 081	9 879
Ammoniy perranatini ishlab chiqarish	2 246	2 191
Sulfat kislota ishlab chiqarish	42 761	48 540
Quvur mahsulotlarini ishlab chiqarish	2 615	3 175
Bur'kulash	750	2 479

Ayni paytda Korxona o'zining ishlab chiqarish jarayonlari va ishlab chiqarish uchun atrof-muhitga salbiy ta'siriga qaramay, qayta tiklanmaydigan yoqilg'i dan foydalanmoqda. Buning ham ijobiy, ham salbiy tomonlari bor. Ijobiy jihatlarga yuqori energiya zichligi, energiya ta'minotining ishonchliligi va ma'lum hollarda iqtisodiy samaradortlik kiradi. Shu bilan birga, yoqilg'i yonishi natijasida chiqadigan issiqxona gazlari va boshqa ifloslantiruvchi moddalar, shuningdek cheklangan resurslar tufayli atrof-muhitning yuqori darajada ifloslanishi mavjud.

Korxona o'zining strategik rejali doirasida qayta tiklanadigan energiya manbalarini (QTEM) ulushini oshirishni maqsad qilgan, bu esa issiqxona gazlari chiqarib yuborilishini kamaytirish va atrof-muhitga salbiy ta'sirini cheklash imkonini beradi. Qayta tiklanmaydigan energiya manbalaridan foydalanishning 2022-yilga nisbatan 17 foizga oshgani ularning asosan Korxonaning ishlab chiqarish bo'linmalarida qo'llanilishi bilan izohlanadi.

QAYTA BO'LMDAYDIGAN TURLARNI ISTE'MOL QILISH YONIG'I

QAYTA TIKLANMAYDIGAN YOQILG'ILARNI ISTE'MOL QILISH

GRI 302-3

"Navoiyuran" davlat korxonasida uran qazib olish hajmi oshishi bilan elektr energiyasi iste'moli intensivligi 2022-yilga nisbatan 24 foizga kamaygan. Bu korxonaning ekologik mas'uliyati va barqaror rivojlanishga sodiqligi muhimligidan dalolat beradi. Energiya iste'moli intensivligini kamaytirish nafaqat resurslar

samaradorligini oshirishga yordam beradi, balki atrof-muhitga salbiy ta'sirni ham kamaytiradi. Bunday sa'y-harakatlar nafaqat tadbirkorlikni rivojlantirish, balki jamiyatda ekologik muvozanatni shakllantirishga ham qaratilgan.

ENERGIYA ISTE'MOLINING INTENSIVLIGI (302-3)

Ko'rsatkichning nomi	2022	2023
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/mln so'm daromad	7,7	6,0
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/mahsulot hajmi	0,6	0,5
Energiya iste'moli intensivligi, GJ/odam soni	234,6	238,6

ENERGIYA ISTE'MOLINING QISQARTIRILISHI

GRI 302-4

"Navoiyuran" DK energiyasarfini kamaytirish, faoliyatining ekologik va ijtimoiy samaradorligini oshirishga qaror qildi. Energiyaviy tejamkor texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish bu boradagi asosiy qadamlarga aylandi. Ushbu chora-tadbirlar nafaqat resurslarni tejash va operatsion xarajatlarni kamaytirishga yordam beradi, balki barqaror rivojlanish va mas'uliyatli biznesning zamonaviy standartlariga mos keladi.

2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi o'z tashabbusini muvaffaqiyatli davom ettirib, elektr energiyasi iste'molini 204,795 MVt/soatgacha qisqartirdi. Uskunalarни yangilash va tejamkorroq yechimlarga o'tish, jumladan, chastota konvertorlarini joriy etish energiyani sezilarli darajada tejash imkonini berdi.

2023-yilda quyosh energetikasi quvvatini 0,6 MVt/soatgacha oshirish, 2024-yilda esa 1,5 MVt/soatga oshirish rejalashtirilgani Korxonaning umumiyligi energiya majmuasida qayta tiklanadigan energiya manbalari ulushini oshirish yo'lidagi muhim qadamdir. Bu nafaqat atrof-muhitga ta'sirni kamaytirishga yordam beradi, balki ishlab chiqarish jarayonlarining barqarorligini ham oshiradi.

Bundan tashqari, "Navoiyuran" DK energiya menejmenti tizimining ISO 50001 standartiga muvofiqligini baholash uchun audit o'tkazishni rejalashtirmoqda. Ushbu qadam energiya sarfini yaxshiroq boshqarish va kelajakda energiya xarajatlarini kamaytirishga qaratilgan.

PARNIK GAZLARINING CHIQARIB YUBORILISHI

GRI 3-3

Issiqxona gazlarining tashqariga chiqarib yuborilishini iqlim o'zgarishiga ta'sirini tahlil qilar ekanmiz, shuni ta'kidlash kerakki, karbonat angidrid, metan va azot dioksidi kabi gazlar global isishning asosiy omillari hisoblanadi.

Korxonaning iqlim o'zgarishiga qarshi kurashdagi asosiy maqsadlaridan biri energiya sarfini kamaytirish va ishlab chiqarishning energiya samaradorligini oshirish orqali ham o'rta, ham uzoq muddatli istiqbolda issiqxona gazlari chiqindilarini kamaytirishdir.

GRI 305-1

2023-yilda AMMX tomonidan Korxona faoliyatidan kelib chiqadigan issiqxona gazlarining tashqariga chiqarilishini miqdoriy baholashni amalga oshirdi (Qamrov 1). Baholash iqlim o'zgarishi bo'yicha xalqaro ekspertlar guruhi (IO'XEG) metodologiyasidan foydalangan holda statsionar va mobil manbalardan, shu jumladan avtomobil parkidan chiqadigan chiqindilarini o'z ichiga oladi. Ushbu standartlashtirilgan yondashuvlar vositali ma'lumotlarning mintaqalar va mamlakatlar bo'yicha taqqoslanishini ta'minlaydi.

Issiqxona gazlari chiqarib yuborilishi 36 foizga qisqartirish texnik jihozlar va texnologik jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish natijasida erishilgan salmoqli yutuqdir. Bu natija ko'rيلayotgan chora-tadbirlar samaradorligini, ekologik va barqaror rivojlanish masalalariga strategik e'tibor qaratilayotganini tasdiqlaydi. Ish jarayonlarini optimallashtirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va ekologik toza yechimlardan foydalananish issiqxona gazlari chiqarib yuborilishini kamaytirishning asosiy omiliga aylandi.

QAMROV 1 BO'YICHA PARNIK GAZLARINING CHIQARIB YUBORILISHI

Ko'rsatkich	O'lchov birliklari	2022-yil	2023-yil	O'zgarishi, %
Issiqxona gazlari chiqarib yuborilishining umumiyligi hajmi (Qamrov 1)	t CO ₂ ekvivalentida	65 103	49 398	-36%

Kelgusida Korxona issiqxona gazlari (IG) chiqarib yuborilishini kamaytirish strategiyasini ishlab chiqish va xalqaro standartlar talablariga muvofiq iqlim xavflarini

baholashni rejalashtirmoqda. Ushbu reja issiqxona gazlarining tashqariga chiqarib yuborilishini baholashni o'z ichiga oladi (Qamrov 2).

EKOLOGIK BARQARORLIK

2023-yildagi asosiy ko'rsatkichlar

- 0,1mlrd so'm** (100 mln. AQSH dollarri) – ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarib yuborilishi uchun kompensatsiya to'lovlaring umumiyligi summasi.

ATMOSFERA HAVOSINING SIFATI

GRI 3-3

"Navoiyuran" davlat korxonasi uchun havo sifatini saqlash e'tibor markazida turadi. Korxona texnologik innovatsiyalarga alohida e'tibor berib, o'z faoliyatining atrof-muhitga salbiy ta'sirini faol ravishda kamaytiradi. O'zbekiston qonunchiligiga muvofiq ifloslantiruvchi moddalar chiqindilari ustidan nazorat qat'iy tartibga solinadi va Korxona o'z faoliyati to'g'risida shaffof axborotni taqdim etadi, bu esa atrof-muhitga ta'siri ustidan nazoratni ta'minlaydi.

GRI 305-7

"Navoiyuran" davlat korxonasi atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati ob'ektlarni diqqat bilan kuzatib boradi, ularning atmosferaga ta'sirini nazorat qiladi. Sanitariya-muhofaza zonasida yangi texnologiyalarni joriy etish va ko'kalamzorlashtirish ishlari atrof-muhit ifloslanishini kamaytirishga qaratilgan bo'lib, bu ekologik sa'y-harakatlarning jamiyat uchun ahamiyatini ko'rsatadi.

- 505tonna** – atmosferaga ifloslantiruvchi moddalarning chiqarib yuborilishining umumiyligi hajmi;
- 6 287 megalitr** – olinadigan suvning umumiyligi miqdori

Havo sifati bilan bog'liq qarorlarni qabul qilishda Korxona barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlari hisobga olinadi. Jamoatchilik muhokamalarida rejalshtirilgan chora-tadbirlar to'g'risida xabardor qilish va mustaqil laboratoriylar bilan birgalikda namunalar olish va natijalarni tahlil qilish jarayoniga jalb qilish orqali yaqin atrofdagi aholi punktlari aholisi, davlat nazorat organlari, mahalliy ijro etuvchi hokimiyat organlari, jamoat ekologik tashkilotlari, aksiyadorlar va Korxonaning ishbilarmon hamkorlari bilan o'zaro hamkorlik amalga oshiriladi.

Otingugurt oksidi (SO_x) metall va elektrodlarni isitish natijasida Korxona faoliyatida yuzaga keladigan chiqarib yuborilishlarning muhim qismini tashkil qiladi. Uran qazib olish faoliyati, shu jumladan, tog'-kon, rudani qayta ishlash va burg'ulash operatsiyalari, shuningdek, jinslarni maydalash vako'chirish va maxsus jihozlardan foydalanish natijasida hosil bo'ladigan zarracha moddalarni ishlab chiqaradi. 2023-yilda qattiq zarralarning umumiyligi chiqarib yuborilishidagi ulushi 14,94% ni tashkil etdi.

ATMOSFERAGA SEZILARLI TASHQARIGA CHIQARIB YUBORILISHLARNING HAJMI, TONNA (305-7)

Ifloslantiruvchi moddalarning tashqariga chiqarib yuborilishi	2022-yil	2023-yil
NOx ning tashqariga chiqarib yuborilishi	74,08	74,08
SOx ning tashqariga chiqarib yuborilishi	183,33	183,33
Barqaror organik birikmalar	18,22	18,22
Qattiq moddalarning tashqariga chiqarib yuborilishi	75,55	75,46
CO ning tashqariga chiqarib yuborilishi	127,48	127,48
Uchuvchan organik birikmalar	5,09	5,09
Jami	505,51	505,42

SUV RESURSLARINI BOSHQARISH

GRI 3-3

"Navoiyuran" davlat korxonasining suv resurslarini boshqarishga yondashuvi atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtirish, Korxona faoliyat yuritayotgan hududlarda ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy farovonlikni rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlar yaratishga qaratilgan. Barcha ob'ektlarda suv resurslarini boshqarish ekologik tashabbuslar doirasida amalga oshiriladi. Korxona mavjud vaziyatni faol baholaydi, maqsadlar

GRI 303-1

Korxona o'z faoliyati doirasida suv resurslarini ikkita suv ta'minoti manbalaridan: yer osti va yer usti manbalaridan iste'mol qiladi. Yer ostidan ishqor bilan yuvib chiqarish usuli yordamida konlardan ruda qazib olish jarayonida quduqlardan olingan yer osti suvlaridan foydalaniladi. Markaziy suv ta'minotidan olingan yer usti suvlar Korxonaning maishiy va xo'jalik ehtiyojlari uchun ishlatiladi.

Yer ostidan ishqor bilan yuvib chiqarish usuli yordamida yuvish, agar to'g'ri tashkil etilgan va nazorat qilingan bo'lsa, suv resurslariga salbiy ta'sirni minimallashtirib, qazib olishning nisbatan xavfsiz usuli bo'lishi mumkin.

GRI 303-2

"Navoiyuran" davlat korxonasi o'z ob'ektlarida hosil bo'ladigan oqava suvlarning sifatini qat'iy nazorat qiladi va ularni tabiiy suv havzalariga tushirib yuborilishiga yo'l qo'yaydi. Har chorakda akkreditatsiya qilingan laboratoriya tomonidan o'tkazilgan tahllillar bo'yicha

GRI 303-3

2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi ishlab chiqarish faoliyati uchun yer osti manbalarini va markaziy suv ta'minoti suvlaridan foydalangan. Suvning 39 foizi yer osti manbalaridan, 61 foizi esa markaziy suv ta'minotidan olindi.

Suv resurslaridan foydalanishdagi farqlar texnologik jarayonining o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq. "Navoiyuran" DKda uran qazib olishning asosiy usuli yer osti quduqlarini ishqor bilan yuvish bo'lib, maxsus

qo'yadi, suv resurslaridan foydalanishni tizimli ravishda nazorat qiladi va tuzatish choralarini ko'radi. "Navoiyuran" davlat korxonasi atrof-muhitni muhofaza qilish tizimi tomonidan Korxona faoliyat yuritayotgan hududlarda ekologik barqarorlik va ijtimoiy farovonlikni ta'minlash maqsadida suv resurslarining holati va oqizish vaqtida suv sifati mutazam ravishda baholanadi.

Biroq, konlarda uran qazib olishning ta'siri alohida e'tibor va nazoratni talab qiladi.

Korxona yer osti suv resurslaridan foydalanish standartlariga rioya qiladi, ularning sifatini mutazam nazorat qiladi. 2023-yilda o'tkazilgan tahllillar natijalari ko'rsatilgan parametrlar belgilangan standartlarga javob berishini ko'rsatdi. Monitoring har olti oyda bir marotaba amalga oshiriladi, bu yer osti suvlar resurslarining tizimi nazoratini va xavfsizligini ta'minlaydi.

Markaziy suv ta'minotidan keladigan yer usti suvlar foydalanish yoki oqizishdan oldin tozalash uchun yuboriladi.

O'zbekiston Respublikasining 2013-yil 27-dekabrdagi "Atrof-muhit nazorati to'g'risida"gi O'RQ-363-soni Qonuniga muvofiq sifat ko'rsatkichlari belgilangan me'yordan oshmaydi.

eritmalar yordamida rudadan qimmatbaho komponentlar ajratib olinadi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi suvdan barqaror foydalanish va atrof-muhitni muhofaza qilish tamoyillariga qat'iy amal qiladi. Korxona suv tangisligi bo'lgan hududlardan suv olmaydi, bu esa tabiiy resurslardan mas'uliyatli foydalanishning muhim jihatni hisoblanadi.

2023-yilda suv olishning 2022-yil darajasiga nisbatan 6,4 foizga oshishi ruda qazib olish uchun foydalaniladigan quduqlar sonining ko'payishi bilan bog'liq. Bu o'sish

resurslarni qazib olishda faoliyati oshirish bilan texnologik jarayonlar uchun yetarli miqdorda suv resurslarini ta'minlash zarurati bilan bog'liq.

OLINADIGAN SUVNING UMUMIY HAJMI, MEGALITR (303-3)

Manbalar bo'yicha bo'lingan holda suv olish	2022-yil		2023-yil	
	Barcha hududlarda	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda	Barcha hududlarda	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda
Yer osti suvlari (umumi hajmi)				
Chuchuk suvlari	2 374	0	2 478	0
Yer osti suvlari (umumi hajmi)				
Chuchuk suvlari	3 522	0	3 809	0
Olinadigan suvning umumi hajmi	5 896	0	6 287	0

GRI 303-4

Yer osti suvlardan foydalanganda suvni tushirib yuborish jarayoni bo'lmaydi, chunki suv resurslardan to'liq foydalanish nazarda tutildi. Korxonaning oqava suvlarini oqizish elektr stansiyasi faoliyati natijasida amalga oshiriladi va sanoat hamda maishiy oqova suvlari yig'iladi bog'liq.

va keyingi tozalash uchun markaziy kanalizatsiya tizimiga yuboriladi. Oqiziladigan suv miqdori 2022-yilga nisbatan o'zgarmadi – bu Korxona o'tkazish va foydalanish uchun belgilangan miqdorda mavjud suv bilan ishlayotganligiga bog'liq.

OQIZILADIGAN SUVNING UMUMIY HAJMI, MEGALITR (303-4)

Suv oqizishning hajmi Barcha hududlarda	2022-yil		2023-yil		
	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda	Barcha hududlarda	Suv tanqisligi bo'lgan hududlarda	Barcha hududlarda	
Yo'naliш bo'yicha bo'lingan holda suvni tushirib yuborish	Chetdagи suv (umumi hajmi)	100	0	100	0
Oqiziladigan suvning umumi hajmi		100	0	100	0

GRI 303-5

Suv iste'moli foydalilanigan suv resurslarining haqiqiy hajmini ifoda etadi. 2022-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi ob'yektlarida suv iste'moli hajmi 5896 megalitri, 2023-yilda 6287 megalitri, markaziy kanalizatsiya tizimiga oqizilgan suv hajmi 100 megalitri tashkil etdi. Suv iste'molining o'sishi sanoat faolligining

oshishi, burg'ulash qurilmalari sonining ko'payishi va uran ishlab chiqarish kabi bir qancha omillar bilan bog'liq. Uranni burg'ulash va qazib olish jarayonida uskulalarni sovutish, quduqlarni moylash va texnologik operatsiyalar uchun katta miqdorda suv talab qilinadi.

CHIQINDILARGA MUNOSABAT

GRI 306-1, 306-2, 306-3, 306-4

"Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati chiqindilarni hosil qilish bilan bevosita bog'liq. Korxonada chiqindilarni boshqarish O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq amalga oshiriladi, shuningdek, ichki ekologik hujjatlar bilan tartibga solinadi.

Korxonaning Atrof-muhitni muhofaza qilish xizmati Korxonada chiqindilarni saqlash va yo'q qilish bilan bog'liq barcha jihatlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish uchun javobgardir. Korxonada chiqindilarni boshqarishni tashkil etish quyidagi tamoyillar asosida amalga oshiriladi:

- ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilarini yo'q qilish chegaralariga rioya etilishi ustidan ishlab chiqarish nazoratini ta'minlash, 1-xavfli toifadagi chiqindilarni saqlash va yo'q qilish ustidan nazoratga alohida e'tibor berish;
- zaharli va zaharli bo'lмаган chiqindilar hisobini yuritish va belgilangan tartibda davlat statistika hisobotlarini taqdim etish;
- chiqindilarni joylashtirganlik uchun kompensatsiya to'lovlarini miqdorini o'z vaqtida hisoblash va qonun hujjatlariga muvofiq to'lash;
- chiqindilarni maksimal darajada utilizatsiya qilish (qayta ishlash) choralarini ko'rish va ularni ko'mish yoki utilizatsiya qilish uchun ixtisoslashtirilgan korxonalarga o'tkazish;
- ishlab chiqarish chiqindilari hosil bo'lishini minimallashtirishga qaratilgan ekologik tadbirlarning o'z vaqtida amalga oshirilishini ta'minlash;
- sanoat chiqindilarini qayta ishlashning zamonaviy va ekologik toza usullarini joriy etish bo'yicha maqsadli ishlarni amalga oshirish.

Korxonada O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq chiqindilar bilan ishlashning barcha jihatlarini tartibga soluvchi ekologik hujjatlar ishlab chiqilmoqda. Loyha chiqindilarni tasniflash, qayta ishlash va yakuniy boshqarish jarayonlarini qat'iy tartibga soladi, chiqindilarni samarali va ekologik toza boshqarishni ta'minlaydi. "Navoiyuran" davlat korxonasi chiqindilar bilan bog'liq faoliyat yuritisha qo'llaniladigan me'yoriy hujjatlarga qat'iy amal qiladi.

Chiqindilar utilizatsiya qilish yoki qattiq maishiy chiqindilar poligoniga utilizatsiya qilish maqsadida jo'natilgunga qadar ixtisoslashtirilgan tashkilotlarga topshirilgunga qadar korxonada maxsus ajratilgan joylarda vaqtinchalisa saqlanadi.

Korxonada ishlab chiqarish jarayonlarida tozalash va utilizatsiya qilishni talab qiluvchi bir qancha turdagilari chiqindilar hosil bo'ladi. Ular orasida: ishlatib bo'lingan sanoat va transmissional chiqindilar, rangli metallolom (shu jumladan mis va alyuminiy), bo'yoq va laklar uchun idishlar, mazut bilan qoplangan payrahalar, qurilish chiqindilari, ishlatilgan tibbiy materiallar (shpritslar, paxta, bintlar), ishlatilgan LED lampalar, eskirgan kiyim-kechak, qattiq maishiy chiqindilar, yoqilg'i-moylash materialari, yog'li lattalar, shlak va metall zaki, qora metall parchalari, metall qirindi, shisha chiqindilar, elektror chiqindilar, makulatura va yog'och chiqindilar.

Chiqindilar oltita toifaga bo'linadi, ularning birinchi ikkitasi xavfli chiqindilar bo'lib, ular zaharli xususiyatga ega bo'lib, atrof-muhitga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin; Chiqindilarning 3, 4, 5 va 6 toifalari utilizatsiya qilinishi kerak bo'lgan xavfli bo'lмаган chiqindilarni ko'rsatadi. Korxonada hosil bo'lgan chiqindilarning katta qismi uchinchi toifaga to'g'ri keladi, bu 2023-yil yakuni bo'yicha umumi chiqindilar massasining 32 foizini tashkil qiladi. Chiqindilarni shakllantirishga eng kichik hissa birinchi ikki toifadagi chiqindilarga to'g'ri keladi va 2023-yil 31-dekabr holatiga ko'ra atigi 7 foizni tashkil etadi.

2023-yilda Korxonada 2022-yilga nisbatan ishlab chiqarilgan chiqindilar hajmi 1 foizga oshgani qayd etildi. Chiqindilarning bunday kichik miqdorda o'sishi Korxonaning ishlab chiqarish quvvatlarining kengayishi bilan bog'liq.

CHIQINDILARNING UMUMIY HOSIL BO'LISHI (306-3)

Chiqindilarning toifalari	Chiqindilarni hosil bo'lishining umumiy hajmi, tonna	Chiqindilarni hosil bo'lishining umumiy hajmi, tonna
	2022-yil	2023-yil
1-toifa	439	442
2-toifa	92	94
3-toifa	2 443	2 456
4-toifa	2 375	2 401
5-toifa	888	903
6-toifa	1332	1348
Hosil bo'lgan chiqindilarning umumiy hajmi	7 570	7 646

"Navoiyuran" davlat korxonasiga tegishli bo'lgan qattiq maishiy chiqindilar poligoni chiqindilarni boshqarishda muhim o'rinni tutadi. Ushbu ob'ekt korxona faoliyatini natijasida hosil bo'lgan qattiq maishiy chiqindilarni yig'ish, utilizatsiya qilish va qayta ishlashni amalga oshiradigan maxsus ajratilgan hudud hisoblanadi. Bunday poligonga egalik qilish Korxonaga zarur ekologik

me'yorlar va qoidalarga ryoja qilgan holda chiqindilarni yanada samarali boshqarish imkonini beradi. Bundan tashqari, o'z poligoniga ega bo'lish chiqindilarni qayta ishlash va utilizatsiya qilishda katta nazorat va iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi, bu esa korxonaning barqarorligi va ekologik mas'uliyatini oshirishga yordam beradi.

KO'MIB TASHLASHGA YO'NALTIRILGAN CHIQINDILARNING UMUMIY HAJMI, TONNA (GRI 306-5)

Chindilarning sinfi	2022-yil	2023-yil
Xavfli	531	536
Xavfsiz	7 039	7 110

Boytish fabrikalarida rudani qayta ishlash jarayonida hosil bo'ladigan chiqindilar atrof-muhitga eng katta ta'sir ko'rsatadi. Bu chiqindilar keyinchalik saqlash uchun ixtisoslashtirilgan transport vositalarida chiqindixonaga

tashiladi, qattiq maishiy chiqindilar esa ixtisoslashtirilgan poligonlarda utilizatsiya qilish uchun uchinchi shaxslarga beriladi.

CHIQINDIXONALARNI BOSHQARISH

Foydali qazilmalarni qazib olish jarayonida asosiy chiqindi mahsulot bo'lib rudani buzish, maydalash va qayta ishlash jarayonida hosil bo'ladigan mayda mineral zarralar va suv aralashmasidan iborat bo'lgan xvost hisoblanadi. Korxona "NTMK" AJ bilan chiqindixonalarni saqlash joylaridan foydalanish bo'yicha hamkorlik qiladi, bu esa Korxonaning o'z xvostlari yo'qligining o'rnini qoplash, chiqindilarni xavfsiz va samarali boshqarishni ta'minlaydi. Korxona tomonidan 2023-yilda rudani qayta ishlash jarayonida hosil bo'lgan 530 tonna qattiq sanoat chiqindilari NKMKAJning chiqindixonalariga o'tkazildi.

"Navoiyuran" DK 1994-yildan buyon ekologik, ijtimoiy va boshqaruv mas'uliyatining yuqori standartlariga javob beradigan yer ostidan yuvib chiqarish usulidan foydalanmoqda. Bu usul rudaning yer ostida qolishiga imkon beradi, tuproq qatlamiga ta'sirini kamaytiradi va chiqindi jinslar va xvostlar paydo bo'lisingning oldini oladi. Bu yer ostidan yuvib chiqarish usulini ekologik toza va barqaror qazib olish usuliga aylantiradi.

Kon hududining ishlab chiqarish tugallangandan so'ng rekultivatsiya qilinishi yerlarni tezda qishloq xo'jaligi

foydalanishiga qaytarish imkonini beradi, bu esa hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Suv-resurs gorizonti bir necha yil davomida tabiiy ravishda

tiklanadi, bu usulning uzoq muddatli ekologik afzalliklarini ta'kidlaydi.

RADIOAKTIV CHIQINDILARNI BOSHQARISH

"Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyati natijasida hosil bo'lgan radioaktiv chiqindilar atrof-muhit va inson salomatligi uchun katta xavf tug'diradi. Ularni qayta ishslash va boshqarish tabiatga va inson xavfsizligiga salbiy ta'sirini minimallashtirishga qaratilgan qoidalar va standartlarga qat'iy ryoja qilishni talab qiladi.

Radioaktiv chiqindilarni boshqarishning asosiy maqsadi uning atrof-muhit va inson salomatligiga salbiy ta'sirini minimallashtirishdir. Bu jarayonning muhim elementlari bo'lib chiqindilarni xavfsiz saqlash va yo'q qilish, shuningdek, xodimlarni radioaktiv materiallarni to'g'ri ishslash va xavfsizlik choralariga ryoja qilishni o'rgatish hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasining "Radiatsion xavfsizlik to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq radiatsiyaviy xavfsizlikni ta'minlash sohasidagi davlat nazoratini Yerni geologik o'rganish bo'yicha Nazorat qilish bo'yicha Davlat Inspeksiysi, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash

vazirligi, O'zbekiston Respublikasi Tabiatni muhofaza qilish davlat qo'mitasi va O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasi amalga oshiradi. Ishlab chiqarishni nazorat qilish ionlashtiruvchi nurlanish manbalaridan foydalanuvchi va radioaktiv elementlarni o'z ichiga olgan materiallarni ishlab chiqaruvchilar tomonidan amalga oshiriladi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi qarashli barcha ob'yektlarda radiatsion xavfsizlik, radioaktiv chiqindilarni hisobga olish va saqlash, ularni yig'ish, saqlash va yetkazib berishni tashkil etish, shuningdek, qabul qilish, tashish va radioaktiv chiqindilarni utilizatsiya qilish uchun mas'ul shaxslar tayinlanadi. Radioaktiv chiqindilar va radioaktiv metall parchalari maxsus transportda olib tashlanadi. Har bir ishlab chiqarish korxonasida radioaktiv chiqindilar bilan ishlashda xodimlarning majburiyatlarini belgilovchi ichki mehnat tartibi qoidalari ishlab chiqilgan. "Navoiyuran" davlat korxonasi radiatsiyaviy xavfsizlik uchun asosiy mas'ul shaxs bo'lib, Korxona bosh muhandisi va unga bo'y sunuvchi xodimlar hisoblanadi.

BIOLOGIK TURLI-TUMANLIKNI SAQLAB QOLISH

GRI 304-1, 304-2

Biologik xilma-xillikni saqlash ekotizimlarning barqarorligini va ularning atrof-muhit o'zgarishi va tahdidlariga qarshi turish qobiliyatini saqlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Biologik xilma-xillik, shuningdek, insoniyat uchun oziq-ovqat, dori-darmon va materiallar kabi muhim resurslarni taqdim etadi. "Navoiyuran" DK bu jihatlarning muhimligini e'tirof etib, ularni qo'llab-quvvatlashda faol ishtirok etadi.

Rejalshtirishda "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatining bio xilma-xillikka ta'siri hisobga olinadi. Faoliyatning ta'sir darajasi, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan zarari va oqibatlari atrof-muhitni muhofaza qilish hujjatlarini (AMTBTA, ChRBCh, ChRBCh, ChHBCh, AMTQA) ishlab chiqishda baholanadi, ular mahalliy hamjamiyat vakillari va nazorat qiluvchi ishtirokida jamoatchilik muhokamalaridan o'tadi.

Korxona O'zbekiston Respublikasining "Yashil makon" milliy loyihasi doirasida faol ish olib bormoqda, uning

doirasida butun respublika bo'y lab kamida 200 million tup ko'chat ekish rejalashtirilgan. 2023-yilda obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish maqsadida 170 million tup daraxt ekildi.

"Navoiyuran" davlat korxonasing qo'riqlanadigan tabiiy hududlarda hamda biologik xilma-xillik qiymati yuqori bo'lgan hududlarda va ularga tutash hududlardan tashqarida, mulki bo'lgan, ijara ga berilgan yoki tasarrufidagi ishlab chiqarish bo'limnalari mavjud emas.

Korxona biologik xilma-xillikni muhofaza qilishda faol ishtirok etishni maqsad qilib qo'yan. Yaqin kelajakda bir qator ekologik tashabbuslarni ishlab chiqish va amalga oshirish, jumladan, ekotizimlarni bilan o'zaro hamkorlik, tabiiy yashash joylarini saqlash va tiklash dasturlari, barqaror tadbirkorlik amaliyotini ilgari surish rejalashtirilgan.

JALB QILINGANLIK VA XODIMLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLAR

Sur resurslari va ularni tashkil etish	79
Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	82
Xodimlar uchun xilma-xillik va teng immoniyatlar	85
Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	90
Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	92
Ta'lim sohasida xalqaro hamkorlik	93
Investitsiya va ta'lim tizimini zamonaviylashtirish	93
Ijtimoiy rivojlanishga hissa qo'shish	95
Hududlarni rivojlantirish	95
Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	95
Radiatsion nazorat	99
Mehnat muhofazasini ustuvorlashtirish va jarohatlanishni oldini olish	99
Favqulodda vaziatlar ta'siriga javob berish strategiyasi va choralar	99

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Navoiyuran" davlat korxonasi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi qarori.
- "Navoiyuran" davlat korxonasi ishchi tuzilmalariga ishlab chiqarish-xo'jalik faoliyatining asosiy (joriy) natijalari uchun ustama to'lash to'g'risidagi Nizom.
- O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi.
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yilda qabul qilingan Jamoa shartnomasi
- "Navoiyuran" DK ning 2022-yil 5-yanvardagi Kadrlat bo'limi to'g'risidagi Nizom Xodimlarni ishga qabul qilish tartibi

- Rahbarlik lavozimiga nomzodlarni tanlash, suhbatlashish, kelishish va tasdiqlash tartibi.
- Mehnat nizolari Komissiyasi to'g'risidagi Nizom.
- Personalning almashinuvni to'g'risidagi Nizom.
- Xodimlarning xulq-atvor qoidalarini

2023-yildagi asosiy ko'rsatkichlar

- Xodimlar qo'nimsizligi – 5.7%
- Xodimlarning o'rtacha ro'yhat soni – 8498 nafar
- Jami qabul qilingan xodimlar soni – 154 ta odam

SUR RESURSLARI VA ULARNI TASHKIL ETISH

GRI 2-7, 2-30, 3-3, 401-1, 401-3, 402-1, 405-2

"Navoiyuran" davlat korxonasi tashkil etilganidan buyon kadrlar boshqaruvi tizimini rivojlantirish, jumladan, malakali kadrlar va samarali boshqaruv strategiyasini ishlab chiqish ustuvor vazifa bo'lib kelmoqda. Ushbu strategiyani amalga oshirish orgali "Navoiyuran" DK xodimlarning malakasidagi bo'shliqlarni yo'q qilmoqda va ichki iste'dodlarni rivojlantirmoqda. Rivojlanish dasturi o'rganish va o'sish uchun imkoniyatlar yaratadi, xodimlarni jaib qilish va ushlab turishga yordam beradi.

Korn Ferry (AQSh) bilan hamkorlikda ishlab chiqilgan "Boshqaruv kadrlarini rivojlantirish" yo'l xaritasi va rivojlanish dasturi doirasida boshqaruv kadrlarini rivojlantirish va kadrlar zaxirasini tayyorlash jarayonlarini boshlashrejalashtirilgan. Korxonayangitashkiliytuzilmani tasdiqlash va yo'l xaritasini 2024-yilning birinchi choragi boshlanishigacha amalga oshirishni rejalashtirmoqda. "Yo'l xaritasi" 52 ta, jumladan, rahbarlik lavozimlari bo'yicha xodimlarni baholash bo'yicha tadbirlarni o'z ichiga oladi va qo'shimcha 36 ta lavozimni baholash rejalashtirilgan. Baholash kadrlar bo'limi tomonidan konsalting xizmati va loyiha offisi bilan birgalikda Hay Group (Grading) metodologiyasidan foydalangan holda amalga oshiriladi. Rahbarlik lavozimlari va xodimlarning muvaffaqiyati profillari ishlab chiqilgan.

HR funksiyasining keng qamrovli diagnostik sinovi kuchli, zaif tomonlari va yaxshilash sohalarini aniqlaydi, bu esa HR amaliyotlari Korxonaning strategik maqsadlariga mos kelishini ta'minlashga yordam beradi va xodimlarning samaradorligi va qoniqishini oshiradi. Diagnostika natijalariga ko'ra, boshqaruv lavozimlarini (Davlat Dumasi, Davlat Dumasi-1 darajasidagi rahbarlar),

bevosita bo'ysunuvchi va strategik muhim lavozimlarni, shuningdek funksional menejerlar lavozimlarini (Davlat Dumasi darajasidagi 32 ta lavozim) tahlil qilish va baholash amalga oshirildi. Lavozimlarning funksiyalarini, ularni shakllantirish usullarini va baholash vositalarini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

"Yo'l xaritasi" doirasida ekologik va ijtimoiy jihatlarga e'tibor qaratgan holda quydagi tashabbuslarni o'z ichiga olgan ustuvor chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqildi:

- HR funksiyasi tashkiliy tuzilmasining transformatsiyasi:** Atrof-muhit va ijtimoiy mehnat sharoitlarini yaxshilash uchun HR samaradorligini oshirish.
- Xodimlarni boshqarish uchun biznes jarayonlarini reinjiniring qilish:** Atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish va mehnat sharoitlarini yaxshilash uchun jarayonlarni optimallashtirish.
- HR-funksiya IT arxitekturasining rivojlanishi:** Ekologik toza va energiya tejamkor IT-yechimlarni joriy etish.
- Ichki xodimlar uchun HR vakolatlarini rivojlantirish:** Barqaror rivojlanish va ekologik mas'uliyatga asoslangan holda xodimlarni o'qitish va rivojlantirish.
- HR-yollash rejası:** Ekologik toza texnologiyalar va ijtimoiy mas'uliyatga yo'naltirilgan mutaxassislarini jaib qilish.
- Xodimlar sonini rejalashtirish jarayonini kuchaytirish:** Ish kuchiga bo'lgan ehtiyojni rejalashtirishda ekologik va ijtimoiy jihatlarni hisobga olish.

- Xodimlarniprofaolqidirishvatanlashnirivojlantirish:** Barqaror rivojlanish va ijtimoiy mas'uliyat qadriyatlarini qo'llab-quvvatlaydigan xodimlarni qidirish.
- Turli toifadagi xodimlarni moslashtirishga yondashuvni ishlab chiqish va amalga oshirish:** Ekologik va ijtimoiy standartlarni hisobga olgan holda moslashish dasturlarini yaratish.
- Taqdirlash strategiyasini aniqlash:** Ekologik va ijtimoiy mas'uliyat tamoyillarini xodimlarga haq to'lash va rag'batlantirish tizimiga kiritish.
- Lavozimlarni baholash va greydar tizimini ishlab chiqish:** Atrof-muhit va ijtimoiy mezonzlarni hisobga olgan holda omilkorlik tahlili orqali pozitsiyaning qiymatini aniqlash.
- Umumiyluk mukofotlash tizimini ishlab chiqish:** Barqaror rivojlanish strategiyasini qo'llab-quvvatlovchi mukofot tizimini yaratish.

- Barcha toifadagi xodimlar uchun muvaffaqiyat profillarini shakllantirish:** Ekologik va ijtimoiy mas'uliyatga urg'u berilgan kompetensiya modelini yaratish va joriy etish.
- Yetakchilikni rivojlantirish dasturlarini shakllantirish:** Atrof-muhit va ijtimoiy masalalarini hisobga olgan holda boshqara oladigan rahbarlarni rivojlantirish dasturlarini ishlab chiqish.

Tashabbuslardan biriga ko'ra, muhandislik kasbi uchun kadrlar zaxirasini tayyorlash doirasida tarkibiy bo'linmalarda malakali xodimlarni aniqlash rejalashtiriladi (kamida ikki kishi 1-o'rinn uchun zaxiralangan), keyin ular kadr zaxirasiga kiritiladi va belgilangan tartibda stajirovkadan o'tadi.

2022-2023-YILLAR BO'YICHA XODIMLARNING GENDER TARKIBI

Hudud	Doimiy xodimlar soni				Vaqtinchalik xodimlar soni			
	2022		2023		2022		2023	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	310	102	345	111	1	2	1	3
Zafarobod, Nurota DTE lari	4 575	415	4 964	424	61	41	67	33
Uchquduq, Bukontog'	1 369	139	1 452	138	1	10	2	10
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	1 182	164	1 243	161	-	-	1	3
Jami	7 436	820	8 004	834	63	53	71	49

2023-yil yakuniga ko'ra Navoiyuranda 8958 kishi ish bilan ta'minlangan bo'lsa, shundan 883 nafari ayollardir. Erkaklar ishchi kuchining 90% ni tashkil qiladi, bu kon

sanoatida an'anaviy erkaklar ustunligini aks ettiradi. Biroq, Korxona gender to'siqlarini bartaraf etish va xilmayillik va inklyuziya tashabbuslarini ilgari surish bo'yicha faol ishlamoqda.

Xodimlar asosini doimiy ishchilar tashkil qilib, ularning soni 8838 nafar, jumladan, 834 nafar ayollar, bu 2022-yilga nisbatan 7 foizga ko'pdir. Qisqa muddatli loyihamalar uchun vaqtinchalik xodimlar jalb qilinadi, ularning soni 4 foizga oshib, 120 kishini tashkil etdi. Xodimlarning umumiyluk o'sishi 5% ni tashkil etdi.

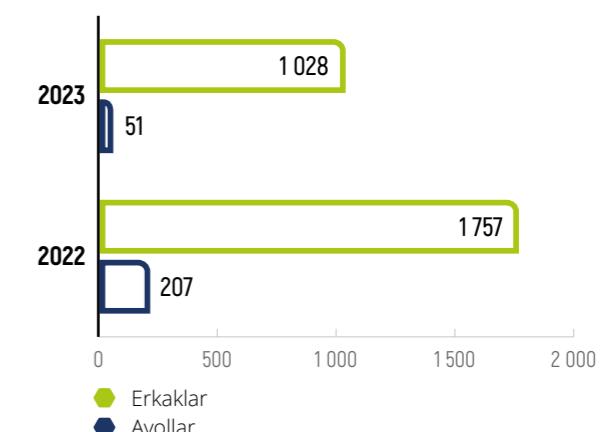
Burchora-tadbirlarnafaqatishlabchiarishjarayonlarining barqarorligi va uzluksizligiga xizmat qiladi, balki ish o'rinnari yaratish, barcha xodimlar uchun teng imkoniyatlarni ta'minlash orqali ijtimoiy barqarorlikka ham ijobjiy ta'sir ko'rsatadi.

2023-YILDA ISHGA QABUL QILINGAN XODIMLAR SONI VA YOSHI¹

Hudud	30 yoshgacha		30 dan 50 yoshgacha		50 yoshdan katta	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	16	3	33	8	2	1
Zafarobod, Nurota DTE lari	349	8	304	13	13	1
Uchquduq, Bukontog'	81	1	87	1	4	-
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	40	3	88	11	11	1
Jami	486	15	512	33	30	3

ISHLASH DINAMIKASI

Korxonaning ichki hisobotiga ko'ra, kadrlar rotatsiyasining pastligi sababli, ishga qabul qilish jarayonida xodimlarning umumiyluk soni 2022-yilga nisbatan 80 foizdan ko'proqqa qisqardi. Biroq, yosh ishchilar ko'pincha yangi istiqbollar, innovatsion g'oyalar va texnologik bilimlarni olib kelishadi, bu esa samaradorlik va raqobatbardoshlikni oshirishi mumkin.

2023-YILDA ISHGA QABUL QILINGAN XODIMLAR SONI

Hudud	30 yoshgacha		30 dan 50 yoshgacha		50 yoshdan katta	
	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar	Erkaklar	Ayollar
Navoiy	5	1	10	1	1	-
Zafarobod, Nurota DTE lari	116	13	129	9	26	1
Uchquduq, Bukontog'	17	2	44	-	25	-
Boshqalari (Nurobod, Toshkent, Zirabuloq)	14	-	29	4	29	7
Jami	152	16	212	14	81	8

1 Kafedra bo'yicha qabul:

Nurota DTE - qabul 11.01.2022.

Bukantau DTE - 01.11.2022 dan qabul qilish.

Markaz rahbaryati va Zirabuloq DTE - qabul 01.11.2022 y.

2023-yilda ishdan bo'shatilgan xodimlar soni 483 kishini tashkil etdi, ularning aksariyati 50 yoshgacha bo'lgan erkaklar bo'lib, Korxonada kadrlar almashinuvni ko'satkichi 5,7 foizdan ortig'i tashkil etdi. Korxonadagi yosh xodimlarning ishdan bo'shatilishi turli sabablarga ko'ra sodir bo'lgan, jumladan, unumdorlikdagi muammolar, tarkibiy o'zgartirishlar, malakalarning mos kelmasligi va mehnat intizomining buzilishi.

Korxona oldiga qo'yilgan qisqa muddatli asosiy vazifa HR jarayonlarini optimallashtirish va markazlashtirish, xodimlar ma'lumotlarini boshqarishni soddalashtirish, xodimlar haqidagi ma'lumotlarni kuzatish va hisobotlarni shakllantirishni ta'minlaydigan avtomatlashtirilgan HR ma'lumotlarini hisobga olish tizimini (ERP) joriy etishdan iborat.

XODIMLARNI IJTIMOIY QO'LLAB-QUVVATLASH

GRI 2-30, 201-3, 401-3, 407-1

"Navoiyuran" DK xodimlarining uyushmalar erkinligi va jamoa shartnomalarini tuzish huquqlarini hurmat qiladi va ularga rioya qiladi.

Korxonaning barcha xodimlari jamoa shartnomasi bilan qamrab olingan. Xodimlarning birlashish erkinligi huquqini amalga oshirgan holda, Korxonada kasaba uyushmasi mavjud bo'lib, uning vazifalariga Jamoa shartnomasi qoidalarining bajarilishini nazorat qilish kiradi. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasining "Kasaba uyushmalari to'g'risida"gi Qonunining 44-moddasiga

asosan Korxona kasaba uyushmasi inspektorlari tomonidan xodimlarning ijtimoiy-iqtisodiy huquq va manfaatlariga dahldor me'yoriy-huquqiy va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishi doimiy nazoratga olingan.

Kasaba uyushmasi komissiya vakillarining teng miqdordagi ishtirokini ta'minlaydi. Kelib tushgan takliflar atroficha muhokama qilinib, O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablari va yangilanishlari hisobga olingan holda bajarilgan ishlarni yuzasidan hisobotlar tuziladi.

2023-yil davomida "Navoiyuran" DK jamoa shartnomasi bo'yicha quyidagi majburiyatlarni bajardi:

ISH BERUVCHINING MAJBURIYATLARI

- Korxona mahsulot ishlab chiqarish va sotish bo'yicha majburiyatlarni muvaffaqiyatlari bajarib, 2023-yilga mo'ljallangan rejali ko'satkichlarga erishib, o'z xodimlarining bandligini ta'minlagan holda o'zining ishonchligi va samaradorligini tasdiqladi.
- 2023-yilda mahsulot eksporti prognozi to'liq hajmida bajarildi.
- Muvaffaqiyatlari ishlab chiqarish-moliyaviy ko'satkichlarni tufayli korxonada Investitsiya dasturi doirasida umumiyligi qiyomi 62,1 million dollarlik investitsiya va 2,1 million dollarlik innovatsion loyihibar amalga oshirildi.
- Korxonada ishlab chiqarish tannarxini kamaytirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar ishlab chiqildi va tasdiqlandi.
- Korxona mehnat jamoasini ishlab chiqarish, xo'jalik va ijtimoiy faoliyat natijalarini to'g'risida o'z vaqtida xabardor qilish maqsadida ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalarda ma'lumotlar e'lon qilinib, uchrashuvlar tashkil etilib, "Konchilar Hayoti" gazetasiga materiallar taqdim etildi.

KADRALAR TAYYORLASH VA KASBIY HAMDA ISHLAB CHIQARISH MALAKASINI OSHIRISH

- Korxona har yili o'z xodimlarining ehtiyojlariha moslashitirilgan kompleks o'quv dasturlariga sarmoya kiritadi, bunda ham kasbiy, ham umumiyligi ko'nikmalarni oshirishga e'tibor qaratiladi. Bu sa'y-harakatlar odatda mutazam seminarlar va master-klasslar o'tkazish, sanoat konferensiylari va tadbirlarida ishtirok etishni rag'baltantirish va tashqi o'quv resurslariga kirishni osonlashtirishni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, Korxona o'z ta'lim tashabbuslarining strategik maqsadlariga mos kelishini ta'minlashga harakat qiladi va uzluksiz o'rganish va rivojlanish madaniyatini rag'baltantiradi.
- Hisobot davrida Korxona xodimlarining malakasini oshirish bo'yicha so'rovlarini bajarish rejasiga to'liq bajarilib, rahbariyatga hisobot taqdim etildi, unga ko'ra 105 936 saat vaqt sarflandi va 1967 nafar xodim o'qitildi.
- Korxona rahbariyati uchun o'quv jarayonida xorijiy ta'lim va ish tajribasi alohida ahamiyatga ega bo'lib, bu birinchi navbatda turli xil ish muhitlari, madaniyatlar va amaliyotlari bilan tanishish, ularning dunyoqarashini kengaytirish va xodimlarning standar bo'lмаган nomaqbul muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirish imkonini beradi, shuningdek, Korxona ichidagi jarayonlarni takomillashtirish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan yangi usullar, texnologiyalar va metodologiyalarni o'rganish imkoniyatini yuzaga keltiradi. Ikkinchidan, xalqaro tajriba globallashgan biznes muhitida qimmatli bo'lgan madaniy kompetensiya va madaniyatlararo muloqot ko'nikmalarni rivojlanishiga yordam beradi. Bundan tashqari, chet elda o'qitish va ish tajribasi shaxsiy va professional o'sish imkoniyatlarini taqdim etish orqali xodimlarni ushlab turish va qoniqishini oshirishi mumkin. Korxona xodimlari Janubiy Koreya, Turkiya va Germaniyada turli seminar va treninglarda qatnashdilar.
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va Moliya vazirligi tashabbusi bilan davlat xaridlari bo'yicha kurslar tashkil etilib, ularda Korxonadan 32 nafar xodim ishtirot etdi.
- Ta'lim kurslarida qatnashayotgan barcha xodimlar o'quv jarayonida ta'lim muassasalarini tomonidan qo'yilgan barcha talablariga sidqidildan amal qilgan holda, o'z mashg'ulotlariga vijdoran yondashishni namoyish etdi. Kurslarni tamomlaganlik natijalariga ko'ra ularga tegishli diplom va sertifikatlar topshirildi.

KORXONA XODIMLARINING MEHNATIGA HAQ TO'LASH

- 2023-yilda "Navoiyuran" davlat korxonasi xodimlarining o'rtacha ish haqi 0,7 million so'mni (0,7 ming AQSh dollarini) tashkil qildi. Korxona kafolatlangan va qo'shimcha to'lovlar bo'yicha o'z majburiyatlarini o'z vaqtida bajaradi. Ta'il nafaqalari va ishdan bo'shatish nafaqalari, shuningdek bayram va dam olish kunlaridagi ishlarni, qo'shimcha ishlarni uchun to'lovlar ikki baravar stavkada to'landi; tunji ish uchun Jamoa shartnomasida nazarda tutilgan miqdorda qo'shimcha haq to'langan. Xususan, 2023-yil uchun 1235 nafar xodim va nafaqaxo'rga 0,05 million AQSh dollari to'langan. "Birdamlik" jamg'armasi tomonidan 79 nafar jismoniy shaxsiga 0,02 million AQSh dollari miqdorida moliyaviy yordam ko'satildi. 184 nafar boquvchisini yo'qotgan, ijtimoiy himoyaga muhetoj, xodimlar oilalaridagi nogironlar, shuningdek, yolg'iz pensionerlarga 0,01 million dollarlik oziq-ovqat paketlari yetkazib berildi. Kasaba uyushmasi ham o'zining xodimlari uchun munosib mehnat sharoitlarini yaratish borasida ish olib boradi. Yil davomida Korxona balansiga 0,01 million dollarlik moddiy boyliklar, jumladan, termopotlar, muzlatgichlar, mikroto'lqinli pechlar va boshqalar kelib tushdi. 0,02 million AQSh dollari dafn marosimini tashkil etish va moddiy yordam ko'satishga ajratildi; ishlamaydigan pensionerlarga ularning arizalari bo'yicha 0,1 mln AQSh dollari miqdorida moddiy yordam ko'satildi.

MEHNAT MUHOFAZASI VA XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH

- 2023-yilda qayd etilgan baxtsiz hodisalarining umumiyligi soni 10 tani tashkil etdi, bu 2022-yilga nisbatan 2 ta hodisaga ko'pdirdi. Ishlab chiqarish jarohatlarining asosiy sababi, ish joyidagi xodimlarning e'tiborsizligi yoki ehtiyojsizligi bo'ldi. Shunga qaramay, profilaktika chorasi sifatida Korxona ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 xalqaro standartlari talablariga muvofiq integratsiyalashgan menejment tizimining mustaqil auditining to'liq siklini (2-bosqich) o'tkazishga qaror qildi hamda 14 ta navbatdan tashqari, keng qamrovli tekshiruvlar o'tkazdi.
- Korxona o'z xodimlarining sog'lig'i va xavfsizligini ta'minlash uchun ilg'or tajribalarga mos keladigan turli chora-tadbirlarni amalga oshiradi. Bunga xavfsizlik tartib-qoidalari va protokollari bo'yicha kompleks o'quv dasturlarini taqdim etish, potensial xavflarni aniqlash va kamaytirish uchun mutazam tekshiruvlar o'tkazish, shaxsiy himoya vositalari (PPE) va tegishli xavfsizlik vositalaridan foydalanishni ta'minlash, xabardorlik kampaniyalari va mutazam ravishda xavfsizlik madaniyatini oshirish kiradi. 2023-yilda shaxsiy himoya vositalariga 0,7 million AQSh dollari sarflandi, sog'liqni saqlash va xavfsizlik texnikasi bo'yicha 17 ta o'quv seminarlari o'tkazildi.

XODIMLARNING SALOMATLIGI

- Korxona xodimlarini qo'llab-quvvatlash va ularning salomatligini ta'minlash maqsadida sanatoriy-kurortlarda davolanishni tashkil etishga qaror qildi. Ushbu tashabbus ko'laming salmoqli ekanligi 2023-yilda terapevtik va profilaktik ovqatlanishni tashkil etish uchun ajratilgan 2,6 million dollar miqdorida mablag'larda o'z ifodasini topdi. Shuningdek, Korxona tomonidan o'ta zararli va og'ir mehnat sharoitida kamida 5 yil, zararli va noqulay mehnat sharoitida kamida 10 yil ishlagan xodimlar va nafaqaxorlarga 0,01 mln AQSh dollari miqdorida tishlarni protezlash uchun mablag' ajratildi.
- Xodimlarning ishdan bo'sh vaqtlarini foydali o'tkazish, xodimlarning madaniy hordiq chiqarishini tashkil etish, ularni sportga keng jalb etish yo'nalishida bo'sh vaqtini foyda bilan o'tkazishga imkon beradigan turli sport-ko'nglochar tadbirlar tashkil etilmoqda. Bu yo'nalishda "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasi Korxona bilan yaqindan hamkorlik qiladi. 2023-yil davomida shashka, shaxmat, mini-futbol, voleybol va streetbol bo'yicha musobaqalar o'tkazilib, g'oliblar belgilangan tartibda taqdirlandi. Yil davomida Xiva, Toshkent, Buxoro, Samarcand va Shahrisabz shaharlarga turistik sayohatlar tashkil etildi. 700 ga yaqin ishchi jalb qilindi va 0,02 million AQSh dollari sarflandi. Shuningdek, ichki turizm yo'nalishida 300 nafardan ortiq xodimlarning Sarmishsoy, Qanorboy ota, Nurota dam olish maskanlari hamda Abduholiq G'ijduvoniy ziyoratgohiga tashrifi tashkil etildi.

TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH

- O'z xodimlariga g'amxo'rlik qilib, Korxona "NTMK jamg'armasi" davlat tibbiyot muassasalari bilan hamkorlikda bepul tibbiy xizmatlarni, jumladan, kattalar va ularning bolalarini maqsadli ko'rirkdan o'tkazish va davolanish imkoniyatini taqdim etdi. 2023-yilda NTMK jamg'armasining Tibbiyot-sanitariya boshqarmasi va bo'linmalarida 2429 kishi davolangan bo'lsa, xodimlarning ambulator tashriflar soni 139 800 nafarni tashkil etdi. Xodimlardan tashqari, Korxona hisobidan 17 yoshgacha bo'lgan bolalar, pensionerlar va nogironlar ham davolandi, ularning umumiyligi soni, shu jumladan, 4185 nafarni tashkil etdi.
- Xodimlar yil davomida zararli mehnat sharoitlari tufayli kasallanish holatlari qayd etilmadi.

UMUMIY OVQATLANISH BIAN TA'MINLASH

- Umumiy ovqatlanish sohasida Korxonalar o'tkazilgan keng ko'lamli sa'y-harakatlar natijasida "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasiga qarashli 17 ta oshxona xodimlarni 10 kunlik davr mobaynida sifatli va muvozanatli taomnomalar bilan ta'minlashga muvaffaq bo'ldi. Bo'limlarning ish jadvaliga muvofiq kechki va tungi smenalarda ovqatlanish tashkil etildi. Ishlab chiqarish xususiyatidan kelib chiqib, oziq-ovqat shoxobchalaridan sezilarli masofada ishlaydigan xodimlar uchun tavsiya etilgan mahsulotlardan iborat oziq-ovqat paketi (quruk payok) yaratilgan.

BOLALAR UCHUN SOG'LIQNI SAQLASHNI TASHKIL ETISH

- Yozgi ta'til davrida "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasi va "Navoiyuran" DK o'rtaida xodimlar farzandlarining dam olishini tashkil etish bo'yicha shartnoma tuzilib, buning natijasida 7 ta shahar tashqarisidagi, 2 ta shahar ichidagi shahar bolalar salomatligi markazlari tashkil etildi. 2023-yilda 1015 nafar bola "Kelajak", "Bolajon", "Sarmish", "Sug'diyona", "Paxlavon", "Zarafshon", "Bulbulcha" va "Yulduz" bolalar sog'lomlashtirish lagerlariga ta'tilga yo'naltirildi.

TURAR JOYNING TAQSIMLANISHI

- "Navoiyuran" DK majmuasi hududida Korxona xodimlari uchun xodimlarni joylashtirishga mo'ljallangan maxsus xizmat uylari va oilaviy yotoqxonalar ajratilgan.

BOSHQALARI

- Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sotib olish uchun ta'tilga chiqayotganlarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash - 0,7 million AQSh dollarini tashkil etdi.
- Ishchilarni ish joyiga olib borish va ish joyidan olib kelishga 2,2 million dollarini ajratildi.
- Maxsus kiyim xarid qilishga 0,9 mln AQSh dollari sarflandi.
- Tadbirlar va bayramlar munosabati bilan amalga oshirilgan to'lovlar 0,3 mln AQSh dollarini tashkil etdi.

"Navoiyuran" DKda ayollar asosan homiladorlik va tug'ish ta'tilini olishadi, biroq, Korxona o'z xodimlarini jinsi bo'yicha hech qanday tarzda cheklamaydi va O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi bilan bir qatorda bola parvarishi hamda to'lovlar to'g'risidagi davlat tomonidan belgilangan to'lovlar va nafaqalar to'g'risidagi qonun hujjatlariga ham qat'iy rioya qildi. Ularning miqdori

qonun hujjatlarida va korxonaning jamoa shartnomasida, shuningdek, tug'ruq ta'tilini berishda belgilanadi.

2023-YILDA BOLANI PARVARISH QILISH BO'YICHA TA'TIL

Ko'rsatkich	Jami	Erkaklar	Ayollar
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til olish huquqiga ega bo'lgan xodimlarning umumiyligi soni	8 958	8 075	883
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til olish huquqidagi foydalangan xodimlarning umumiyligi soni	89	-	89
Hisobot davrida Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan xodimlarning umumiyligi soni	30	-	30
Avvalgi hisobot davrida Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan xodimlarning umumiyligi soni	15	-	15
Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til yakunlanganidan keyin ishga qaytib kelgan va hali ham ishga qaytib kelganidan keyin ishga joylashtirilgan xodimlarning umumiyligi soni	26	-	26

XODIMLAR UCHUN XILMA-XILLIK VA TENG IMKONIYATLAR

GRI 405-1

"Navoiyuran" davlat korxonasi jinsi, irqi, millati, yoshi va kelib chiqishidan qat'i nazar, barcha xodimlar uchun teng imkoniyatlarni faol qo'llab-quvvatlaydi. U adolatli va inklyuziv ishga qabul qilish jarayonini ta'minlab, turli xil kadrkar zahirasini shakllantiradi. 2024-yildan boshlab xilma-xillik va inklyuzivlik seminarlari xodimlarning xabardorligini oshirish va ishchi kuchida hurmat va tushunish madaniyatini yaratish uchun o'quv dasturlariga kiritiladi. Biznes, shuningdek, tashabbuslarni ilgari surish va taraqqiyotni kuzatish uchun xilma-xillik qo'mitasini yaratishni rejalashtirmoqda. Ushbu tashabbuslarni muntazam ko'rib chiqish va baholash ularning samarali va jahon standartlariga javob berishiga yordam beradi.

Xodimlarni hisobga olish uchun demografik ma'lumotlar, til ko'nikmalari va madaniy kelib chiqishi kabi xilma-xillik ma'lumotlarini o'z ichiga olgan yozuvlar olib boriladi. Ushbu yozuvlar Kadrlar bo'limiga xilma-xillik ko'rsatkichlarini kuzatishga yordam beradi. Kadrlartni hisobga olish ma'lumotlarni to'plash, saqlash va tahlil qilish uchun xavfsiz va standartlashtirilgan tizimlar yordamida amalga oshiriladi, yozuvlar muntazam

ravishda yangilanadi va aniqligini ta'minlash uchun ko'rib chiqiladi. Korxona O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-iyuldagagi O'RQ-547-son Qonuniga muvofiq xodimlar to'g'risidagi ma'lumotlarning maxfiyligini qat'iy ta'minlaydi.

2023-YIL UCHUN XODIMLARNING MILLATI TO'G'RISIDAGI MA'LUMOT

№	Bo'linmaning nomi	Xodimlar soni	Millati						
			O'zbek lar	Ruslar	Tatarlar	Tojiklar	Qozoqlar	Qoraqalpoq lar	Boshqa millatlar
1	Ma'muriyat	210	180	8	7	4	2	6	3
2	Zafarobod tog'-qazib chiqarish boshqarmasi	4 102	2 851	43	22	10	676	467	33
3	Uchquduq ishlab chiqarish uchastkasi	1 222	999	32	11	3	157	11	9
4	Nurobod ishlab chiqarish maydonchasi	887	849	11	22	3	1	0	1
5	Uran ishlab chiqarish zavodi	168	149	8	5	2	2	2	
6	Markaziy moddiy-texnik baza	125	79	0	0	0	19	27	0
7	Nazorat-o'lchov asboblari va avtomatikaning Markaziy laboratoriysi	45	27	2	1	0	7	6	2
8	Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari markazi	57	33	1	2	1	13	6	1
9	O'quv markazi	3	3	0	0	0	0	0	0
10	"Navoiyuran" davlat korxonasining Toshkent shahridagi vakolatxonasi	1	1	0	0	0	0	0	0
11	Temir yo'l sexi	93	82	0	0	0	2	9	0
	shu jumladan:								
	Temir yo'l ustaxonasi boshqarmasi (Navoiy maydonchasi)	2	2	0	0	0	0	0	0
	Temir yo'l uchastkasi (Zafarobod maydonchasi)	38	27	0	0	0	2	9	0
	Temir yo'l uchastkasi (Uchquduq maydonchasi)	28	28	0	0	0	0	0	0
	Temir yo'l uchastkasi (Nurobod maydonchasi)	25	25	0	0	0	0	0	0

* Boshqa millatlar – ozarbayjonlar, arablar, armanlar, koreyslar, ukrainlar, uyg'urlar, nemislar, qirg'izlar.

№	Bo'linmaning nomi	Xodimlar soni	Millati						
			O'zbek lar	Ruslar	Tatarlar	Tojiklar	Qozoqlar	Qoraqalpoq lar	Boshqa millatlar
12	Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadi	576	448	1	0	2	49	70	6
shu jumladan:									
	Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash guruhi (Navoiy maydonchasi)	80	77	0	0	1	0	2	0
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Zafarobod maydonchasi)	369	250	1	0	1	45	66	6
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Uchquduq maydonchasi)	62	56	0	0	0	4	2	0
	Harbiylashtirilgan idoraviy qo'riqlash qo'mondonliklari (Nurobod maydonchasi)	65	65	0	0	0	0	0	0
13	Uran va nodir metallar geologiyasi ilmiy-tadqiqot markazi	1,469	1,110	24	11	11	200	100	13
shu jumladan:									
	Markaziy ma'muriyat	173	128	19	7	2	6	4	7
	Nurota dala geologik-tadqiqot ekspeditsiyasi	611	403	2	0	4	120	81	1
	Geologik-qidiruv otryadi	138	123	1	0	2	2	8	2
	Bukantog' dala geologik-tadqiqot ekspeditsiyasi	290	206	2	2	2	72	4	2
	Zirabuloq dala geologik-tadqiqot ekspeditsiyasi	257	250	0	2	1	0	3	1
JAMI		8 958	6 811	130	81	36	1 126	704	70

Bandlik va kambag'allikni qisqartirish Vazirligining 2023-yil 27-yanvardagi 1-1SN-soni qarori ijrosi doirasida "Navoiyuran" davlat korxonasi tomonidan 2023-yil 17-fevraldag'i "Ayollar kengashini tashkiletish to'g'risida"gi Protokolni joriy qildi. Kengashga rais boshchilik qiladi va Korxonaning turli darajalarida tayinlangan a'zolardan iborat. U bosh direktorga bo'yusunadi va kasaba uyushma qo'mitasi va davlat tili bo'yicha maslahatchi bilan o'zaro hamkorlik qiladi.

Xotin-qizlar kengashi Korxonada mehnat qilayotgan xotin-qizlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli va mehnat sharoitlarini yaxshilash, sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, ma'naviyatini yuksaltirishga xizmat qilmoqda. Kengashning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- Navoiy viloyati kambag'allikka qarshi kurashish va aholi bandligini ta'minlash Bosh boshqarmasi Oila va ayollar masalalari bo'limi bilan hamkorlik.
- Tegishli me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosidagi faoliyat.

- Ayollarning ijtimoiy faoliygini saqlash, jamiyatdagi mavqeini mustahkamlash va huquqlarini himoya qilish bo'yicha har yili tadbirlarni ishlab chiqish.
- Ayollar salomatligini mustahkamlash uchun dam olish tadbirlarini tashkil etish.
- Maqsadlar va tadbirlarning bajarilishini nazorat qilish, har oyda bosh direktorga bajarilgan ishlar to'g'risida hisobot taqdim etish.

Xotin-qizlar kengashi Korxonadagi ekologik va ijtimoiy muhitni yaxshilash, xotin-qizlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, jamiyat hayotidagi faol ishtirokini ta'minlashga salmoqli hissa qo'shmaqda.

Keyingi yillarda "Navoiyuran" davlat korxonasi Xotin-qizlar kengashi tomonidan ayollar salomatligini yanada mustahkamlash maqsadida fitnes, yoga, shashka, shaxmat va shu kabi sport turlari bo'yicha mashg'ulotlar tashkil etish g'oyasini faol targ'ib etish rejalashtirilmoqda. 2023-yil natijalari bo'yicha quyidagi ishlar amalga oshirildi:

Nº Chora-tadbir	O'tkazilgan sanasi
1 "Navoiy TMK" AJ, "NTMK jamg'armasi" va "Navoiyuran" DK hamkorligida Xalqaro xotin-qizlar kuni munosabati bilan "NTMK Oltin ayol" ko'rlik-tanlovi o'tkazildi, uning saralash bosqichida korxonaning 4 nafar xodimi ishtirok etdi, shundan 1 nafari final bosqichi g'olib bo'ldi.	2023 yil martida
2 "Har kunimiz Navro'z bo'lsin, jonajon O'zbekistonim" tadbiri doirasida milliy an'analar asosida pazandalik, kashtachilik, to'qimachilik va zargarlik buyumlari yaratish bo'yicha madaniy tadbirlar tashkil etilib, ularda xotin-qizlar ishtirok etdi. Shuningdek, ayollar va erkaklar o'ttasida sport musobaqlari tashkil etilib, g'oliblar esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi. Shuningdek, shahar hokimi qarori asosida "Hon Atlas" tanlovi tashkil etildi.	2023 yil martida
3 Xotin-qizlarning mehnat sharoitlarini yaxshilash, mehnatni muhofaza qilish va mehnat faoliyati sohasidagi qonun hujjatlariga riosa etilishini ta'minlash maqsadida joylarda og'ir va zararli mehnat sharoitlarida mehnat qilayotgan ayollar bilan muntazam ish olib borildi. Homilador ayollar osonroq ishga o'tkazildi.	2023 yil davomida
4 Ijtimoiy himoyaga muhtoj bo'lgan, nogiron bolasi bor bo'lgan va kam ta'minlangan ayollar ro'yxati shakllantirildi.	2023 yil apreliدا
5 Xotin-qizlarning sog'lom turmush tarzini ta'minlash maqsadida "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasi tibbiyot-sanitariya bo'limi shifokorlari tomonidan davriy tibbiy ko'rlikdan o'tkazilib, keyingi maslahatlar va davolash muolajalari o'tkazildi.	2023 yil davomida
6 Xalqaro oila kuniga bag'ishlangan tadbir doirasida "Oila – muqaddas dargoh" mavzusida tadbirlar tashkil etildi.	2023 yil mayida
7 "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiy bo'linmalarida mehnat qilayotgan xotin-qizlar va erkaklarning teng huquq va imkoniyatlari kafolatlarini keng targ'ib qilish maqsadida viloyat, tuman va mutasaddi tashkilotlarning mutasaddilarini ishtirokida seminarlar tashkil etildi.	2023 yil davomida
8 Xotin-qizlarning bo'sh vaqtlarida qo'shimcha daromad keltiradigan kasb-hunarlarini o'rgatish maqsadida o'ymakorlik, kashtachilik, to'quvchilik, zargarlik, sovundan gul yasash, professional oshpazlar bilan hamkorlikda pazandalik kabi yo'nalishlarda mahorat saboqlari tashkil etildi. "Oltin qo'llar" ko'rlik-tanlovi o'tkazilib, unda mazkur kasblarni egallagan korxona xodimlari o'qituvchilik qilishdi.	2023 yil may-iyunida
9 Xotin-qizlarga nisbatan zo'ravonlikqa qarshi kurashish Xalqaro kuni munosabati bilan boshqarmalarda viloyat hokimligi, tumanlar va mutasaddi idoralar mutasaddilarini ishtirokida "Biz zo'ravonlikka qarshimiz" mavzusida uchrashuv va seminarlar o'tkazildi.	2023 yil davomida
10 Oilaviy yoki boshqa holatlar tufayli aniqlangan ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etish, shuningdek, og'ir ijtimoiy vaziyatga tushib qolgan ayollarga ijtimoiy-huquqiy va psixologik yordam ko'rsatish bo'yicha individual yondashuvlar ishlab chiqildi.	2023 yil davomida
11 "O'zbekiston bo'yab sayohat" ichki turizm dasturi ko'magida arxeologiya va me'morchilik yodgorliklari bilan yaqindan tanishish maqsadida bayram kunlari ayollar va qizlar uchun sayohatlar (ekskursiyalar) tashkil etildi.	2023 yil davomida
12 "Zafarobod" kon boshqarmasida millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik va millatlararo do'stlikni mustahkamlashga qaratilgan madaniy-ma'rifiy tadbirlar o'tkazildi. Xalqlar do'stligi kuni doirasida Korxona xodimlari uchun "Do'stlik" festivali tashkil etildi.	2023 yil iyul-noyabrida
13 "Navoiyuran" davlat korxonasi xodimlarining oilalaridagi ijtimoiy-ma'naviy muhit barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatayotgan omil va shart-sharoitlar o'rganilib, tahvil qilinib, kelgusida ularning oldini olish chora-tadbirlari belgilanib, shu mavzuda uchrashuvlar tashkil etildi.	2023 yil davomida
14 Rahbariyat tomonidan Navoiy viloyati hokimligining tashakkurnomalari, faxriy yorliqlari va tegishli pul mukofotlari bilan taqdirlangan 43 nafar xotin-qizni rag'batlantrish bo'yicha takliflar bildirildi.	2023 yil davomida
15 Xotin-qizlarni sportga keng jalb etish ko'lamini yanada kengaytirish maqsadida "Navoiyuran" davlat korxonasi, "NTMK" AJ va "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasi xodimlari va ularning farzandlari ishtirokida velomarafon o'tkazildi.	2023 yil IV choragida
16 "Navoiyuran" davlat korxonasi, "NTMK" AJ va "NTMK jamg'armasi" davlat muassasasi xodimlari uchun Xalqaro oila kuniga bag'ishlangan "Zakovat" intellektual uyi" tadbiri bo'lib o'tdi. Unda Korxonaning 24 ta xodimasi ishtirok etdi va faxrli o'rinnlarni egallashdi.	2023 yil IV choragida

XODIMLAR VA RAHBARIYATNING O'ZARO MUNOSABATLARI

GRI 202-1, 402-1, 405-2

Ochiq muloqot kanallari, oshkorlik va ishonch madaniyatining oshishi, muntazam fikr-mulohazalar va qarorlar qabul qilishda xodimlarning ishtiroki xodimlar va rabbariyat o'tasidagi munosabatlarni yaxshilashga yordam beradi. Bu jarayonda aniq taxminlarni belgilash, xodimlarning hissalarini tan olish va nizolarni hal qilish ham muhim rol o'ynaydi.

Xodimlarni turli aloqa kanallari orqali sezilarli operatsion o'zgarishlar haqida xabardor qilish va qayta aloqa mexanizmlarini yaratish ularga o'zgarishlarga tayyorgarlik ko'rishga yordam beradi.

Korxonani xalqaro ekologik va ijtimoiy standartlarga muvofiq o'zgartirish tashabbusi doirasida 2023-yil noyabr oyida GRI 402 – Menejer va xodimlar o'tasidagi

munosabatlar xalqaro standartini joriy etish ko'zda tutilgan edi.

Adolatli va shaffof ish haqi amaliyoti xodimlar o'tasida ishonch va sodiqlikni mustahkamlashga yordam beradi. "Navoiyuran" davlat korxonasi xodimlarning o'tacha oylik ish haqi 2023-yilda 0,7 ming AQSH dollarini tashkil etib, O'zbekiston Respublikasidagi eng kam oylik ish haqi miqdoridan 751 foizga oshdi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi xodimlariga mukofot puli to'lash to'g'risidagi Nizomda mukofot olish shartlari va mukofotlarni hisoblash tartibi belgilangan. Agar qo'shimcha ish vaqt talab qilinsa, Korxona 2022-yil 4-noyabrdagi Jamoa sharhnomasiga muvofiq ikki barobar kompensatsiya yoki unga tenglashtirilgan dam olish vaqtlarini taklif qiladi.

BIR XODIMGA O'RTACHA YILLIK O'QUV SOATLARI, TOIFALAR BO'YICHA

Ko'rsatkichning nomi	Rahbarlar		Mutaxassislar		Ishchilar va boshqa xizmatchilar	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Soatlar	3 080	15 276	4 320	8 042	98 718	82 618
Xodimlar (soni)	65	344	108	186	1914	1437
Bir xodimga o'rtacha yillik o'quv soatlari soni	62	45	45	43	68	100

Korxonada kadrlar tayyorlashni tashkil etishni rejalashtirish ishlab chiqarish ehtiyojlarini, shuningdek, yangi pedagogik texnologiyalar va qayta tayyorlash hamda malaka oshirishning noan'anaviy shakllarini ishlab chiqishni hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Birinchidan, bu sizning Korxonada o'z vazifalarigizni samarali bajarish uchun qo'shimcha ko'nikma va bilimlarga ega bo'lishingizni ta'minlaydi, bu sanoat jarayonlari, texnologiyalari va xavfsizlik protokollari haqida yaxshi tushunchani o'z ichiga oladi. Ikkinchidan,

treninglar menejerlar va mutaxassislarga qazib olish sanoatidagi yangi tendensiyalar, qoidalar va ilg'or tajribalardan xabardor bo'lishga yordam beradi, bu ularga asosli qarorlar qabul qilish va doimiy takomillashtirishga yordam beradi. Umuman olganda, mashg'ulotlarning o'rtacha ko'rsatkichlari, jumladan soatlar 2022-yildan beri o'zgarmadi. O'qitish jarayonida erkaklar va ayollar ma'lum bir dasturni o'rganish uchun bir xil miqdordagi soatlarni sarflashadi.

XODIMLARNI O'QITISH VA RIVOJLANTIRISH

GRI 404-1, 404-2

2023-yildagi asosiy ko'rsatkichlar

- Xodimlarni kasbiy tayyorlashga sarflangan umumiy soatlar soni – **105 936**.
- Qo'shimcha va ikkinchi mutaxassisliklarga tayyorgarlik bo'yicha malaka oshirish borasida sarflangan umumiy summa 0,01 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.
- Kadrlar tayyorlash doirasidagi xalqaro hamkorlik geografiyasi: Turkiya, Belgiya, Buyuk Britaniya, Janubiy Koreya, Germaniya.

Kadrlar tayyorlash va malaka oshirish Korxonamizning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishini ta'minlashda asosiy o'rinn tutadi. Bizning tashabbuslarimiz xodimlarga murakkab kon va qayta ishslash operatsiyalarini xavfsiz va samarali boshqarish uchun zarur bo'lgan texnik ko'nikmalar va bilimlarni berishga qaratilgan. Biz, shuningdek, uzlusiz ta'lif va takomillashtirish madaniyatini qo'llab-quvvatlaymiz.

Biz xodimlarimizning malakasini oshirish va o'z ishlarini bajarish uchun zarur bo'lgan bilimlarga ega bo'lishlarini ta'minlash maqsadida amaliy treninglar, ixtisoslashtirilgan seminarlar va ilg'or texnologiyalardan foydalanish imkoniyatini taqdim etamiz. Bizning o'quv markazlarimiz ishlab chiqarish va ta'lif jarayonlari o'tasidagi yaqin aloqani ta'minlaydigan, Korxonaning aniq norma va tamoyillari qo'llab-quvvatlanadigan qulay ta'lif muhitini yaratadi.

Korxonada o'qitishning barcha turlari O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan berilgan litsenziyaga muvofiq amalga oshiriladi. Kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish uzuksizligini ta'minlash tizimimiz o'qitishning quydagi turlari va shakllarini o'z ichiga oladi: qayta tayyorlash (yangi kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarni egallash, ikkinchi va turdosh kasblarni o'zlashtirish), mustaqil bilim olish, qayta tayyorlash kurslari, malaka oshirish kurslari va maqsadli kurslar.

JINSIGA QARAB TAQSIMLAGANDA BITTA HODIMNI O'QITISHGA AJRATILGAN O'RTACHA YILLIK SOATLAR SONI

Jinsi	Jinsiga qarab taqsimlaganda hodimlarni o'qitishga ajratilgan o'rtaча yillik soatlari soni		Korxona xodimlarining ro'yhat bo'yicha umumiy soni		Jinsiga qarab taqsimlaganda bitta hodimni o'qitishga ajratilgan o'rtaча yillik soatlari soni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Erkaklar	103 872	101 651	7 499	8 075	14	13
Ayollar	2 246	4 285	873	883	3	3
Jami	106 118	105 936	8 372	8 958	17	16

Ayni paytda "Uran va nodir metallar geologiyasi" ilmiyishlab chiqarish markazining laboratoriya ma'lumotlarini boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini (LMAB) ishlab chiqish va joriy etish hamda geologiya laboratoriyasini raqamlashtirish munosabati bilan Korxonada LMAB tizimidan foydalanish uchun mas'ul bo'lgan kadrlar malakasini oshirish ishlari olib borilmoqda, bu o'qitish dekabr oyi oxirigacha yakunlanadi. Bundan tashqari, Korxona buxgalteriya xodimlariga, jumladan, 15 nafar

xodimga xalqaro standartlarga muvofiq moliviyyi hisobotlarni tayyorlash bo'yicha sertifikatlangan kurslardan o'tish imkoniyatini berdi. 3 oylik kurslarni yakunlash natijalariga ko'ra ACCA (DiplFR) xalqaro assotsiatsiyasining sertifikatlari berildi.

TA'LIM SOHASIDA XALQARO HAMKORLIK

"Navoiyuran" davlat korxonasi tashkil etilgan 2022-yildan buyon uning faoliyati va natijalarida jiddiy o'zgarishlar ro'y berdi. Ish jarayonlarini optimallashtirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va faoliyatning shaffofligini oshirish o'zgarishlarning asosiy yo'nalishlariga aylandi. Biroq, bu o'zgarishlarni samarali boshqarish strategik rejalashtirish, resurslarga sarmoya kiritish va manfaatdor tomonlarning faol ishtirokini talab qiladi.

Uran geologiyasi sohasidagi mutaxassislarning malakasini oshirish maqsadida Belgiyaning Yevroosiyo raqobatbardoshlik instituti va Buyuk Britaniyaning GBS Group Ltd kompaniyalari bilan hamkorlik memorandumi imzolandi. Shuningdek, Korn Ferry xalqaro konsalting kompaniyasi tajribasidan foydalangan holda Korxona rahbariyati uchun maxsus kurs ham tashkil etildi.

Worldskills Uzbekistan xalqaro assotsiatsiyasi bilan hamkorlik doirasida Korxonaning o'quv markazi uchun xalqaro standartlarga mos o'quv dasturi ishlab chiqildi. Ba'zi xodimlar jahon standartlariga javob beradigan jarayonlarni o'rganish uchun chet elda o'quv tadbirlarida qatnashdilar.

"Navoiyuran" DKda uran ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida atrof-muhitni boshqarish va mehnatni muhofaza qilish bo'yicha majburiy o'qitish rejalashtirilgan. IOSH xalqaro kompaniyasi bilan hamkorlik xalqaro standartlar asosida IOSH Managing Safety Training kurslarini tashkil etish imkonini beradi. Shuningdek, sog'liqni saqlash, xavfsizlik va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi ko'nikmalarни oshirish uchun NEBOSH bilan hamkorlik qilish rejalashtirilgan.

"Navoiyuran" DKning 12 nafer xodimining ixtisoslashtirilgan malakasini oshirish uchun Janser Consult GmbH va TÜV Rheinland kompaniyalari bilan ESG sohasida qo'shma treninglar o'tkazildi va belgilangan talablarga va global hisobot tashabbusiga (GRI) muvofiq Magdeburg, Germaniyada barqaror rivojlanish sohasida hisobot tayyorlandi.

Samarali o'qitishning muhim jihatni xodimlarga har tomonlama va tegishli bilimlarni berishga qaratilgan o'qitishni takomillashtirishdir. Ta'limga sarmoya kiritib, Korxona xodimlarning mahsuldarligini oshirishni davom ettirishi va o'zining operatsion samaradorligi va mahsuldarligini oshirishi mumkin. Shunday qilib, Korxona xodimlarni tayyorlashga yangilangan yondashuvni joriy etdi, xususan:

- Korxona xodimlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha Korxonaning ma'lumotlar bazasini avtomatashtirilgan axborotni elektron davlat ma'lumotlar bazasi bilan birlashtirgan yangi elektron platformani yaratish;
- attestatlar, diplomlar, sertifikatlar berish tizimiga muvofiq ishlab chiqilgan hujjatlar majmuasini joriy etish;
- Korxonadagi transformatsiya jarayonlarini samarali tashkil etish maqsadida xorijiy davlatlarda ilmiy seminarlarda qatnashish;
- mahalliy va xorijiy ta'lim muassasalarida malaka oshirishni tashkil etish;
- Hozirgi O'quv markazi uchun qo'shimcha bino ajratildi, rekonstruksiya qilindi, zamonaviy uskunalar bilan jihozlandi.

IJTIMOY RIVOJLANISHGA HISSA QO'SHISH

HUDUDLARNI RIVOJLANTIRISH

GRI 203-1, 203-2, 413-1

"Navoiyuran" DK O'zbekiston Respublikasining eng yirik ish beruvchilaridan biri bo'lib, mamlakatimizning Navoiy viloyatida faoliyat yuritadi va o'zi joylashgan hudud rivojiga katta hissa qo'shib kelmoqda. Korxona faoliyatining asosiy yo'nalishlari: Uchquduq ishlab chiqarish uchastkasi (Navoiy viloyatining shimoliy qismi); Zafarobod kon boshqarmasi (Navoiy va Buxoro viloyatlari); Uchquduq ishlab chiqarish maydoni, Nurobod (Samarqand viloyati) va "Navoiyuran" davlat korxonasining boshqarmasi va uran ishlab chiqarish zavodi (Navoiy sh., Navoiy viloyati).

Korxona mahalliy hamjamiyatlarni rivojlantirishga qaratilgan va u mavjud bo'lgan barcha hududlarning farovonligi va ijtimoiy hayotiga ijobjiy hissa qo'shishga intiladi. "Navoiyuran" davlat korxonasi ijtimoiy infratuzilmani va shahar atrof-muhitini rivojlantirish, ommaviy va bolalar sportini qo'llab-quvvatlash, xizmat ko'rsatish va sog'liqni saqlash sifatini oshirish kabi qator yo'nalishlarda aholi ehtiyojlari va tadbirkorlik maqsadlariga, aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj toifalarini qo'llab-quvvatlash, ta'limga qo'llab-quvvatlash, madaniyatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirishga javob beradigan ijtimoiy loyihalarga sarmoya kiritadi.

"Navoiyuran" davlat korxonasi innovatsion faoliyat doirasida mamlakatimizning quyidagi yetakchi oliy o'quv yurtlari va ilmiy muassasalar bilan samarali hamkorlik qiladi:

- Navoiy davlat tog'-kon texnologiya universiteti;
- O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining U.A.Arifov nomidagi ion-plazma va lazer texnologiyalari universiteti;
- O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining Yadro fizikasi instituti;
- Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat texnika universiteti va boshqalar.
- 2023-yilda Korxona hayriya va homiylik ishlariga 2,7 milliard so'm (0,4 million AQSH dollar) investitsiya kiritdi.

2023-YILDAGI HOMIYLAR YORDAMI

Nº	Tashkilotlar	Homiylik yordam turlari	Miqdori, mln AQSh dollari
1	Samarqand viloyati ma'muriyati	Nurobod tumanidagi 4R-52 Nurobod-Tim-Navoiy yo'lini ta'mirlash	0.77
2	O'zbekiston Respublikasi eshkak eshish federatsiyasi	Homiylik	0.91
3	Navoiy viloyati Milliy gvardiya boshqarmasi	Dala o'quv maydonchasini texnik suv bilan ta'minlash uchun 1 ta yer osti vertikal qudug'i	0.02
4	"Urankamyobmetgeologiya" AJ	Byudjet va xodimlar oldidagi majburiyatlarni, yetkazib beruvchilar oldidagi qarzlarni qoplash uchun xolis moliyaviy yordam	0.16
5	Navoiy viloyati Xatirchi tumanining mакtablari	Tumanning 7 ta maktabiga quyosh va dizel elekrostansiyalari o'rnaildi.	0.16
6	Navoiy viloyati hokimligi, DK mijozlariga xizmat ko'rsatish bo'lumi	Davlat xavfsizlik xizmati qo'shinlarining qo'riqlash postlarini texnologik suv bilan ta'minlash uchun 4 ta yer osti vertikal quduqlari	0.05
7	O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vazirligi.	Kon-metalluriya sanoatini rivojlantirish masalalari bo'yicha konferensiya tashkil etish	0.01
8	O'zbekiston karate milliy federatsiyasi	Homiylik	0.09
9	O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vazirligi.	Toshkent viloyati, Bo'stonliq tumani, Burchmulla o'rmon xo'jaligi hududida Konchilik va geologiya vazirligining istirohat bog'ini tashkil etish.	0.02
10	O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vazirligi huzuridagi Geologiya fanlari Universiteti.	Muqobil qayta tiklanadigan energiyani joriy etish	0.06
11	Geologlarning Milliy Qo'mitasi	Sport musobaqalarini o'tkazish	0.01
12	O'zbekiston Respublikasi tog'-kon sanoati va geologiya vazirligi.	Samarqand shahrida tashkil etilgan tadbirda ishtirok etish va mehmonlarga hamrohlik qilish	0.01
13	Transportning ajratilishi	Navoiy viloyati Zafarobod shahridagi 28- va 16-soni mакtablar o'quvchilarini tashish	0.01
14	O'zbekiston Qizil yarim oy Jamiyatining Navoiy viloyat tashkiloti	Yolg'iz va parvarishga muhtoj bo'lgan qariyalarga moddiy yordam	0.01
15	Boshqa homiylik fondlari	Ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslar, nogironlar, boquvchisini yo'qatganlar, moddiy yordamga muhtoj fuqarolar va ishchilar va ularning oila a'zolari uchun	0.01
16	"Urankamyobmetgeologiya" AJ	Byudjet va xodimlar oldidagi majburiyatlarni, yetkazib beruvchilar oldidagi qarzlarni qoplash uchun xolis moliyaviy yordam	0.4
17	Navoiy viloyati hokimligi, DK mijozlariga xizmat ko'rsatish bo'lumi	O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi Navoiy viloyati boshqarmasiga qarashli o'quv poligonida eklgan daraxtlarni sug'orish uchun drenaj uskunalarini o'rnatish	0.00
18	O'zbekiston Milliy Media Assotsiatsiyasi	"Uyg'onish" Milliy mukofoti laureatlarini taqdirlash	0.01
19	"Navoiy tog'-metalluriya kombinati" Davlat muassasasi	Tibbiy uskunalar sotib olish	0.03
20	O'zbekiston Respublikasi Kon sanoati va geologiya vaziri	Kanadaning Toronto shahrida bo'lib o'tgan Xalqaro konchilik ko'rgazmasida ishtirok etish	0.01
Jami, mln AQSh dollari hisobida			2,7

Korxona har yili homiylik tadbirlari uchun byudjet ajratadi. 2023-yilda Kompaniya ta'lif, sport va madaniy tadbirlarga homiylik qilib, aholini qo'llab-quvvatladi.

Korxona 2023-yilda xayriya va homiylik xarajatlarini 2022-yilga nisbatan 8 barobarga oshirdi, bu esa Korxonaning O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy rivojlanishiga salmoqli hissa qo'shishga bo'lgan intilishidan dalolat beradi.

MEHNAT MUHOFAZASI MASALALARINI BOSHQARISH

GRI 3-3, 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-7, 403-8

2023-yilda amalda bo'lgan boshqaruv hujjatlar

- "Navoiyuran" davlat korxonasining sifat, ekoliya, sog'liqni saqlash va mehnat xavfsizligini ta'minlash sohasida integrallashgan boshqaruv tizimi Siyosati.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyuldagagi "2022-2030-yillarda "Navoyuran" davlat korxonasida uran ishlab chiqarish, qayta ishslash va transformatsiya qilish hajmini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-ton qarori.
- O'zbekiston Respublikasining 2006 yil 28 sentyabrdagi "Xavfli ishlab chiqarish ob'ektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida"gi O'RQ-57-tonli Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 22-sentabrdagi "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi O'RQ-410-tonli Qonuni.
- "Xavfli ishlab chiqarish ob'ektlarining sanoat xavfsizligi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunini amalga oshirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2008 yil 10 dekabrdagi 271-ton Qaror.
- "Sanoat xavfsizligi ekspertizalarini o'tkazish va ekspert xulosalari berish tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida"gi 2018 yil 2 oktyabrdagi 784-tonli buyruq.
- "Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalar va xodimlarning kasbiy vazifalarini bajarishi bilan bog'liq sog'lig'iga yetkazilgan boshqa zararlarni tekshirish va hisobga olish to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash to'g'risida" gi 1997 yil 6 iyundagi 286-tonli Qarori.
- 2022 yil 1 avgustdagagi Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha o'qitish va bilimlarni sinovdan o'tkazishni tashkil etish to'g'risidagi Nizom.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 15-apreldagi 263-tonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-sentabrdagi "Radiatsiya dozalarini individual monitoring qilish va hisobga olishning yagona davlat tizimi to'g'risida"gi 613-ton Qarori.

Bizning mehnat salomatligi va xavfsizligiga yondashuvimiz qat'iy o'quv dasturlari, xavflarni baholash va zamonaviy xavfsizlik protokollarini o'z ichiga oladi. Biz xodimlarni ish joyidagi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarga tayyor turishlarini ta'minlash uchun o'qitamiz. Shuningdek, biz sanoat standartlari va qoidalariga qat'iy rivoja qilamiz, xavfsizlik choralarini operatsion jarayonlarimizga integratsiya qilamiz.

Korxonamizning maqsadi nafaqat standartlarga javob berish, balki ulardan oshib ketish, xavfsizlik sohasida doimiy takomillashtirishga intilishdir. Biz xavfsizlik madaniyatini rivojlantirmoqdamiz, unda har bir xodim o'z fikrini bildirish va hodisalarning oldini olish uchun choralar ko'rish huquqiga ega.

2022-yilda biz xalqaro ISO standartlariga muvofiq salomatlik, xavfsizlik va atrof-muhitni boshqarishning integratsiyalashgan tizimini joriy qildik. Ushbu tizim xavflarni boshqarishga yaxlit yondashuvni qo'llashga qaratilgan bo'lib, sog'liq, xavfsizlik va atrof-muhit masalalari bir vaqtning o'zida hal qilinishini ta'minlaydi. Bu xavflarni boshqarishni yaxshilaydi va tartibga solish talablariga muvofiqligini ta'minlaydi. Shuningdek, u xodimlarni xavfsizlik va atrof-muhitni muhofaza qilish tashabbuslarida faol ishtirok etishga undash orqali mas'uliyat madaniyatini rivojlantiradi.

Sog'liqni saqlash, xavfsizlik va atrof-muhitni boshqarishning integratsiyalashgan tizimining maqsad va vazifalari ko'p qirralidir.

- Birinchidan, u proaktiv choralar va xavfsizlik protokollarini orqali ish bilan bog'liq jarohatlar, kasalliklar va baxtsiz hodisalar xavfini minimallashtirishga qaratilgan.
- Ikkinchidan, u salomatlik, xavfsizlik va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha tegishli qoidalar va standartlarga rivoja qilishni ta'minlashga intiladi va shu bilan huquqiy va obro'ga oid xavflarni kamaytiradi.

MMQ va TX harajatlari moddasi	Miqdori, mln AQSh dollarri
1 Individual himoya vositalari (IHV)	0.002
2 Davolovchi-profilaktik ovqatlanish	2.9
3 Maishiy texnika	0.02
Jami	3 745

Korxonada uchta geologiya-qidiruv ekspeditsiyasi ishchilarining mehnat sharoitlari, sanitariya va yong'inga qarshi talablarga rivoja etilishi monitoringi olib borildi. Xodimlarga mehnat sharoitlarini yaxshilash maqsadida 0,02 million AQSH dollarilik 7 turdag'i maishiy texnika jihozlari berildi.

- Uchinchidan, xodimlarni mehnat muxofazasi, xavfsizlik texnikasi va atrof-muhitni muhofaza qilish tashabbuslarida ishtirok etishni rag'batlantirish orqali tashkilot ichida xavfsizlik va ekologik madaniyatni rivojlantiradi.
- Bundan tashqari, u muntazam monitoring, baholash va qayta aloqa mexanizmlari orqali MMQ va TX ko'rsatkichlarini doimiy ravishda yaxshilashga qaratilgan.

"Orient Management Systems" MChJ tashkiloti "Navoyuran" davlat korxonasida ISO 9001, ISO 14001 va ISO 45001 tegishli sertifikatlarini oлган holda yaxlit boshqaruv tizimini joriy qildi. Uran ishlab chiqarish zavodi, "Navoiyuran" davlat korxonasi markaziy moddiy-texnik bazasi va Zafarobod kon boshqarmasi uchun ISO 45001:2018 sertifikati olindi. Bundan tashqari, Korxona xavfsiz madaniyat va mehnat sharoitlarini ta'minlash uchun "5S ni ehtiyoj bilan ishlab chiqarish" tizimini joriy qilishni boshladi. Ushbu tizim ishlab chiqarish bo'limini boshqarishning asosiy tamoyillari bo'lgan saralash, oqilona tartibga solish, tozalash, standartlashtirish va takomillashtirishni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, sifatli individual himoya vositalari (IHV) va xodimlarning davlovchi ovqatlanishi mehnatni muhofaza qilishni boshqarishda muhim rol o'ynaydi. Xodimlarning zarur IHV bilan ta'minlanishi xavflarni kamaytirishi va xavfsiz ish muhitini ta'minlashi mumkin. Davolovchi ovqatlanish xodimlarning sog'lig'ini yaxshilashga qaratilgan bo'lib, immunitet funksiyasini, energiya darajasini va ish joyidagi stressga chidamliligini oshirishi mumkin, natijada ish bilan bog'liq kasalliklar va ishdan bo'shatish ehtimolini kamaytiradi. Xodimlarni yuqori sifatli shaxsiy himoya vositalari bilan ta'minlash uchun 0,002 million AQSH dollari, davolovchi va profilaktik ovqatlanish uchun 2,9 million AQSh dollari ajratildi.

Bundan tashqari, 2023-yil mart oyida ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 standartlari bo'yicha integratsiyalashgan menejment tizimining sertifikatlashtirish auditining birinchi bosqichi o'tkazildi. Audit jarayonida muammoli joylar va ijobji jihatlar aniqlandi. Muammoli joylar to'g'rilanganidan so'ng, auditning ikkinchi bosqichi o'tkazildi, uning natijalari 2023-yil may oyida rahbariyatga taqdim etildi. Boshqaruv tizimini tahlil qilish xalqaro va mahalliy standartlarga mos keladi.

RADIATSION NAZORAT

2023-yilda radiatsion xavfsizlik tamoyillariga amal qilgan holda, Korxona tomonidan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-sentabrda 613-tonli Qurori talablariga muvofiq ish joylari, binolar, ishlab chiqarish maydonlari va nazorat qilinadigan hududlarda radiatsiyaviy holatning muntazam monitoringi amalga oshirildi. Barcha radiatsiya ko'rsatkichlar O'zbekiston Respublikasining sanitariya qoidalarida belgilangan chegaralar doirasida, shuningdek, MAGATE va Xalqaro Mehnat Byurosiga standartlariga mos keladi.

2023-yil davomida Korxonaning ishlab chiqarish maydonlarida radiatsion avariylar va hodisalar ro'y bermadi. Yillik nurlanish dozalarining nazorat darajasidan oshib ketish holatlari kuzatilmadi.

Xodimlar real vaqt rejimida radiatsion ta'siri darajasini o'lchash imkonini beruvchi shaxsiy dozimetrlar bilan jihozlangan. Ushbu qurilmalar ish joylarida nurlanish dozasini kuzatish, xavfsizlikni ta'minlash va radiatsiya darajasini nazorat qilish imkoniyatini beradi. 2023-yilda xodimlarga radiatsion ta'sirning o'rta dozasi yiliga 5,5 mSv ni tashkil etdi.

Uran ishlab chiqarish zavodining ish sharoitlarini nazorat qiluvchi guruh har oy ish joylarida qo'shimcha radiatsiya

o'lchovlarini amalga oshiradi. 2023-yilda xodimlarning ish joylaridagi radiatsion ta'sirning o'rta dozasi yiliga 1,28 mSv ni tashkil etdi. Ushbu muntazam o'lchovlar xavfsizlikni ta'minlash va MAGATEning radiatsiyaviy himoya qilish standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun zarur. To'g'ridan-to'g'ri joyda radioaktiv materiallar bilan o'zaro aloqada bo'lgan xodimlar uchun maksimal yillik samarali doza yiliga 16,5 mSv ni tashkil etdi, bu MAGATE tomonidan belgilangan ruxsat etilgan doza chegarasining 82,5% ga teng – 20 mSv / yil.

Radiatsion xavfsizlik va xodimlarni himoya qilish darajasini oshirish uchun radiatsiyaviy vaziyatni yaxshilash bo'yicha muntazam ravishda quyidagi chora-tadbirlar amalga oshiriladi:

- binolarni ta'mirlash va jihozlarni modernizatsiya qilish;
- texnologik asbob-uskunalarini yangilash va ta'mirlash;
- past darajada bo'lgan radioaktiv chiqindilarni utilizatsiya qilish joylariga olib chiqish;
- xodimlarni radiatsion xavfsizlik kurslarida o'qitish;
- vakolatli organlarda mas'ul shaxslarni attestatsiyadan o'tkazish;
- davolovchi-profilaktik ovqatlanish;
- har yillik qo'shimcha ta'til;
- ish vaqtini qisqartirish.

MEHNAT MUHOFAZASINI USTUVORLASHTIRISH VA JAROHATLANISHNI OLDINI OLISH

GRI 403-5, 403-6, 403-8, 403-9

Ishxonada mehnat xavfsizligini ta'minlash, jarohatlanishning oldini olish "Navoiyuran" davlat korxonasining barqaror rivojanish sohasidagi ustuvor yo'nalishlaridandir. Korxona xavfsiz va ishonchli ish joylarini yaratishni qo'llab-quvvatlaydi va o'z xodimlari va o'zaro aloqada bo'lgan jamoalar farovonligiga sodiqligini ta'kidlaydi.

Korxonaning tarkibiy bo'linmalarida baxtsiz hodisalarning oldini olish, mehnatni muhofaza qilish, texnik va sanoat xavfsizligini ta'minlash uchun qo'shimcha shart-sharoitlar yaratish bo'yicha chora-tadbirlar rejasiga ishlab chiqildi. Reja 2023-yil 6-oktabrda Bosh direktor tomonidan tasdiqlangan. Asosiy e'tibor xavfsiz mehnat sharoitlarini yaratish va texnologik jarayonlarni to'g'ri amalga oshirishga qaratilgan. Ishlab chiqarish maydonchalarida mehnatni muhofaza qilish bo'yicha

ekspertiza komissiyasi doimiy ravishda ishlaydi. "Mehnat muhofazasi bo'yicha o'qitish va bilimlarni tekshirish to'g'risida"gi 272-sonli standart nizomga muvofiq komissiya a'zolarining bilimlarini sinovdan o'tkazishga katta ahamiyat beriladi.

Rejani bajarish uchun bir necha sabablarga ko'ra o'qitishdan o'tish va doimiy rivojlanish zarur hisoblanadi. O'qitish xodimlarga potensial xavflarni samarali aniqlash va kamaytirish, baxtsiz hodisalar va jarohatlarning oldini

olish uchun faol choralar ko'rish imkonini beradi. Doimiy o'qitish sanoat standartlari va qonuniy talablarga rioya qilinishini ta'minlaydi.

2023-yil davomida Korxonaning tarkibiy bo'linmalarida mehnati muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi bo'yicha 17 ta tekshiruv o'tkazildi. 14 ta navbatdan tashqari maqsadli va kompleks tekshirishlar tashkil etilib, ular davomida 116 ta qoidabuzarlik aniqlandi, 49 nafr rahbar va mutaxassis intizomiy javobgarlikka tortildi.

	2022-yil	2023-yil
Ro'yxatga olingan ishlab chiqarish travmalarining (baxtsiz hodisalarning) umumiy soni	8	10
Og'ir oqibatlarga olib keladigan ishlab chiqarish travmalarining umumiy soni (o'limga olib keladigan holatlar bundan mustasno)	4	6
O'limga olib kelgan baxtsiz hodisalarning umumiy soni	-	-
Ish chiqarish travmatizmi chastotasi koeffisiyenti	0,66%	0,70%
Og'ir travmalarning chastotasi koeffisiyenti	0,33%	0,42%
O'lim holatlarining chastotasi koeffisiyenti	-	-
Ishlab berilgan soatlarning umumiy miqdori	12 082 997	14 357 262

"Navoiyuran" davlat korxonasining tarkibiy bo'linmalarida 2023-yilda 10 ta baxtsiz hodisa sodir bo'lgan, shundan 6 tasi og'ir, 1 tasi o'rtacha va 3 tasi yengil. Ushbu mojarolar 10 nafr xodim bilan sodir bo'ldi. Maxsus komissiyalar tomonidan tekshiruvlar o'tkazilib, natijalari vakolatli organlarga topshirildi. O'tgan yilga nisbatan baxtsiz hodisalar soni 25% ga (8 dan 10 tagacha) oshdi va ishlab chiqarish jarohati chastotasi darajasi (LTIFR) xuddi shunday tarzda 0,7 ga oshdi.

Shikastlanishning ko'payishi, asosan, xodimlarning ehtiyoitsiz hatti-harakati, noto'g'ri tayyorgarlik ko'rish va noto'g'ri nazorat qilish bilan bog'liq bo'lib, bu xavfli mehnat usullaridan foydalanishga olib kelishi mumkin.

- Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi sohasida Korxona siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirilishini nazorat qilish;
- "Navoiyuran" Davlat Korxonasi ma'muriyati xodimlari "Ish o'rnlarini mehnat sharoitlari va xavfxatarlari bo'yicha attestatsiyadan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida, Zafarobod ruda Boshqarmasida 520 ta ish o'rnlari attestatsiyadan o'tkazildi va 1184 ta ish o'rniga Davlat ekspertizi xulosalari olindi.
- Ish jarayonlarini kuzatish, xavfsizlik texnikasi buzilishi va baxtsiz hodisalarning oldini olish maqsadida ish joylariga videokuzatuv kameralari o'rnatildi.
- Mehnati muhofaza qilish binolarining holati tekshirilib, belgilangan standartlar va talablarga muvofiqlashtirildi. Zamonaviy texnik vositalar, o'quv

qo'llanma va namunalar, ko'rgazmali va axborot materiallari bilan ta'minlangan.

- O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirining 2012-yil 10-iyuldagи 200-son buyrug'iiga asosan 2023-yil dekabrga qadar tibbiy ko'rakdan o'tishi shart bo'lgan tarkibiy tuzilmalarining xodimlari ro'yxati shakkantirildi.
- Tuzilmaviy bo'linmalarining xo'jalik inshootlari holati tekshirildi.
- Baxtsiz hodisalarning oldini olish, qoidalari va xavfsizlik talablariga rioya qilish uchun Korxonaning MMQ va XT xizmati mutaxassislari bilan birqalikda rejadan tashqari keng ko'lamli tekshiruvlar o'tkaziladi.
- Mehnat muhofazasi va xavfsizlik texnikasi bo'yicha o'qitish va malaka almashish maqsadida mutaxassislarning Germaniyaga xorijiy safari tashkil etildi.

Bo'lg'usi tashabbuslar

- Pudratchilar va kontrakt asosidagi xodimlar o'ttasida baxtsiz hodisalar/o'lim holatlari bo'yicha yozuvlar/statistik ma'lumotlarni yuritish.
- Ish joyidagi xavfsizlikni yaxshilash uchun taqiladigan datchiklar, masofaviy kuzatuv dronlari va real vaqtida xavflarni aniqlash tizimlari kabi ilg'or xavfsizlik texnologiyalariga sarmoya kiritishni ko'rib chiqish.
- Xavfsizlik bo'yicha o'quv dasturlarini takomillashtirish: amaliy tajriba bilan ta'minlash va ishchilarining xavfsizlik xabardorligini oshirish uchun virtual voqelik (VV) simulyatsiyalari va interaktiv modullarni o'z

ichiga olgan keng qamrovli xavfsizlik bo'yicha o'quv dasturlarini ishlab chiqish.

- Rag'batlantirish dasturlari orqali xodimlar o'ttasida ochiq muloqotni, xavfsizlik tashabbuslarida faol ishtirok etishni va xavfsiz xulq-atvorni tan olishni rag'batlantirish.
- Ergonomik baholash, takomillashtirilgan ish stansiyasining dizayni va xodimlarni o'qitish orqali tayanch-harakat a'zolarining shikastlanish xavfini minimallashtirish va ish joyining ergonomikasini yaxshilash dasturini amalga oshirish.
- Maslahat xizmatlari, stressni boshqarish dasturlari va ish bilan shaxsiy hayat o'rtasidagi muvozanatga yordam berishni ta'minlash orqali ish joyidagi ruhiy salomatlik va farovonlik muammolarini hal qilish bo'yicha tashabbuslarni ishlab chiqish.

FAVQULODDA VAZIYATLAR TA'SIRIGA JAVOB BERISH STRATEGIYASI VA CHORALARI

"Navoiyuran" DKda har yili turli sharoitlarda guruh faoliyati samaradorligini saqlab qolish uchun favqulodda vaziyatlarda harakat qilish bo'yicha profilaktik mashg'ulotlar o'tkazib kelinmoqda. 2023-yil 19-noyabr kuni "Zafarobod" kon boshqarmasining 2-sonli geotexnologik konida tashkil etilgan rahbariyat va xodimlarning eritmani qayta ishlash maydoni bazasida "Kuchli zilzilalardan keyin paydo bo'lgan zararli moddalar to'kilishi oqibatlarini mahalliylashtirish va bartaraf etishdagi harakatlari" mavzusida o'quv mashg'uloti o'tkazildi. Tomdi tumanining Favqulodda vaziyatlarning oldini olish davlat tizimi (FVV) hududiy-funksional xizmatlarining kuchlari va vositalari ishtirok etdi. Ishtirokchilarning umumiy soni 60 kishi va 4 ta texnika birligidan iborat edi. Natijalarni baholash ijobjiy bo'ldi, barcha ishtirokchilar va jihozlar topshiriplarni bajarishga tayyor edi. O'tgan ikki yil davomida Zafarobodning asosiy kon boshqarmasida davlat xizmatlarini jalgilgan holda ikkita shunday o'quv mashg'ulotlari o'tkazildi.

Bo'lg'usi tashabbuslar

- Qazib olish operatsiyalarida potensial xavf va zaifliklarni aniqlash uchun keng qamrovli xavflarni baholashni o'tkazish.
- Favqulodda vaziyatlarda axborotni o'z vaqtida tarqatishni ta'minlash uchun aniq aloqa protokollari va tartiblarini ishlab chiqish.
- To'planish punktlari va marshrutlarini ko'rsatadigan evakuatsiya rejalarini yaratish va ular bilan barcha manfaatdor tomonlarni tanishtirish.

Favqulodda vaziyat paytida va undan keyin muhim operatsiyalar davom etishini ta'minlash uchun uzluksizlik rejalarini ishlab chiqish.

- O'quv mashqlari, mojarolar yoki ekspluatatsion sharoitdagi o'zgarishlardan olingan saboqlar asosida favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik rejalarini muntazam ravishda ko'rib chiqish va yangilash.
- Har xil turdag'i mojarolar, jumladan yong'inlar, portlashlar, kimyoviy moddalarining to'kilishi va radiatsiyaning tashqariga chiqarib yuborilishi protseduralarini tavsiflovchi batafsil favqulodda choralar rejalarini ishlab chiqish. Ushbu rejalar roli va mas'uliyatni belgilash va ularga evakuatsiya tartib-qoidalarini, aloqa protokollarini va tashqi avariya xizmatlari bilan muvofiqlashtirishni o'z ichiga oladigan protseduralarni kiritish.

Yuqorida aytib o'tilgan tashabbuslar favqulodda vaziyatlarga samarali javob berish va tog'-kon sanoatida xodimlar, jamoalar va aktivlarning farovonligini himoya qilish uchun birqalikda favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlikning kompleks tizimini tashkil etadigan elementlarni o'z ichiga oladi.

HISOBOT TO'G'RISIDA

Hisobdorlik chegaralari
Hisobotni mustaqil tekshirish
Taqdimot valyutasi

101
101
101

GRI 2-3, 2-14

"Navoiyuran" davlat korxonasi keng doiradagi manfaatdor tomonlarga mo'ljallangan 2023-yil uchun Barqaror rivojlanish hisobotini e'tiboringizga taqdim etadi. Ushbu hujjatda Korxonaning barqaror rivojlanish sohasidagi faoliyati va yutuqlari batafsil yoritilgan. 2022-yilgi hisobot Korxona tarixidagi birinchi alohida Barqarorlik hisoboti bo'lib, bundan buyon har yili ommaviy nomoliyaviy hisobot taqdim etish rejalashtirilgan.

Hisobot barqaror rivojlanish bo'yicha hisobot berish bo'yicha GRI standartlariga muvofiq tayyorlangan va BMT Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishga hissa qo'shishda qo'lga kiritilgan yutuqlarni aks ettiradi. Standartlarni qo'llash va GRI standart elementlari indeksi Hisobotga 1-lovada e'lon qilingan.

Hisobotni shakllantirish va asosiy mavzularni ochish jarayoni ESGni amalga oshirish bo'limi tomonidan Korxonaning tegishli tarkibiy bo'linmalarini jalg qilgan holda boshqariladi. Hisobotni ko'rib chiqish va yakuniy tasdiqlash Kuzatuv Kengashi tomonidan amalga oshiriladi.

Korxonaning 2023-yil bo'yicha barqaror rivojlanish Hisoboti 2023-yil 1-yanvardan 31-dekabrgacha bo'lgan davrda barqaror rivojlanish kontekstida Korxonaning asosiy iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik faoliyatini aks ettiradi. Solishtirish davri – 2022-yil 1-dekabrdan 31-dekabrgacha Hujjat Korxona faoliyatining barcha sohalarini, shu jumladan uning qaram tuzilmalarini qamrab oladi.

Hisobotda, shuningdek, ma'lumotni to'liqroq taqdim etish maqsadida hisobot davridan oldin yoki undan keyin sodir bo'lgan voqealar to'g'risida aytib ketilgan bo'lishi mumkin.

Moliyaviy ko'rsatkichlarga bag'ishlangan bo'limda ma'lumotlar MHXS ga muvofiq 2022-yil 12 oylik moliyaviy hisobotlar asosida taqdim etiladi.

HISOBDORLIK CHEGARALARI

GRI 2-2

Hisobotda keltirilgan barqaror rivojlanish to'g'risidagi ma'lumotlar "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiy bo'linmalariga tegishli.

Boshqa hollarda, ayrim ko'rsatkichlar bo'yicha hisobdorlik chegaralari yuqorida tavsiflanganidan farq qilganda, hisobot matnida hisobdorlik chegaralariga kiritilgan

bo'linmalar to'g'risidagi ma'lumotlar qo'shimcha ravishda taqdim etiladi.

Hisobotda "Navoiyuran" davlat korxonasi deganda "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiga kiruvchi tarkibiy bo'linmalar majmui tushuniladi. Agar boshqacha tartib nazarda tutilgan bo'lmasa, "Korxona" va "Navoiyuran" davlat korxonasi deganda "Navoiyuran" davlat korxonasi va uning tarkibiga kiruvchi tarkibiy bo'linmalar majmui tushuniladi.

TAQDIMOT VALYUTASI

O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasi Korxonaning amaldagi valyutasi bo'lgan o'zbek so'midir. Ushbu hisobot AQSh dollarida taqdim etilgan.

Funksional valyutasi taqdimot valyutasidan farq qiladigan natijalar quyidagi protseduralar yordamida taqdimot valyutasiga aylantiriladi:

- aktivlar va passivlar ko'rsatilgan hisobot sanasidagi kurs bo'yicha o'zgartiriladi;
- daromadlar va xarajatlar, yil davomida amalga oshirilgan jami investitsiyalar o'rtacha stavka bo'yicha qayta hisoblab chiqiladi;
- yakka tartibda amalga oshirilgan boshqa operatsiyalar ular amalda tugallangan sanaga qayta hisoblab chiqiladi.

Korxona yuqorida protseduralardan foydalangan holda taqdimot valyutasiga aylantirish uchun quyidagi kurslarni qo'llagan:

O'ZBEK SO'MINING AQSH DOLLARIGA NISBATI

2023 yil bo'yicha o'rtacha kurs	11 741.89
2023 yil 31 dekabr holatiga ko'ra kurs	12 338.77

HISOBOTNI MUSTAQIL TEKSHIRISH

GRI 2-5

2023-yil uchun hisobotni tashqaridan tasdiqlash protsedurasi amalga oshirilmadi. Biroq, Kompaniya barqarorlik haqidagi ma'lumotni tashqaridan tasdiqlash muhimligini tan oladi va kelajakda moliyaviy bo'lмаган ma'lumotlarni tasdiqlash imkoniyatini ko'rib chiqmoqda.

ILOVALAR

Ilova 1. GRI ko'satkichlari jadvali

Ilova 2. Abbreviaturalar va qisqartmalar

Ilova 3. Teskari aloqa anketasi

103

109

111

ILOVA 1. GRI KO'RSATKICHLARI JADVALI

Ko'satkich indeksi	Ko'satkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
HISOBDORLIKNING UMUMIY ELEMENTLARI				
GRI 2: 2021-yildagi umumiy ko'satkichlar				
2-1	Tashkilot to'g'risidagi ma'lumotlar	bet 111, 10	Korxona to'g'risida	Korxonaning shtab-kvartirasi Navoiy shahrida (O'zbekiston Respublikasi) joylashgan.
2-2	Tashkilotning barqaror rivojlanish sohasidagi hisobotiga kiritilgan sub'yektlar	bet 10, 14, 101	Korxona to'g'risida	
2-3	Hisobdorlik davri, davriylik va bo'g'anadigan shaxs	bet 111, 101	Hisobot to'g'risida	
2-5	Tashqaridan tasdiqlatish	bet 101	Hisobotni mustaqil tekshirish	
2-6	Faoliyat ko'ssatish, qiymat yaratish zanjiri va boshqa ishbilarmonlik aloqalar	bet 28, 29	Xarid qilish faoliyati Xaridlar va yetkazmalar tuzilmasi	Korxona muayan bozorlarda man etilgan mahsulot yoki xizmatlarni ishlab chiqarmaydi Hisobot davrida yetkazib berishlar zanjirida sezilarli o'zgarishlar yuz bermadi
2-7	Xodimlar	bet 79	Insoniylik kapitalini boshqarish	Kompaniya xodimlarning tartibsi yoki vaqtinchalik bandligi mavjud emas.
2-9	Oliy boshqaruv organining tuzilishi va tarkibi	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-10	Oliy boshqaruv organiga nomzod ko'ssatish va tanlash	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-11	Oliy boshqaruv organi Raisi	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-12	Ta'sirni boshqarishni nazorat qilishda Oliy boshqaruv organining roli	bet 33	Barqaror rivojlanishni boshqarish	
2-14	Barqaror rivojlanish sohasidagi hisobdorlikda Oliy boshqaruv organining roli	bet 101	Hisobot to'g'risida	
2-15	Manfaatlar to'qnashuvi	bet 57	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-16	Kritik muammolar haqida xabar	bet 57	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
2-18	Oliy boshqaruv organi faoliyatini baholash	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-19	Mukofotlash siyosati	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-20	Mukofotni aniqlash jarayoni	bet 47	Korporativ boshqarish	
2-22	Barqaror rivojlanishni strategiyasi to'g'risida bildirish	bet 7	Bosh direktorning murojaati	
2-26	Shikoyat va murojaatlar haqida xabar berish mexanizmlari	bet 57	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-27	Qonun va qoidalarga riox qilish	bet 57	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
2-28	Uyushmalarga a'zolik	bet 10, 41	Korxona to'g'risida Uyushmalarda qatnashish va xalqaro tamoyillarga amal qilish	
2-29	Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqaga yondashuv	bet 39	Barqaror rivojlanishni boshqarish Manfaatdor tomonlar bilan o'zaro aloqa	
2-30	Jamoaviy shartnomalar	bet 79, 83	Insoniylik kapitalini boshqarish Xodimlarni ijtimoiy q'llab-quvvatlash	
GRI 3: 2021-yildagi umumiy ko'rsatkichlar				
3-1	Ahamiyatli mavzularni aniqlab olish jarayoni	bet 39	Barqaror rivojlanishni boshqarish Ahamiyatli mavzular	
3-2	Ahamiyatli mavzular ro'yxati	bet 39	Barqaror rivojlanishni boshqarish Ahamiyatli mavzular	
3-3	Ahamiyatli mavzularni boshqarish	bet 65, 68, 71-73, 79, 95	Ekologik mas'uliyat Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
AHAMİYATLI MAVZULAR				
GRI 200: Iqtisodiy 2016				
201-1	Yaratilgan va taqsimlangan bevosita iqtisodiy qiymat	bet 20	Moliyaviy natijalarining obzori	

Ko'rsatkich indeksi	Ko'rsatkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
201-3	Belgilangan to'lovlar bo'yicha rejadagi majburiyatlar va boshqa pensiyon rejalar	bet 82	Xodimlarni ijtimoiy q'llab-quvvatlash	
201-4	Davlatdan olingen yordam	bet 22	Soliq siyosati	
202-1	Jinslar bo'yicha kesimda standart boshlang'ich darajasidagi ish haqining mahalliy eng kam ish haqiga nisbati	bet 90	Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	
203-1	Infratuzilma va xizmatlarga investitsiyalarini q'llab-quvvatlash	bet 93	Ijtimoiy rivojlanishga hissa qo'shish Hududlarni rivojlantirish	
204-1	Mahalliy yetkazib beruvchilar bo'yicha xarajatlar ulushi	bet 28	Xarid qilish faoliyati	
205-1	Korrupsiya bilan bog'liq xavflar bo'yicha faoliyatni baholash	bet 57, 60	Korporativ boshqarish Ishbilarmonlik etikasi	
205-2	Kommunikatsiya va korrupsiyaga qarshi siyosat va protseduralarga o'qitish	bet 57, 60	Korporativ boshqarish Korrupsiyaga qarshi turish	
206-1	Raqobatchilik xulq-atvori	bet 57, 60	Korporativ boshqarish Korrupsiyaga qarshi turish	
207-1	Soliqqa tortishga yondashuv	bet 22	Soliq siyosati	
AHAMİYATLI MAVZULAR				
GRI 300: Ekologik 2016				
302-1	Tashkilot ichidagi energiya iste'moli	bet 68-69	Iqlimning o'zgarishi Energiya menejmenti	Kompaniya elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun TEM dan (Tashqi energiya manbalaridan) foydalanadi. Bug'li turbina qurilmalari (BTQ) faqat sulfat kislota ishlab chiqarish energiya ishlab chiqaradi
302-3	Energiya sig'imdorligi	bet 70	Iqlimning o'zgarishi	
302-4	Energiya iste'molining pasayishi	bet 70	Energiya iste'molining qisqartirilishi	

Ko'satkich indeksi	Ko'satkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
303-1	Suv resurslarining iste'moli	bet 73	Suv resurslarini boshqarish	Korxona suv resurslari sifatiga ta'sir qilmasdan elektr energiyasini ishlab chiqarish uchun faqat suvning kinetik energiyasidan foydalanadi.
303-2	Suvni oqizib yuborish bilan bog'liq bo'lgan ta'sirni boshqarish	bet 73	Suv resurslarini boshqarish	
303-3	Suvni tortib olish	bet 73-74	Suv resurslarini boshqarish	
303-4	Suvni tushirib yuborish	bet 74	Suv resurslarini boshqarish	
303-5	Suv iste'moli	bet 74	Suv resurslarini boshqarish	Korxona suv tanqisligi bo'lgan hududlardan suv tortib olmaydi.
304-1	Kompaniyaning qo'riqlanadigan hududlarda va biologik xilma-xillik ahamiyati yuqori bo'lgan hududlarda qo'riqlanadigan hududlar va ularga tutash hududlardan tashqarida egalik qiladigan, ijara olingan yoki boshqariladigan ishlab chiqarish maydonchalari	bet 77	Biologik xilma-xillikni saqlab qolish	
304-2	Faoliyatlar, mahsulotlar va xizmatlarning biologik xilma-xillikka sezilarli ta'siri	bet 77	Biologik xilma-xillikni saqlab qolish	
305-1	Parnik gazlarni to'g'ridan-to'g'ri chiqarib yuborish (Qamrov-1)	bet 71	Parnik gazlarining chiqarib yuborilishi	Korxona ko'chma yoqilg'ining yonishi natijasida Parnik gazlarining to'g'ridan-to'g'ri chiqarib yuborilishining miqdoriy bahosini amalga oshirdi. Korxona biogen CO ₂ ning chiqarib yuborilishini generatsiya qilmaydi.
305-7	Atmosferaga azot oksidi (NOX), oltingugurt oksidi (SOX) va boshqa sezilarli chiqarib yuborilishlar.	bet 72	Atmosfera havosining muhofazasi	Korxona atmosferaga turg'un organik birikmalar va 1-sinf xavfiga ega bo'lgan moddalarni tashqariga chiqarmaydi.
306-2	Chiqindilar bilan bog'liq sezilarli ta'sirlarni boshqarish.	bet 75	Chiqindilarni boshqarish.	
306-3	Yuzaga keladigan chiqindilar	bet 75-76	Chiqindilarni boshqarish.	
306-4	Ko'milgan joylardan chiqarilgan chiqindilar	bet 75	Chiqindilarni boshqarish.	

Ko'satkich indeksi	Ko'satkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
AHAMİYATLI MAVZULAR				
GRI 400: Ijtimoiy 2016				
401-1	Yangi xodimlarni yollash va xodimlar qo'nimsizligi	bet 79	Kadrlar tarkibi	
401-3	Bolani parvarish qilish bo'yicha ta'til	bet 79, 82	Insoniylik kapitalini boshqarish	Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash
402-1	Ishdagagi o'zgarishlar to'g'risida xabardor qilishning minimal muddati	bet 79, 90	Insoniylik kapitalini boshqarish	
403-1	Mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligini boshqarish tizimi	bet 95	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-2	Xavflarni aniqlash, baholash va noxush hodisalarini tekshirish	bet 95	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish
403-3	Mehnat gigyenasi xizmatlari	bet 95	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-4	Ishchilarning mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi masalalari bo'yicha ishtiroki, maslahatlashuvi va muloqoti	bet 95	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	
403-5	Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga o'qitish	bet 97	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-6	Xodimlarning salomatligini mustahkamlash	bet 97	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-7	Ishbilarmonlik munosabatlari bilan bevosita bog'liq bo'lgan sog'liq va xavfsizlikka ta'sirlarning oldini olish va kamaytirish	bet 95	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish	

Ko'satkich indeksi	Ko'satkichning nomi	Hisobot beti	Hisobot bo'limlari	Izoh
403-8	Mehnatni muhofaza qilishni boshqarish tizimi bilan qamrab olingan xodimlar	bet 95, 97	Mehnat muhofazasi masalalarini boshqarish Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
403-9	Ishlab chiqarish travmalari	bet 97	Ishlab chiqarishda xavfsizlikni ta'minlash va travmatizmning oldini olish	
404-1	Bir xodimga yillik o'quv soatlari sonining o'rtacha qiymati	bet 90	Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	
404-2	Xodimlarning malakasini oshirish va yangi ishga o'tishda yordam berish dasturlari	bet 90	Xodimlarni o'qitish va rivojlantirish	
405-1	Rahbarlik organlari va xodimlarning xilma-xilligi	bet 47, 85	Xodimlar uchun xilma xillik va teng immoniyatlar Kadrlar tarkibi	
405-2	Ayollar va erkaklarning asosiy ish haqi va mukofotining nisbati	bet 79, 90	Insoniylik kapitalini boshqarish Xodimlar va rahbariyatning o'zaro munosabatlari	
407-1	Birlashmalar va jamoaviy muzokaralar erkinligi huquqlari xavf ostida bo'lishi mumkin bo'lgan faoliyat va yetkazib beruvchilar	bet 82	Xodimlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash	
409-1	Korxonalar va yetkazib beruvchilar zo'rlab yoki majburiy amalga oshiriladigan mehnat qilish xavfiga yo'liqadilar	bet 57	Ishbilarmonlik etikasi	
413-1	Mahalliy hamjamiatlarni jalb qilish amalga oshadigan operatsiyalar, ta'sirni baholash va rivojlanish dasturlari Ta'sirni baholash va rivojlantirish dasturlari	bet 39, 93	Hududlarni rivojlantirish	
415-1	Siyosiy badallar	bet 57	Ishbilarmonlik etikasi	

ILOVA 2. ABBREVIATURALAR VA QISQARTMALAR

Abbreviatura/ Qisqartma	Toliq nomi
AJ	Aksiyadorlik Jamiyati
AES	Atom elektrostansiyalari
HTQQ	Harbiylashtirilgan tog'-qutqaruv qismi
QTEM	Qayta tiklanadigan energiya manbalari
GDj	Gigadjoul
DK	Davlat korxonasi
IM	Ifloslantiruvchi moddalar
AMTTA	Atrof-muhitga ta'sir to'g'risida ariza
EOTA	Ekologik oqibatlat to'g'risida ariza
ShJBPH	Shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobi
AT	Axborot texnologiyalari
LSQ	Lokal-sorbsion qurilmalar
MAGATE	Atom energiyasi bo'yicha xalqaro Agentlik
Mvt*s	Soatiga megavatt
IO'HEG	Iqlimni o'zgartirish bo'yicha hukumatlataro ekspertlar gurushi
IHMM	Ish haqining minimal miqdori
MHXS	Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari
FVV	Favqulodda vaziyatlar vazirligi
MAK	Milliy atom kompaniyasi
BHMS	O'zbekiston Respublikasining buxgalteriya hisobi milliy standartlari
AMTB	Atrof-muhitga ta'sirni baholash
BEB	Bosh energetik bo'limi
BMT	Birlashgan Millatlar Tashkiloti
MMQ va TX	Mehnat muhofaza qilish va texnika xavfsizligi
MChJ	Mas'uliyati cheklangan jamiyat
PG	Parnik gazlari
CYQCY	Chegaraviy yo'l qo'yiladigan chiqarib yuborishlar
ChHBJN	Chiqindilarni hosil bo'lishining va ularni joylashtirishning normativlari
CYQSO	Chegaraviy yo'l qo'yilgan suvni oqizishlar
BTQ	Bug'li-turbina qurilmasi
O'R	O'zbekiston Respublikasi.

IHV	Individual himoya vositalari
OAV	Ommaviy axborot vositalari
AMMX	Atrof muhitni muhofazalash xizmati
AQSh	Amerika Qo'shma Shtatlari
EMT	Ekologik menejment tizimi
EQIU	Eritmalarni qayta ishlash uchastkasi
BRM	Barqaror rivojlanish maqsadlari
FIO	Familiya, ismi, otasining ismi
GRI	Global Reporting Initiatives
IPO	Initial Public Offering
ISO	International Organization for Standardization
SASB	Sustainability Accounting Standards Board
TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosures

ILOVA 3. TESKARI ALOQA ANKETASI

GRI 2-1, 2-3

Korxona yondashuvlarni yanada takomillashtirish va moliyaviy bo'limgan hisobotlarning shaffofligini oshirish maqsadida manfaatdor tomonlardan fikr-mulohazalarni olishdan manfaatdor.

Agar Sizda Hisobotda keltirilgan ma'lumotlar bo'yicha savollaringiz bo'lsa yoki fikr-mulohaza bildirmoqchi bo'lsangiz, iltimos, Korxona vakolatxonasiga murojaat qiling.

Bog'lanish uchun shaxs	Sardor Murodov
Telefon raqami	(+998 79) 507-00-50, (+998 79) 507-01-57
E-mail	SM.Murodov@navoiyuran.uz, info@navoiyuran.uz

"Navoiyuran" Davlat korxonasi

Joylashgan manzili:
O'zbekiston Respublikasi, Navoiy viloyati, Navoiy sh., Inspektorlar ko'chasi, 7.

"Navoiyuran" Davlat korxonasi

Joylashgan manzili: O'zbekiston Respublikasi,
Navoiy viloyati, Navoiy sh., Inspektorlar ko'chasi, 7.